

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський державний університет харчування та торгівлі

**МИТНІ ЗБОРИ, ТАРИФИ
ТА ТОВАРНА НОМЕНКЛАТУРА
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Конспект лекцій

для студентів денної та заочної форм навчання
ступеня освіти бакалавр
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
спеціалізація «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Харків
ХДУХТ
2019

Митні збори, тарифи та товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності: опорний конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання ступеня бакалавр галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціалізація «Товарознавство та експертиза в митній справі» [Електронний ресурс] / укладач Г. І. Дюкарева. – Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2018. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

Укладач канд. техн. наук, доц.. Г. І. Дюкарева

Рецензент: канд. техн. наук, доц. С. В. Сорокіна

Кафедра товарознавства в митній справі

Схвалено науково-методичною комісією вищого навчального закладу за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Протокол від «23» 11. 2018 року № 2

Схвалено вченою радою ХДУХТ

Протокол від «24» 12. 2018 року № 8

Схвалено редакційно-видавничою радою ХДУХТ

Протокол від «21» 12.2018 року № 10

© Дюкарева Г.І., укладач, 2019

© Харківський державний
університет харчування
та торгівлі, 2019

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1	6
Тема 1. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Значення тарифних заходів	6
Лекція 1: Митно-тарифна Рада України. Митний тариф. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	6
Лекція 2. Головна мета митних тарифів. Обмеження імпорту товарів відповідно системи ГАТТ/ВТО.	14
Лекція 3. Використання митних зборів, сплата, ставки. Реорганізація стягнення митних зборів після вступу України до ВТО.	19
Тема.2 Види та застосування мита при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. Характер походження митних податків	28
Лекція 1. Види мита. Визначення ставки мита	28
Лекція 2. Порядок справлення ввізного (імпортного) та вивізного (експортного) мита. Звільнення від сплати мита	35
Лекція 3. Визначення країни походження товарів, митної вартості та порядку застосування сертифікатів.	65
Розділ 2	85
Тема 3. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності. Взаємовідношення між торговельно-статистичною та митно-тарифною номенклатурами. Митна статистика зовнішньої торгівлі України. Походження ГС опису і кодування товарів	85
Лекція .1 Взаємовідношення між торговельно – статистичною та митно-тарифною номенклатурами. Походження Гармонізованої Системи опису і кодування товарів (ГС)	85
Лекція 2. Роль товарної номенклатури в принципі побудови Митного тарифу України	90

Лекція 3. Характеристика розділів за УКТЗЕД	92
Тема 4. Деталізація товару за рівнями, що покладені в основу УКТ ЗЕД. Порядок визначення коду за УКТ ЗЕД	94
Лекція 1. Правила інтерпретування. Деталізація товару за рівнями, що покладені в основу УКТ ЗЕД. Порядок визначення коду за УКТ ЗЕД	94
Лекція 2. Характеристика груп товарів за УКТЗЕД	98
Лекція 3. Характеристика товарних позицій, підпозицій, співпозицій, категорій, підкатегорій	100
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	106
ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА	106
ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА	106
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ	106

Вступ

Перетворення, що відбулися в соціально-економічному ладі країни, внесли суттєві зміни і в митну справу. Зовнішньоекономічна політика України має виконувати основне завдання – стимулювати чи обмежувати експорт або імпорт товарів, щоб утворити позитивне сальдо за зовнішньоекономічними операціями та забезпечити надходження коштів для розвитку національної економіки. До того ж митні органи повинні оперативної та компетентно оформлювати товари, які є об'єктом зовнішньоекономічних угод, запобігати надходженню на Україну неякісного та контрабандного товару.

Згідно з Указом Президента України «Про Державну митну службу України» поставлено завдання про національну систему підготовки та підвищення кваліфікації працівників митної системи. Тому спеціалісти-товарознавці повинні бути обізнаними у деяких аспектах практичної діяльності працівників митниці, де навички товарознавця можуть стати у нагоді при здійсненні митного оформлення товарів, що є об'єктами зовнішньо торговельних угод.

Важливе значення для працівників митної системи має Український класифікатор товарів зовнішньоекономічної діяльності до структури якого входить код товару, його торгове призначення, найменування товару (опис) і додаткові одиниці виміру. Єдине розуміння класифікаційних угруповань УКТ ЗЕД є необхідною умовою для визначення ставок мита та інших платежів. Згідно зі змінами у Законі України «Про митний тариф України» посилюється контроль за правильністю кодування товарів та інших предметів.

Особлива увага приділяється вивченню тих угруповань товарів, які можуть бути об'єктами неправильної класифікації під час імпорتنих операцій, і як результат неправильне начислення митних платежів. Саме правильне віднесення товару до відповідного класифікаційного угруповання в системі є тим моментом, де знання товарознавця перетинаються з навичками митного інспектора, який повинен вміти правильно ідентифікувати товар, визначити код товару за УКТ ЗЕД і як наслідок правильно нараховувати митні платежі.

Підготовка майбутніх фахівців за спеціалізацією «Товарознавство та експертиза в митній справі» неможлива без вивчення цієї дисципліни, тому що сучасний ринок орієнтовано на міжнародне співробітництво і потрібні спеціалісти інформаційно орієнтовані у просторі із знаннями як товарознавчої класифікації товарів, так і класифікації згідно «Товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності». Єдине розуміння класифікаційних угруповань УКТ ЗЕД є необхідною умовою для визначення ставок мита та інших платежів.

Курс базується на потребах кваліфікаційної характеристики фахівців зі спеціалізації «Товарознавство та експертиза в митній справі» і має за мету формування у студентів системи знань у сфері митної діяльності України та операцій, пов'язаних з правильним визначенням положення товару в товарній номенклатурі УКТ ЗЕД, необхідних для успішної діяльності товарознавця – експерта в митній справі.

РОЗДІЛ 1

ТЕМА 1. МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ЗНАЧЕННЯ ТАРИФНИХ ЗАХОДІВ

Лекція 1: Митно-тарифна Рада України. Митний тариф. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

План лекцій:

1. Митний тариф і його правове регулювання в Україні.
2. Ставки митного тарифу.
3. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Література: [1] с 9-15; [2] с 127-130; [8] с 40-43

Основні поняття:: Митний тариф України, Митно - тарифна Рада, мито, зовнішньоекономічна діяльність, ліцензія, режим квотування, спеціальне мито, призупинення ліцензії, скасування ліцензії, митна вартість, сертифікат про походження товару.

1. Митний тариф України - це систематизований звід ставок мита, якими обкладаються товари чи інші предмети, що ввозяться на митну територію України чи вивозяться за кордон України. Закон України «Про Єдиний митний тариф» було прийнято 05.02.92р.

Єдиний митний тариф України

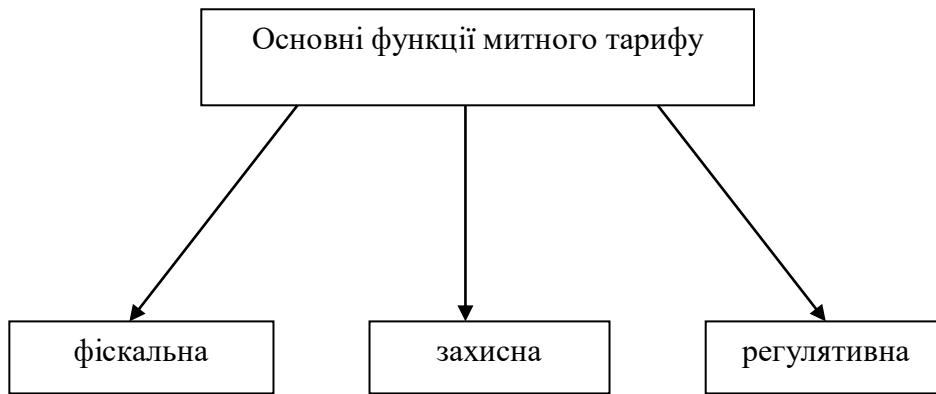
визначається згідно діючого Закону та міжнародними договорами України

встановлює на єдиний митній території У
країни обкладання митною ставкою предметів, які ввозяться на митну
територію України чи вивозяться з цієї території

базується на міжнародно зазначених нормах і розвивається
у напрямку максимальної відповідності загальноприйнятим у міжнародній
практиці принципам і правилам митної справи

його ставки є єдиними для усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в
незалежності від форм власності, організацій господарчої діяльності і
територіального розміщення, за виключенням випадків зазначених у законах
України та її міжнародних договорах.

затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів
України.

Фіскальна функція - полягає в забезпеченні надходжень до доходної частини Державного бюджету України

Захисна функція - полягає у захисті національного товаровиробника (в окремих галузях національної економіки) від іноземної конкуренції

Регулятивна функція - полягає у впливі на формування структури виробництва, на механізм ціноутворення, у сприянні розвитку окремих галузей економіки

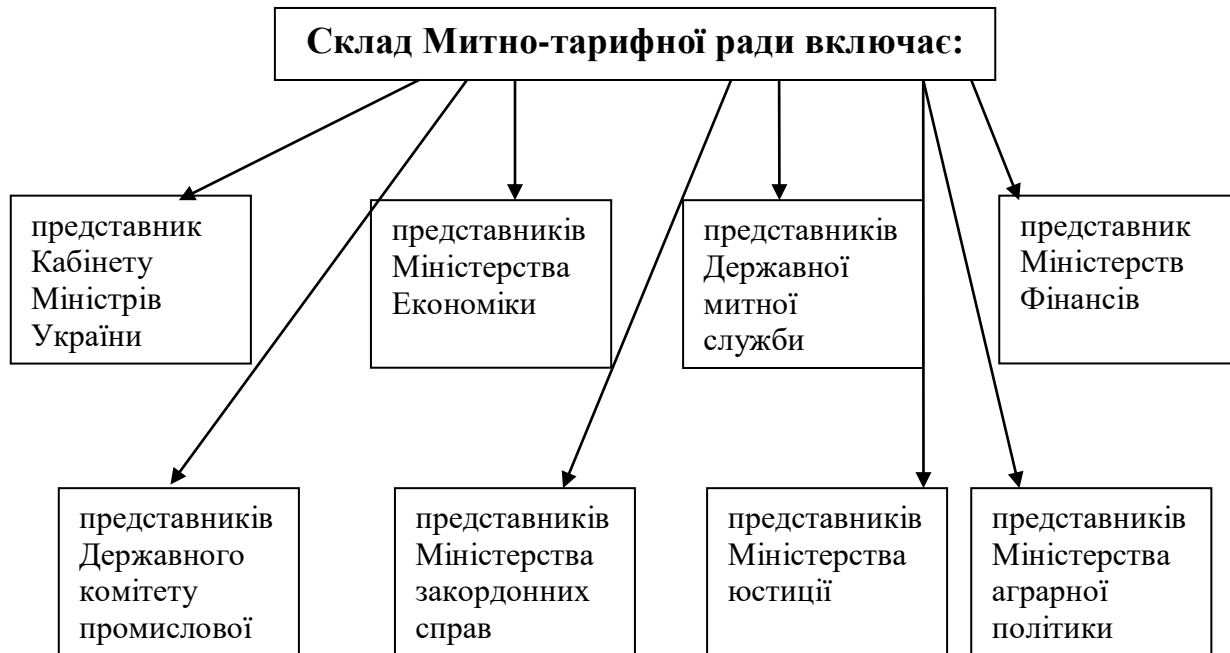
З 2000 р. митно-тарифна політика України здійснюється за наступними напрямками:

- ◆ зменшення максимального рівня ставок ввізного мита до рівня 25%;
- ◆ зменшення кількості підакцизних товарів;
- ◆ зменшення загального рівня ставок ввізного мита (номінального митного тарифу);
- ◆ впорядкування рішень уряду з питань зміни ставок ввізного мита;
- ◆ зменшення кількості постанов уряду щодо ставок ввізного мита;
- ◆ зменшення рівня оподаткування ввізним митом текстильної продукції у зв'язку із відповідними домовленостями з ЄС;
- ◆ початок застосування антидемпінгових мит;
- ◆ збереження достатньо високого рівня ставок митного тарифу щодо сільськогосподарських товарів та продуктів харчування.

Декретом Кабінету Міністрів України про митний тариф України затверджено, що мито сплачується у національній валюті України. Зміни ставок мита, представлених у митному тарифі України, здійснюється Верховною Радою України. Відповідно до статті 5 Закону України «Про митний тариф» з метою розроблення пропозицій з питань митно-тарифного регулювання та врахування при цьому інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності і держави в цілому при Кабінеті Міністрів України діє Митно-тарифна рада.

2. **Ставки митного тарифу.** Митно-тарифна рада - це міжвідомчий колегіальний орган, на який покладено розгляд пропозицій стосовно зміни ставок ввізного мита на товари.

Головою Митно-тарифної ради є Міністр економіки з питань європейської інтеграції України.

Товари, які переміщуються через митницю України поділяють на:

Товари, які підлягають під повний обсяг	Товари, з яких мито не стягується (звільнені від сплати мита)	Товари, які підлягають під зменшення ставки мита(митні пільги)
---	---	---

Мито – податок на товари та інші предмети, які переміщуються через митний кордон України

Мито нараховується митним органом України відповідно до положень Закону і ставок митного тарифу України, чинними на день подання митної декларації і сплачується у національній валюті України.

Декретом кабінету Міністрів України про митний тариф України затверджено, що мито сплачується у національній валюті України.

Зміни ставок мита, передбачених митним тарифом України, здійснюються Верховною Радою України.

Митно-тарифна рада України

3. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Виконання державою своїх функцій в рамках митної політики існують засоби, які класифікуються на дві групи:

Засоби тарифного регулювання
Основою виступають ставки мита, які систематизовано в митних тарифах

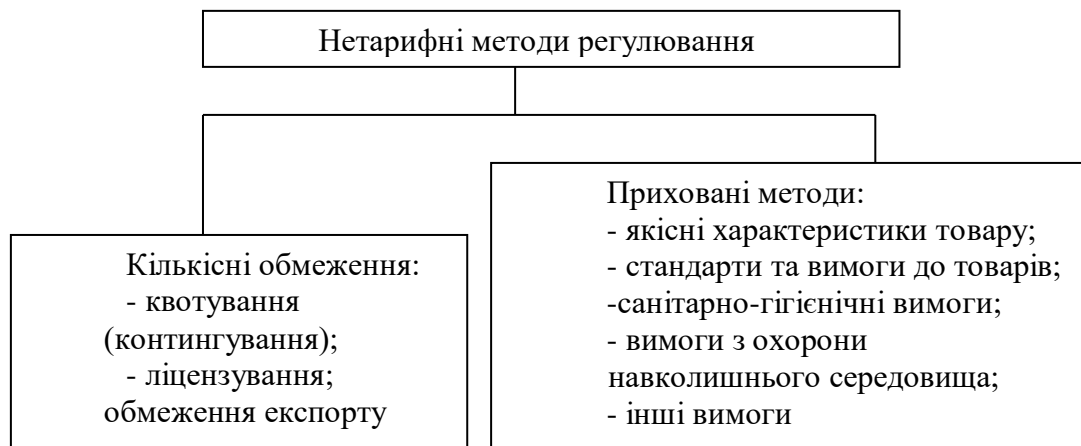
Засоби нетарифного регулювання
Основою систематизації є кількісні обмеження та методи прихованого побічного протекціонізму

Тарифне регулювання є головним інструментом впливу на торгівельні відносини різних країн та, певним чином, сприяє реалізації політики протекціонізму щодо вітчизняних товаровиробників.

Країна походження товару - це країна, де товари були повністю виготовлені або піддані достатній переробці або зборці.

Митна вартість товару - ціна, яка фактично сплачена або підлягає сплаті за товари на момент перетину митного кордону України.

До кількісних обмежень відносять:

Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі - це комплекс заходів обмежувально-заборонного характеру, що перешкоджають проникненню іноземних товарів на внутрішні ринки та стимулюють розвиток експортного потенціалу держави як суб'єкта світових господарських зв'язків. До них відносяться:

Квотування та ліцензування - це обмеження на певний термін імпорту (експорту) товарів за кількістю, обсягом або вартістю, і полягає у отриманні відповідного дозвільного державного документа (ліцензії) на здійснення експорту (імпорту).

Ліцензія (спеціальний дозвіл) - документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності на провадження одного із зазначених у цьому законі видів діяльності протягом визначеного строку.

Квота - це кількісний нетарифний засіб обмеження експорту або імпорту товару певною кількістю або сумою на визначений проміжок часу. Згідно з законодавчою базою держави, яка здійснює ліцензування, ліцензії

поділяють на:

- разові (індивідуальні)	- генеральні
- антидемпінгові	- відкриті (індивідуальні)
- компенсаційні	- спеціальні

У разовій ліцензії наводяться кількісні та вартісні показники товару, а також зазначається термін її дії.

У генеральній ліцензії подається лише перелік товарів, а впродовж терміну чинності кількісних або вартісних обмежень не передбачається, можуть

мати деякі особливості, які певним чином регулюють експортні або імпорتنі операції. Ліцензування тісно пов'язане з квотуванням експорту та імпорту.

Види існуючих квот

- компенсаційні
- глобальні
- сезонні
- групові

- спеціальні
- тарифні
- індивідуальні
- антидемпінгові

На основі затвердженого балансу споживання товару на внутрішньому ринку Мінекономіки доводять до центральних органів виконавчої влади річні та квартальні пільги на споживання та виробництво цього товару і інформує про це Державну податкову адміністрацію.

Під режим квотування на Україні підпадає виробництво та реалізація спирту. Порядок розподілу квот на внутрішньому ринку затверджується Міністерством Агрополітики та Державною податковою адміністрацією.

Реалізація спирту на внутрішньому ринку більш установлених квот заборонено.

Експорт спирту не підлягає під квотування.

Під режим квотування також підлягають поставки цукру на внутрішній ринок (квота А).

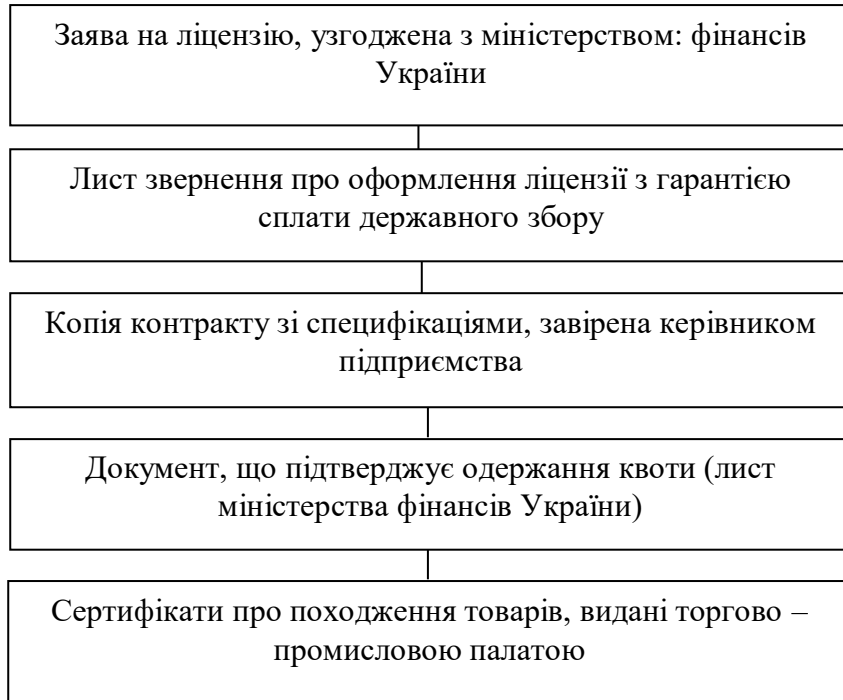
Види товарів, експорт яких підпадає під режим ліцензування	Види товарів, імпорт яких підлягає ліцензуванню	Види товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню
- руди та концентрати дорогоцінних металів	- хімічні засоби захисту рослин та регулятори росту рослин	- спирт етиловий і плодовий
- алмази оброблені і необроблені, але не оправлені і незакріплені (крім діамантів)	- препарати косметичні та засоби особистої гігієни	- спирт етиловий ректифікований виноградний
- дорогоцінне каміння (крім алмазів) і напівдорогоцінне каміння оброблене або необроблене	- ветеринарні препарати	- спирт етиловий ректифікований плодовий
- срібло (включаючи срібло з гальванічним покриттям золотом або платиною) необроблене або у	- тільки матриці та форми для виготовлення фонограм	- спирт коньячний

вигляді порошку		
- золото (включаючи золото з гальванічним покриттям платиною) необроблене,	- негашені поштові марки, марки держмити чи	- алкогольні напої
- напівоброблене або у вигляді порошку	аналогічні марки поточного чи нового випуску в країні, для якої вони призначені, папір гербовий, чекові книжки, банкноти, акції, облігації.	
- платина необроблена, напівоброблена або у вигляді порошку		- тютюнові вироби
- монети, тільки із дорогоцінних металів		- продукція, яка надходить в аерозольній упаковці
- відходи та брухт дорогоцінних металів, плакованих дорогоцінними металами		- мастильні матеріали
		- вакци та креми для взуття, засоби полірувальні та для чищення меблів
		- речовини поверхнево-активні органічні
		- силікони в первинних формах
		- вогнегасники
		- автомата торговельні з холодильними пристроями
		- сполуки антифризійні та рідини проти обмерзання
		- установки для кондиціювання повітря
		- холодильники, морозильники та інше холодильне та морозильне обладнання
		- озонотруйні речовини

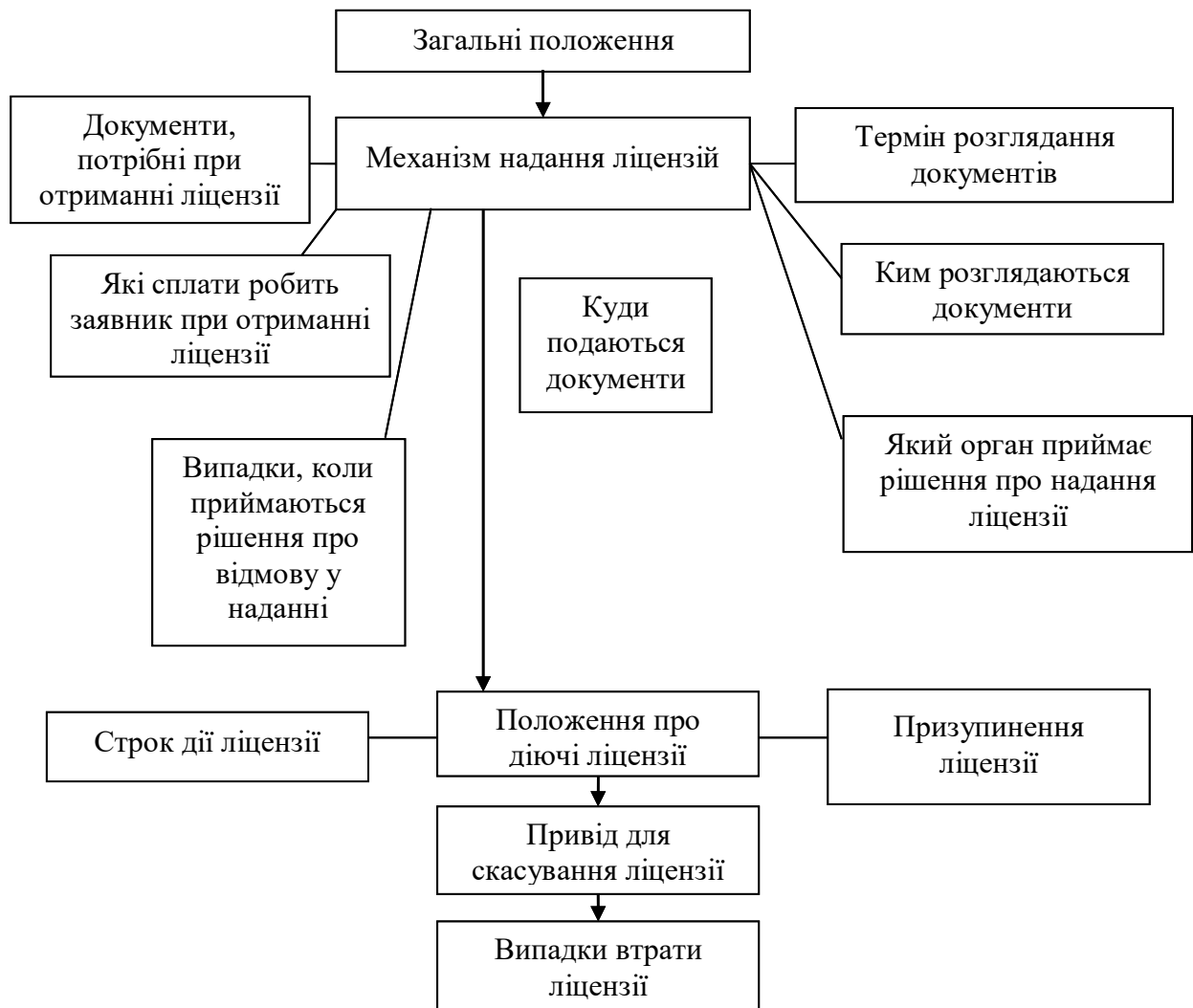
Призупинення ліцензії - тимчасове позбавлення суб'єкта підприємницької діяльності права на провадження зазначеної в ліцензії діяльності у разі несплати чергового платежу за ліцензію.

Скасування (анулювання) ліцензії - позбавлення суб'єкта підприємницької діяльності права на провадження діяльності, зазначеної в ліцензії.

Документи, потрібні для отримання ліцензії

Порядок оформлення та надання ліцензії

Лекція 2. Головна мета митних тарифів. Обмеження імпорту товарів відповідно системи ГАТТ/ВТО.

План лекції:

1. Головна мета митних тарифів.
2. Норми ГАТТ/ВТО, які передбачають захист виробника товару.
3. Тарифні обмеження імпорту..
4. Застосування тарифних обмежень.

Література: [1] с 5-8, [2] с 127-130, [3] с 40-43.

Основні поняття: тарифні обмеження, гранична ціна сільськогосподарського товару, граничний рівень доступу сільськогосподарського товару на внутрішній ринок України, Комісія, митна вартість, тарифні обмеження імпорту, граничний рівень доступу товару, гранична ціна сільськогосподарського товару.

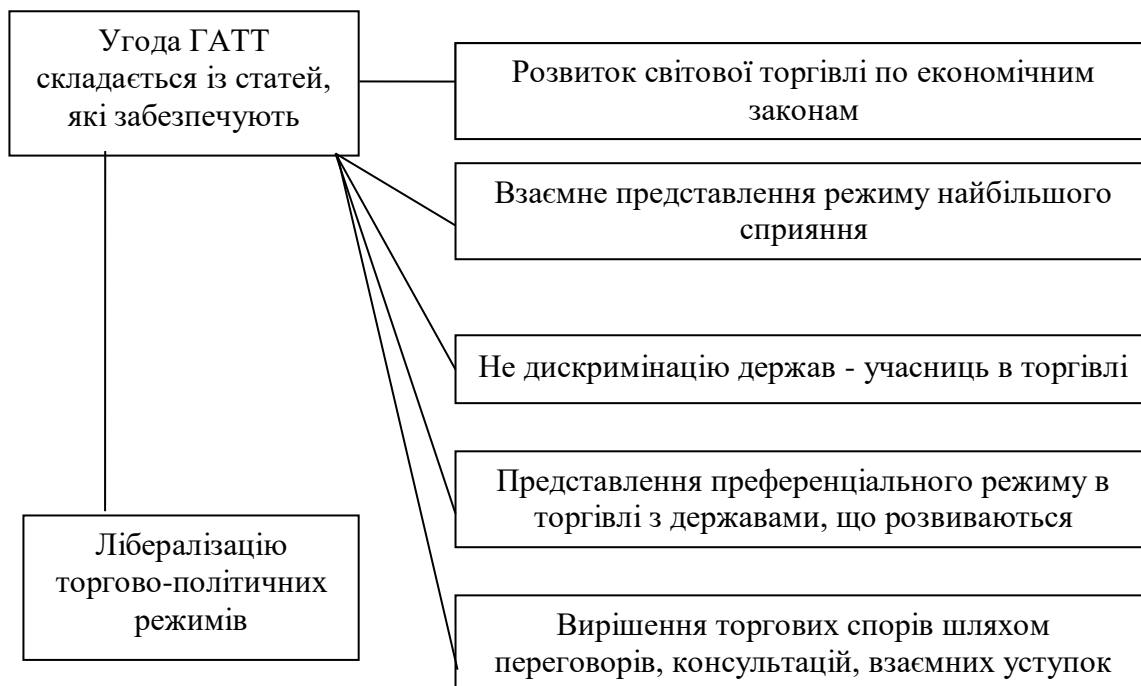
1. Одним з документів, яким сьогодні керуються усі розвинуті країни та більшість країн, що розвиваються, є так званий кодекс про митну вартість ГАТТ. Одне з його положень зобов'язує усі країни – учасниці ГАТТ привести національну законодавчу базу з питань визначення митної вартості у відповідність до всіх положень Кодексу.

Згідно з цим кодексом митна вартість товару - ціна, що реально сплачена, або підлягає сплаті за товар у разі його продажу до країни імпортера за виконання певних умов.

Таким чином, починаючи з 1950р., світові торговельні відносини, враховуючи напрацьований досвід, регулюються визначенням такої категорії як «митна вартість товару». Окремим розділом виділено статті, пов'язані з визначенням методів митної вартості товару. Ці методи передбачають:

Шість методів оцінки визначення митної вартості

- за ціною угоди
- за ціною угоди з ідентичними товарами
- за ціною угоди щодо подібних товарів
- на основі віднімання вартості
- на основі додавання вартості товару:
- резервний

Штаб - квартира секретаріату, знаходиться в Женеві

У зв'язку з цим національне законодавство поступово приводиться у відповідність до вимог ГАТТ і угод Уругвайського раунду (1994р.) основним лейтмотивом яких є лібералізація міжнародної торгівлі і заняття будь-яких обмежень у цій сфері. 6 квітня 1996р. Указом Президента України №255/96 затверджується «Концепція Трансформації митного Тарифу України відповідно до системи ГАТТ/ВТО»

Концепція визначає основні принципи та напрямки поступового зниження ставок ввізного мита для їх реалізації українською стороною в переговорному процесі.

Механізм діяльності ГАТТ/ВТО

- виконання функцій, пов'язаних з підготовкою пропозицій щодо застосування тарифних обмежень імпорту товарів здійснює Міжвідомча комісія з питань регулювання імпорту

- після отримання інформації про відповідний сільськогосподарський товар

- у 10 денний строк у письмовій формі до світової організації торгівлі Міжвідомча комісія подає інформацію про: 1.початок консультацій щодо застосування тарифних обмежень імпорту сільськогосподарських товарів; 2.прийняття рішення про застосування тарифних обмежень імпорту сільськогосподарських товарів

- у разі, якщо під час консультацій з'ясується, що для прийняття рішення наданої інформації недостатньо, комісія висуває заходів щодо одержання необхідної додаткової інформації

- за результатами консультацій та з урахуванням внесених пропозицій

- комісія приймає рішення щодо необхідності застосування тарифних обмежень імпорту сільськогосподарських товарів

- рішення приймається комісією у 12-ти денний строк від дня оголошення консультації

- повідомлення про прийняття рішення публікується у газеті «Урядовий кур'єр» і через 6 днів після опублікування ці рішення набувають чинності.

2. Норми ГАТТ/ВТО передбачають захист виробника товару та підприємств, що виробляють подібні товари або прямо конкуруючі товари.

Згідно норм ГАТТ крім самого факту зростання ввозу товарів та умов , пов'язаних з імпортом, вивчається факт нанесення шкоди вітчизняному товаровиробнику та зв'язок між ними. Практика світової сертифікації ,свідчить ,що регулювання її державою існує у всіх країнах світу і чим більш розвинута економіка держави, тим складніша система державного регулювання. В Україні, як і в більшості країн світу, проектування, підготовка до виробництва, виготовлення багатьох видів товарів і продукції існують під контролем державних органів. По перше це відноситься до харчових продуктів, лікарських засобів, миючих засобів, електропобутових товарів, тим самим створюються визначені гарантії якості та безпеки вітчизняної продукції. Експерти Всесвітнього банку в результаті переговорів та всебічного аналізу інформації визнали українську систему сертифікації відповідною до принципів ГАТТ/ВТО

3. Тарифні обмеження імпорту.

Тарифні обмеження імпорту сільськогосподарських товарів - застосування спеціального мита до сільськогосподарських товарів, що імпортуються в Україну.

Існуюча можливість доступу сільськогосподарського товару на внутрішній ринок України - виражене у відсотках співвідношення обсягу імпорту відповідного сільськогосподарського товару до обсягу його споживання в Україні за даними попереднього календарного року.

Граничний рівень доступу сільськогосподарського товару на внутрішній ринок України - обсяг імпорту сільськогосподарського товару, перевищення якого призводить до порушення рівноваги на внутрішньому ринку відповідної сільськогосподарської продукції, який обчислюється виходячи з даних обсягу імпорту такого сільськогосподарського товару та існуючої можливості його доступу на внутрішній ринок України за попередній календарний рік.

Гранична ціна сільськогосподарського товару - ціна, що є середньозваженою для одиниці сільськогосподарського товару на внутрішньому ринку України за попередній календарний рік.

4. Застосування тарифних обмежень.

З метою захисту інтересів вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників, стимулювання виробництва сільськогосподарських товарів, закріплення норм і принципів системи ГАТТ/ВТО у законодавстві України постановлено затвердити Положення про особливості застосування тарифних обмежень імпорту сільськогосподарських товарів відповідно до норм і принципів системи ГАТТ/ВТО згідно з переліком.

Перелік сільськогосподарських товарів, щодо імпорту на яких поширюється дія Положення:

- Маніт

- Д-глюцит (сорбіт)

- Олії ефірні (звільнені або незвільнені від терпенів), включаючи конкрети (тверді квіткові екстракти) та есенції; резиноїди; концентрати ефірних олій у жирах; нелетких оліях, восках та аналогічних речовинах, що одержують методом анфлеражу або мацерації, терпенові побічні продукти детерпенізації ефірних олій; водні дистилати та водні розчини ефірних олій

- Казеїн, казеїнати та інші похідні казеїну; альбуміни (білки), включаючи концентрати двох або більше сироваткових білків (молока), що містять понад 80 мас відсотків сироваткових білків (у перерахунку на сухий продукт), альбумінати та інші похідні альбуміну; желатин (у тому числі у прямокутних, включаючи квадратні, листах, з поверхневою обробкою або без обробки, пофарбовані або не пофарбовані) та похідні желатину; клей рибацький; желатин, одержаний з рибацьких пузирів (використовується для виготовлення клею та очищення вина), інші клеї тваринного походження, крім казеїнових, що зазначені в позиції 35.01; пептони та їх похідні; інші білкові речовини та їх похідні, в іншому місці не поіменовані; порошок із шкіри, хромованої або не хромованої; дескритини та інші модифіковані крохмалі (наприклад, крохмалі, попередньо желатинізовані або етерифіковані (перетворені на складний ефір); клеї, одержані на основі крохмалів, декстринів або інших модифікованих крохмалів.

- Засоби оздоблювальні, засоби для прискорення фарбування або фіксації барвників; продукти або препарати інші (наприклад, речовини для вичинювання і протравлювання), що застосовуються у текстильній, целюлозно-паперовій, шкіряній промисловості та інших галузях, в іншому місці не поіменовані; на основі крохмалистих речовин. - Сорбіт (крім зазначеного у категорії 39.05.44)

- Сировина хутряна (включаючи голови, хвости, лапи та інші частини або обріз, придатні для виготовлення хутряних виробів), крім шкіряної сировини, що класифікується у товарних позиціях 41.01, 41.02 або 41.03

- Кокони шовкопряду, придатні для розмотування; шовк - сирець (не кручений), відходи шовкові (включаючи кокони, не придатні для розмотування, відходи коконової нитки та розрихлені відходи)

Це положення визначає порядок застосування в Україні тарифних обмежень імпорту окремих сільськогосподарських товарів.

Лекція 3. Використання митних зборів, сплата, ставки. Реорганізація стягнення митних зборів після вступу України до ВТО.

План лекції:

1. Групи митних зборів
2. Методи ,якими може здійснюватись сплата митних зборів.
3. Строк перебування під митним контролем.
4. Характеристика ВТО.

Література: [6] с. 85-100; [8] с. 95-120; [9] с. 15-170

Основні поняття: митні збори, митний контроль, Всесвітня торговельна організація (ВТО)

1. Групи митних зборів.

Митні збори - додаткові платежі, які стягуються з товарів митними органами в разі здійснення оформлення експорту, імпорту, транзиту, за специфічні умови поставок та інші послуги, які надаються митницею (оформлення транспортних засобів, зберігання товарів під відповідальністю митниці та інше).

Відповідно митному кодексу України застосуються митні збори за виконання митними органами обов'язків та послуг в галузі митної справи, Розміри ставок митних зборів встановлюються Кабінетом Міністрів України. Зараз діє постанова Кабміну України від 21 травня 2012 р. № 422 «Про ставки митних зборів» із змінами та доповненнями.

ЗМІНИ, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 93

1. У постанові:

1) у назві і пункті 1 слова «за митне оформлення товарів і транспортних засобів» замінити словами «за виконання митних формальностей митними органами»;

2) у вступній частині слово і цифри «статті 71» замінити словами і цифрами «частини восьмої статті 247»;

3) пункт 2 викласти у такій редакції:

2. Установити, що:

плата за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для них (далі - плата), справляється за письмовим зверненням декларанта або уповноваженої ним особи до митного органу у порядку, визначеному Міністерством фінансів;

плата справляється у гривні за офіційним (валютним) курсом, встановленим Національним банком, що діє на дату подання митної декларації, а у разі, коли виконання митних формальностей не пов'язано з поданням митної декларації, - на дату фактичної сплати;

кошти, що надійшли від справляння плати, зараховуються до державного бюджету».

2. Назву і текст розміру плати за митне оформлення товарів і транспортних засобів поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів, затвердженого зазначеною постановою, викласти у такій редакції:

РОЗМІРИ

плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів

Назва операції

**За одну годину роботи (незалежно від кількості посадових осіб митного органу, залучених до виконання митних формальностей),
євро**

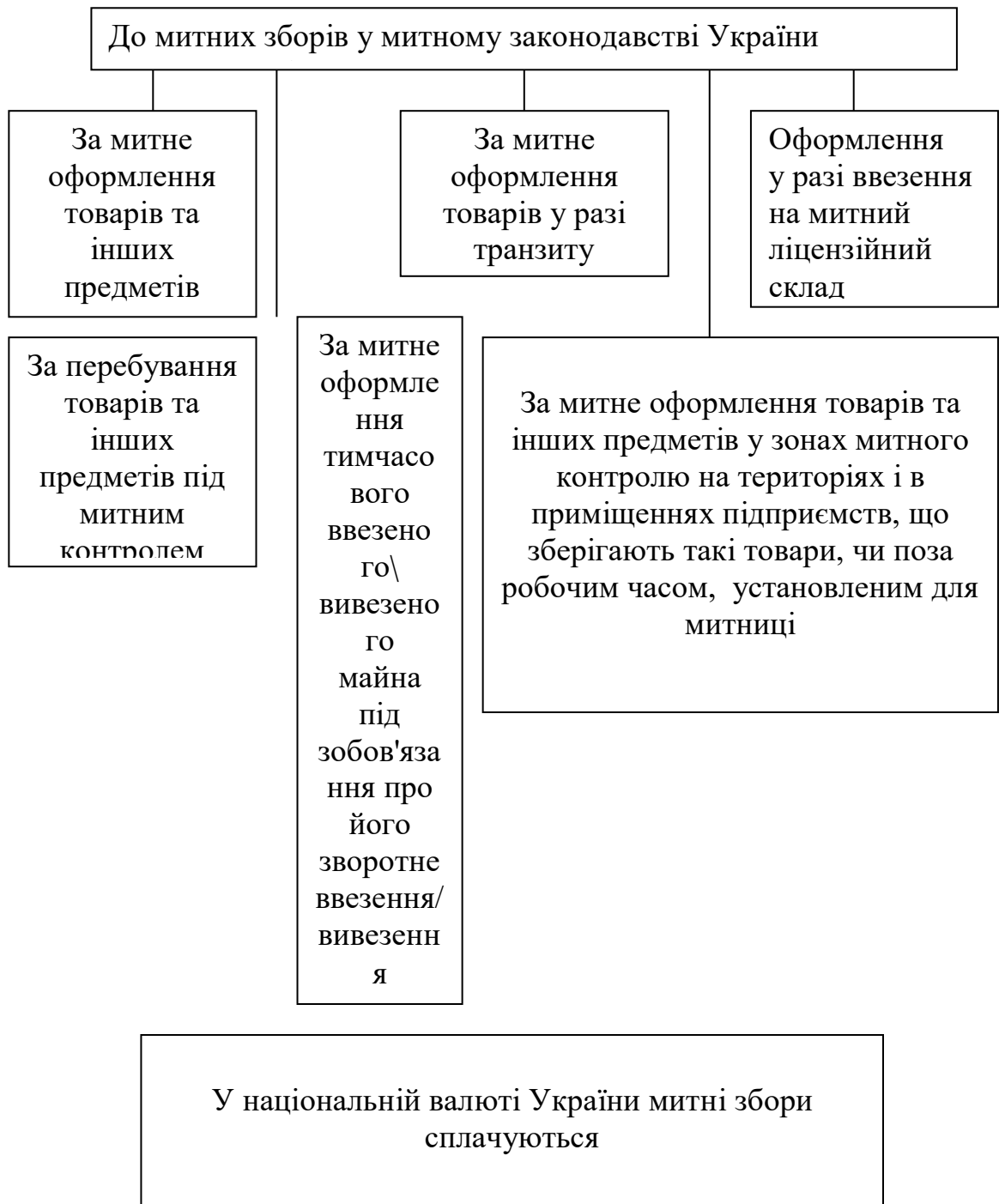
1. Виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів:

у робочий час	20
у надурочний, нічний час і вихідні дні	40
у святкові та неробочі дні	50

2. Виконання митних формальностей митними органами у місцях розташування митних органів поза робочим часом, установленим для митних органів:

у надурочний, нічний час і вихідні дні	40
у святкові та неробочі дні	50

Нарахування митних зборів провадиться у графі 47 МД у національній валюті України у митній декларації (МД).

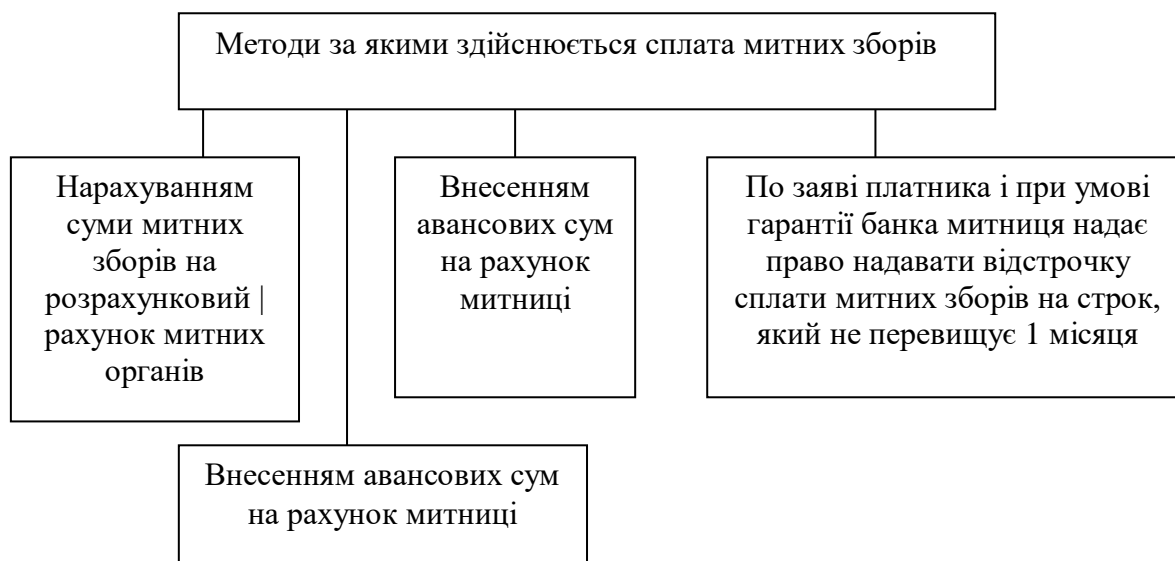
- Суб'єктами підприємницької діяльності (юридичними особами або такими, що не мають статусу юридичної особи) та іншими організаціями з місцезнаходженням на території України, які створені і діють відповідно до законодавства України;
- Філіями, представництвами іноземних фірм, іноземними авіакомпаніями, міжнародними організаціями з місцезнаходженням на території України, що проводять свою діяльність по підставі законів України;

- Дипломатичними, консульськими, торговельними та іншими офіційними представництвами України за кордоном, які користуються імунітетом і дипломатичними привілеями.
- Фізичними особами з місцем постійного проживання на території України.

У національній валюті України або в іноземній валюті
митні збори можуть: сплачуватися

- Суб'єктами підприємницької діяльності та іншими організаціями з місцезнаходженням за межами України, які створені і діють відповідно до законодавства іноземної держави, у тому числі юридичними особами та іншими суб'єктами підприємницької діяльності з участю юридичних осіб та інших суб'єктів підприємницької діяльності України;
- Іноземними, дипломатичними, консульськими, торговельними та іншими офіційними представництвами, міжнародними організаціями та їхніми філіями, розташованими на території України, що користуються імунітетом і дипломатичними привілеями;
- Представництвами інших організацій і фірм в Україні, що не проводять підприємницької діяльності на підставі законів України;
- Фізичними особами з місцем постійного проживання за межами України.

2. Методи, якими може здійснюватись сплата митних зборів

Збори на митне оформлення не справляються у випадку
коли

—Ввозяться в Україну предмети, призначені для офіційного користування дипломатичних та консульських представництв іноземних держав в Україні, а також міжнародних, міжурядових організацій, представництв іноземних держав при цих організаціях та їх міжнародних організацій, яка користуються на території України митними пільгами відповідно до міжнародних угод;

—Вивозяться товари з метою ліцензійного складу за провізною відомістю без оформлення МД;

—В інших випадках, передбачених чинним законодавством

Ввозяться в Україну товари, транспортні засоби та окремі номерні вузли до них вартістю-100дол. США;

—Ввозяться в Україну товари, транспортні засоби та окремі номерні вузли до них громадянами, що користуються на території України митними пільгами відповідно до статей 59-63, 65-67 митного кодексу України, за винятком митного збору за митне оформлення предметів поза місцем розташування митниць або поза робочим часом, установленим для митниць;

—Товари чи транспортні засоби ввозяться в обсягах, що не підлягають митному оподаткуванню.

Митний збір за митне оформлення товарів, транспортних засобів у зонах митного контролю на територіях і в приміщеннях підприємств, де вони зберігаються, не справляються в разі проведення митного оформлення в зонах митного контролю на територіях, де розташовані підрозділи митних органів. При нарахуванні митного збору за митне оформлення товарів у зонах митного контролю на територіях і в приміщеннях підприємств, що їх зберігають у квитанції форми МД-1 зазначаються кількість годин роботи працівника митниці, завізована підписом громадянина. При нарахуванні цього виду митних зборів робота працівника митниці протягом неповної години обліковується як робота протягом однієї години. До часу витраченого працівником митниці на митне оформлення зараховується також час, витрачений ним на проїзд до місця призначення й у зворотному напрямку.

3. Строк перебування під митним контролем.

Термін перебування під митним контролем для нарахування митного збору за перебування під митним контролем обчислюється:

При прийнятті товарів, окремих номерних вузлів до транспортних засобів на зберігання на складах підприємств з дати оформлення квитанції форми МД-1 про прийняття товарів, транспортних засобів та окремих номерних вузлів до них назберігання.

Далі проставлення відтиску штампа « під митним контролем» на 1-му та 2-му примірниках квитанції форми МД-1.

При ввезенні транспортних засобів, номерних вузлів і агрегатів - з дати оформлення прикордонною митницею декларації форми МД-7 на ввезення транспортного засобу індивідуального користування, вузла чи агрегату.

У всіх випадках термін перебування під митним контролем для нарахування митного збору за перебування під митним контролем обчислюється до дати завершення митного оформлення або їх повернення власником чи уповноваженим особам.

При стягуванні митного збору за перебування під митним контролем, до терміну перебування під митним контролем не включаються:

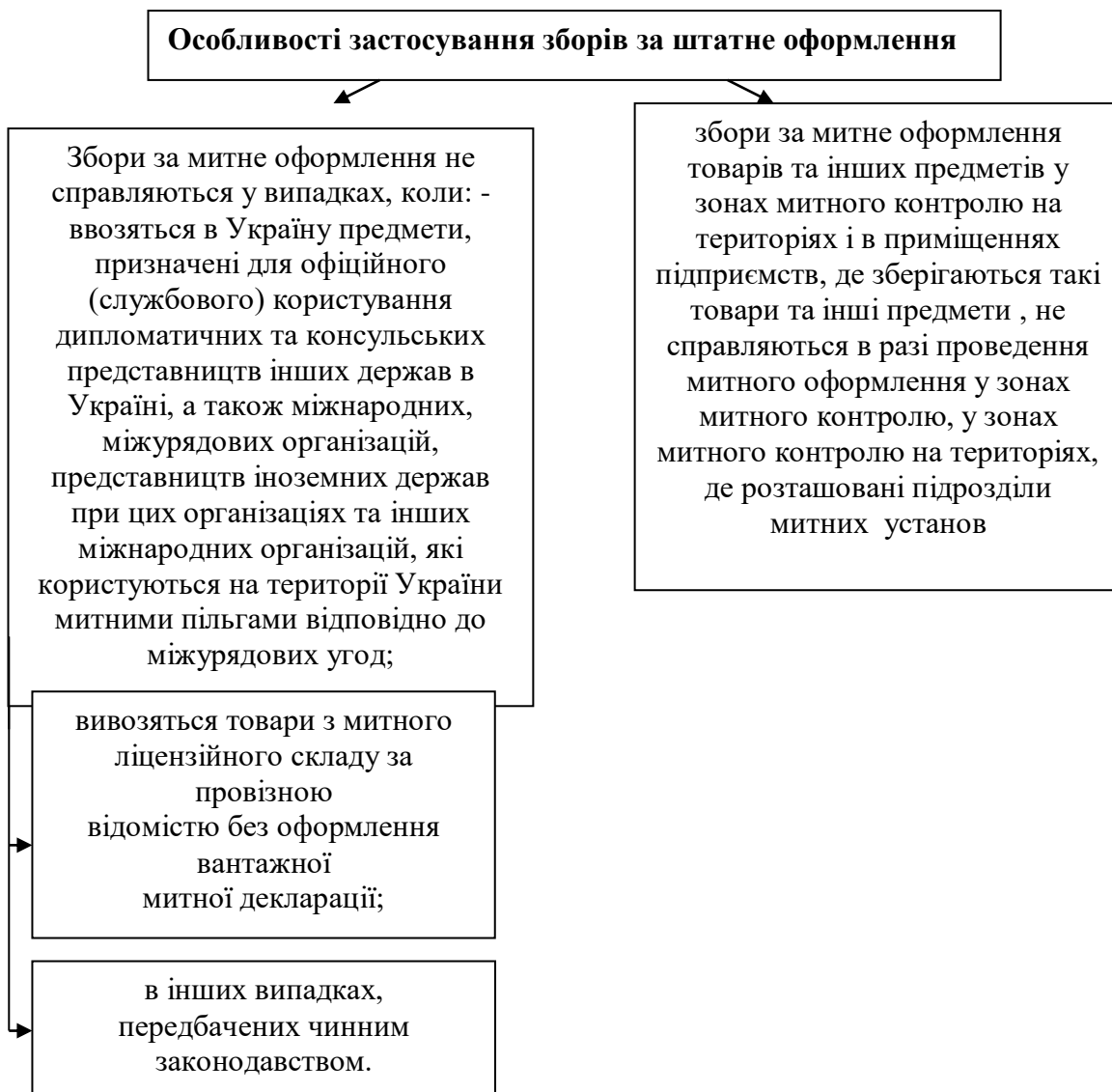
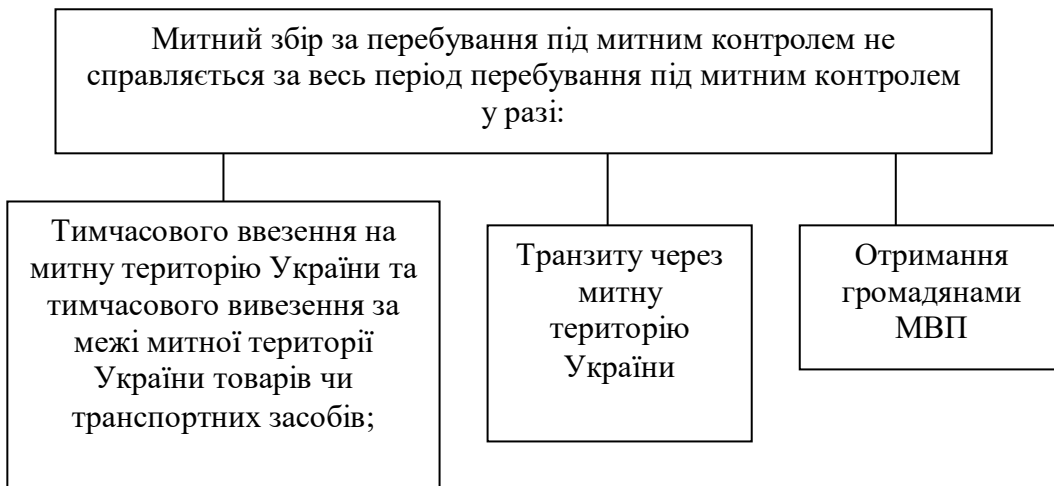
Час від складення протоколу про порушення митних правил до прийняття остаточного рішення у справі, якщо з таким рішенням справу припинено або внесено постанову про повернення товарів, транспортних засобів та окремих номерних вузлів до них громадянину;

Час проведення експертизи з установленням класифікаційного коду товару за УКТЗЕД та митної вартості. У цьому разі митний збір за перебуванням під митним контролем нараховується, починаючи з 4-го календарного дня з дати прийняття відповідного рішення митним органом; "

Час визначений на отримання, інформації, потрібної для здійснення митного оформлення товарів, транспортних засобів та окремих номерних вузлів до них, за запитом, надісланим одним митним органом іншому, а також іншим державним уставам. У цьому разі митний збір за перебування під митним контролем нараховується починаючи з 4-го календарного дня з дати отримання митним органом відповідної інформації.

Час витрачений громадянином на отримання дозволів інших Державних органів на ввезення товарів, а також на подання цих дозволів митному органу, якщо їх подання зумовлювалось проведенням відповідної експертизи і вони не могли бути отриманими до моменту ввезення цих товарів. При ввезенні транспортних засобів-час, витрачений громадянином на отримання дозволів інших державних органів на право оформлення транспортних засобів. У цьому разі митний збір за перебуванням під митним контролем нараховується, починаючи з 4-го календарного дня з дати отримання дозволу.

При зберіганні товарів, транспортних засобів та окремих номерних вузлів до них на складах митниці митний збір за перебування їх під митним контролем не справляється

Під егідою ООН у 1975 році Європейська економічна комісія затвердила Конвенцію МДП, яка набрала чинності у 1978 році. Система митних перевезень призначена для максимального спрощення перевезень вантажів під митним контролем у міжнародному торгівельному обороті і забезпечення державам-учасницям Конвенції гарантії транзиту.

Міжнародна система гарантій базується на страхуванні ризику не доставки вантажів, забезпеченні сплати митних платежів у разі невиконання перевізником своїх зобов'язань.

3. Особливості обкладення митом міжнародних перевезень. Застосування книжки МДП.

Українським митним авто перевізником може бути юридична особа усіх форм власності або фізична особа, яка є суб'єктом підприємницької діяльності, яка має дозвіл на виконання міжнародних перевезень вантажів під митними печатками та пломбами із застосуванням книжки МДП.

У країнах, що прийняли умови Конвенції МДП, функціонують національні гарантійні об'єднання, визнані митними органами цієї країни.

4. Характеристика ВТО.

4.1. Структура та ухвалення рішень у Світовій Організації Торгівлі

Структура Світової Організації Торгівлі регламентується ст. V Марракеської угоди. Конференція міністрів та Генеральна рада є основними органами СОТ. Конференція міністрів складається з представників усіх країн-членів СОТ і скликається не менше одного разу на кожні два роки. На Четвертій Конференції міністрів було ухвалене рішення розпочати переговори з нових напрямків діяльності організації. У межах відповідних комітетів відбуваються переговори з інших галузей (інвестиції, конкуренція, екологія, спрощення торгівлі та ін.). У лютому 2002 року розпочав роботу Комітет з торговельних переговорів, що включає ряд спеціалізованих органів і є координатором переговорного процесу нового раунду КТП. На п'ятій міністерській конференції (вересень 2003 року, м. Канкун, Мексика) було підбито проміжні підсумки КТП; наступний раунд передбачається завершити до початку 2005 року. Між сесіями Конференції міністрів адміністративні функції виконує Генеральна рада, що складається з представників усіх країн-членів СОТ (зазвичай представників дипломатичних місій у Женеві). Засідання Генеральної ради скликаються у міру необхідності для перевірки виконання обов'язків: Органу розв'язання суперечок, функцій Органу з перегляду торговельної політики. Конференція міністрів або Генеральна рада призначає Генерального директора СОТ. У структурі СОТ можна виділити три рівно вартісні групи органів. Перша група — це три основні ради, підзвітні

Генеральній раді: Рада з торгівлі товарами, Рада з торгівлі послугами та Рада з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Кожна з них здійснює нагляд за функціонуванням відповідної угоди. Рада з торгівлі товарами здійснює нагляд за функціонуванням багатосторонніх торговельних угод.

Рада з торгівлі послугами здійснює нагляд за функціонуванням Генеральної угоди з торгівлі послугами (ГАТС). Рада ТРИПС здійснює нагляд за функціонуванням Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРИПС). Усі вони виконують функції, покладені на них відповідними угодами та Генеральною радою. Членство в цих радах відкрито для представників усіх країн-членів СОТ. Друга група — це комітети, які теж підзвітні Генеральній раді. До них належать: Комітет з торгівлі та розвитку, Комітет з обмежень, пов'язаних з платіжним балансом, а також Комітет з питань бюджету, фінансування та управління. У 1996 році до них був доданий Комітет регіональних торговельних угод. Третю групу складають органи, передбачені багатосторонніми торговельними угодами, з обмеженою кількістю учасників, тобто не обов'язкові для всіх країн-членів. Вони виконують функції, покладені на них цими угодами, й опосередковано підпорядковані Генеральній раді. Ці органи функціонують у межах інституціональної структури СОТ і повинні регулярно інформувати

Генеральну раду про свою діяльність. Ухвалення рішень у СОТ відбувається за правилом консенсусу. Виняток становлять тлумачення положень угод щодо товарів, послуг, ТРИПС, звільнення від зобов'язань, що приймаються 3/4 голосів. Виправлення, що не стосуються прав і обов'язків учасників, а також залучення нових членів ухвалюють 2/3 голосів. Усі країни-члени СОТ беруть зобов'язання щодо виконання багатосторонніх торговельних угод (БТУ), які на сьогодні регулюють приблизно 97 % усієї світової торгівлі товарами і послугами. Пакет угод Уругвайського раунду містить понад 50 БТУ та інших правових документів, основними з яких є Угода про створення СОТ і додані до неї БТУ.

За останні роки значно розширилася сфера діяльності СОТ, яка на сьогодні далеко виходить за рамки власне торговельних стосунків. СОТ є потужною і впливовою міжнародною структурою, здатною виконувати функції міжнародного економічного регулювання. Членство у СОТ стало на сьогодні практично обов'язковою умовою для будь-якої країни, що прагне інтегруватися у світове господарство. Процеси створення, становлення і розширення СОТ не були простими та однозначними. Хоча за останні 30 років масив загальних правил СОТ надзвичайно зріс, СОТ усе ще базується на принципі двосторонніх

переговорів між членами з метою взаємного відкриття їх ринків. Члени СОТ, формулюючи вимоги до країн-претендентів стосовно доступу до їх ринків, відстоюють інтереси власних підприємств, захищаючи таким чином власне виробництво та робочі місця. Тому переговорний процес є непростим і, як правило, тривалим. Цілі СОТ визначено в преамбулі Марракеської Угоди про утворення СОТ. Основними з них є: підвищення життєвого рівня; забезпечення повної зайнятості; постійне зростання доходів і ефективного попиту; розширення виробництва товарів і послуг та торгівлі ними; оптимальне використання світових ресурсів у відповідності з цілями сталого розвитку; захист і збереження навколишнього середовища; забезпечення для країн, що розвиваються і найменш розвинених країн такої участі в міжнародній торгівлі, яка б відповідала потребам їх економічного розвитку.

Тема. 2 Види та застосування мита при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. Характер походження митних податків

Лекція 1. Види мита. Визначення ставки мита

План лекції:

1. Що таке мито.
2. Види мита
3. Види митних податків за характером походження
4. Особливі види мита

Література: [3], [4], [5], с. 40 – 46

Основні поняття: мито, преференція, преференційний режим, система митних платежів, адвалерне мито, специфічне мито, комбіноване мито, митні пільги, сезонне мито, спеціальне мито, антидемпінгове мито, компенсаційне мито, основні платежі, додаткові платежі.

1. Мито - вид митного платежу (державний грошовий податок), що стягується з товарів, цінностей та майна, які переміщуються через митний кордон держави. Митом обкладаються товари, що ввозяться, вивозяться або слідуєть транзитом через митний кордон України. (ст. 6 закону «Про єдиний митний тариф»). Мито, що стягується митницею, являє собою податок на товари та інші предмети, які переміщуються через митний кордон України. Його розмір визначається митними тарифами, які вміщують списки товарів, що обкладаються митом. В митному тарифі товари згруповані в залежності від ступеню обробки (готові вироби, напівфабрикати, сировина) і по походженню (промислові, сільськогосподарські, мінерально-сировинні та інші)

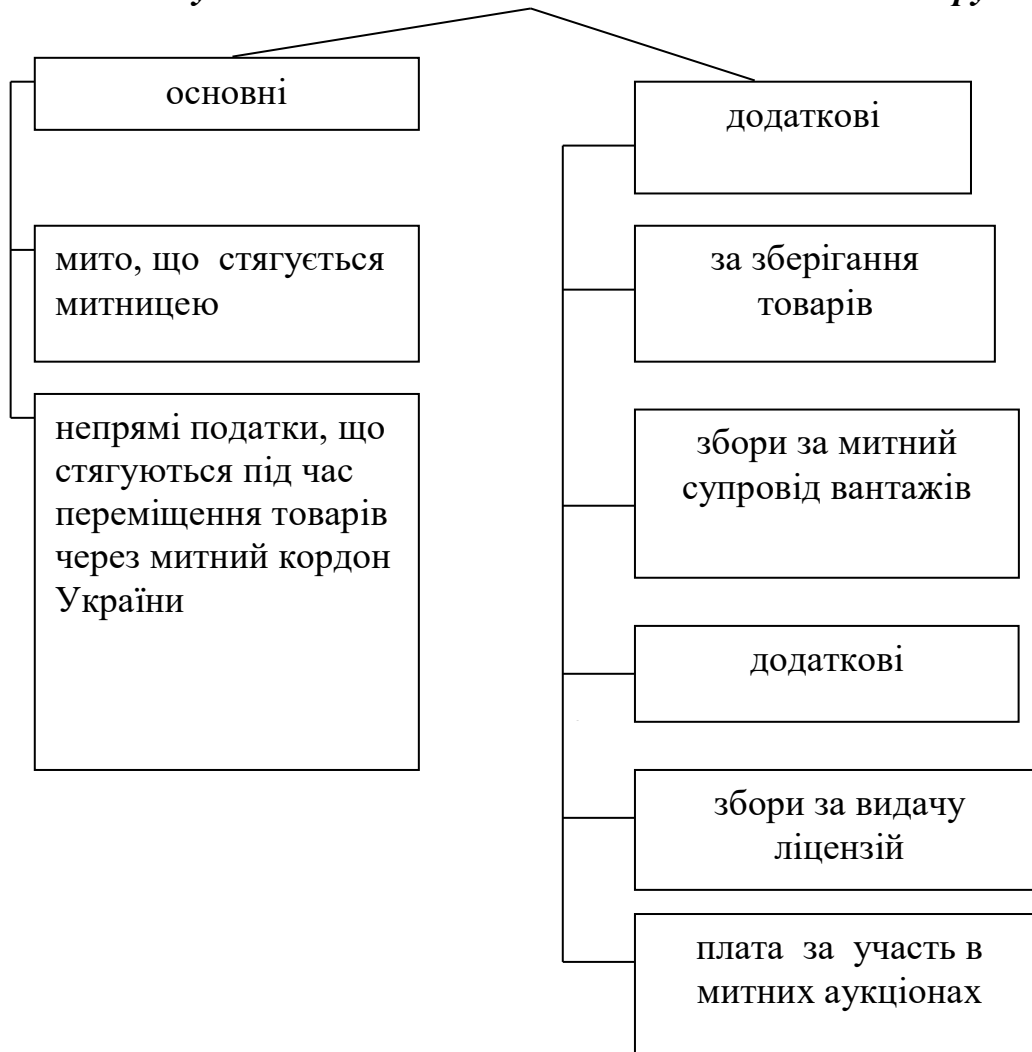
Основні платежі - обов'язкові платежі, що стягуються у більшості випадків при перетинанні митного кордону та стягується із суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Додаткові платежі - митні платежі, що стягуються з платників за додатково надані послуги чи дії, за специфічні умови поставок та інші послуги, які надаються митницею (оформлення транспортних засобів, зберігання товарів під відповідальністю митниці та інше).

Непрямий податок споживачів (одержувачів) окремих товарів, визначених законом як підакцизні - акцизний збір, що стягується, з них під час здійснення оборотів з продажу таких товарів (продукції), вироблених на митній території України, або при імпортуванні (ввезенні, пересиланні таких товарів) на митну територію України. Перелік товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та його ставки затверджуються Верховною Радою України.

В Україні при здійсненні зовнішньоекономічних операцій застосовуються нижче наведені види мита (ст. 7 закону «Про митний тариф»). Забороняється застосовувати інші види мита, крім тих, що встановлені цим Законом.

Систему митних платежів можна поділити на дві групи:

Захисна функція припускає формування бар'єрів, що перешкоджають проникненню на територію держави товарів, більш конкурентноздатних по відношенню до національних, або в яких зацікавлена держава.

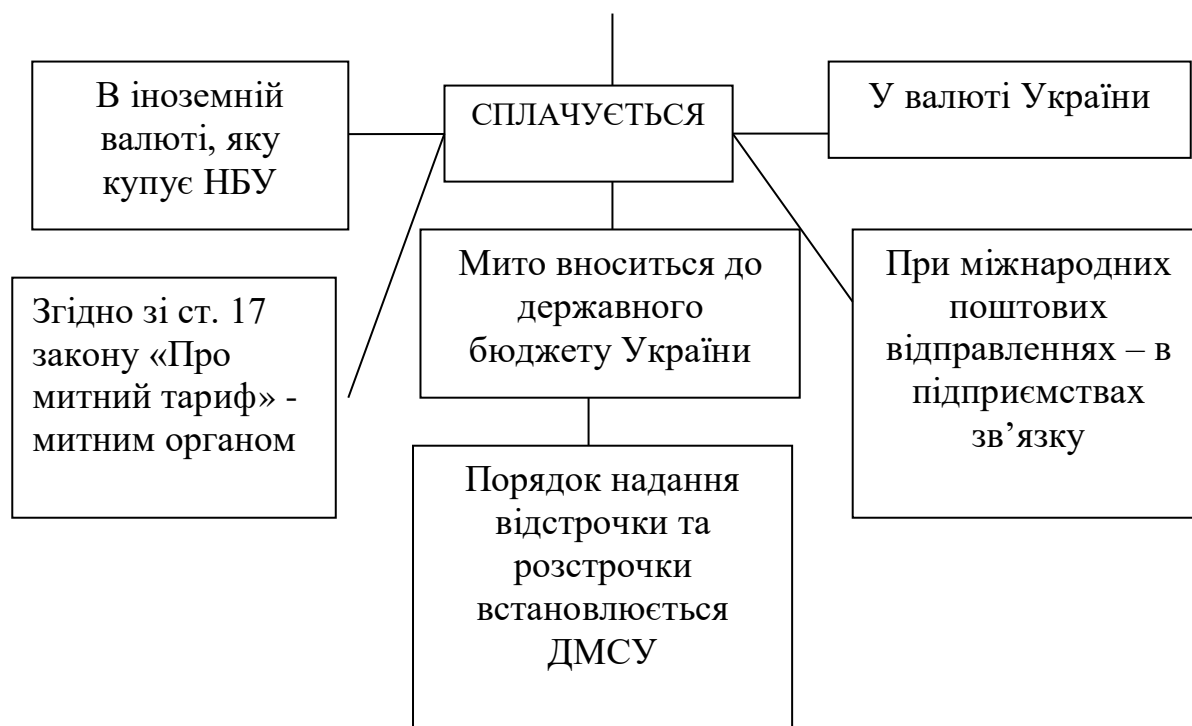
Нарахування мита

Проводиться на базі митної вартості, тобто ціни, яка підлягає сплаті за товар на момент перетину митного кордону України

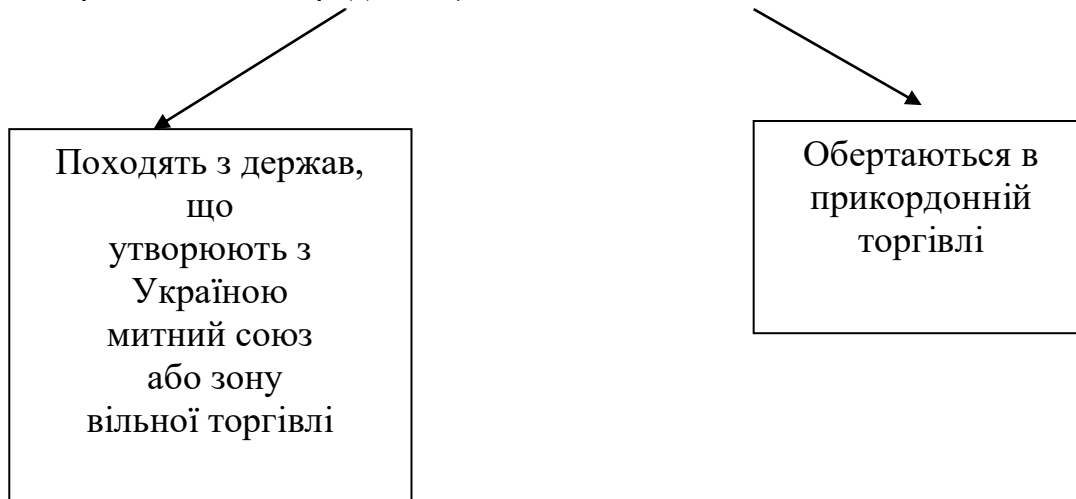
Нарахування проводиться митним органом України відповідно до положень Закону «Про митний тариф і ставок митного тарифу України, чинними на день подання митної декларації»

Митні пільги - переваги у вигляді зниження або відміни мита та обмежень, що надаються окремим юридичним та фізичним особам. (Митні пільги встановлює

Кабінет Міністрів України, згідно з обставинами і потребами Держави в тих чи інших товарах на окремо визначений час. Метою постанови про митні пільги є: підтримка вітчизняних виробників, забезпечення населення товаром, який не виробляється в Україні, підтримка держав, що утворюють разом з Україною митний союз, захист економічних інтересів України.

Допускається встановлення преференцій щодо ставок митного тарифу України у вигляді звільнення від обкладення митом, зниження ставок мита або встановлення квот на преференційне ввезення щодо товарів та інших предметів, які

Преференція - перевага, пільги у вигляді знижок і ставок імпортного мита, звільнень від сплати мита, що можуть надаватись країною на умовах взаємності або в односторонньому порядку.

Преференційний режим - особливий пільговий режим здійснення зовнішньоекономічних зв'язків, що надається однією країною іншій.

В Україні, як і в більшості країн світу, проектування, підготовка до виробництва, виготовлення багатьох видів продукції існують під контролем державних органів. Експерти всесвітнього банку в результаті переговорів признали українську систему сертифікації відповідною до принципів ГАТТ/ВТО.

2. Види мита. Ввізне мито.

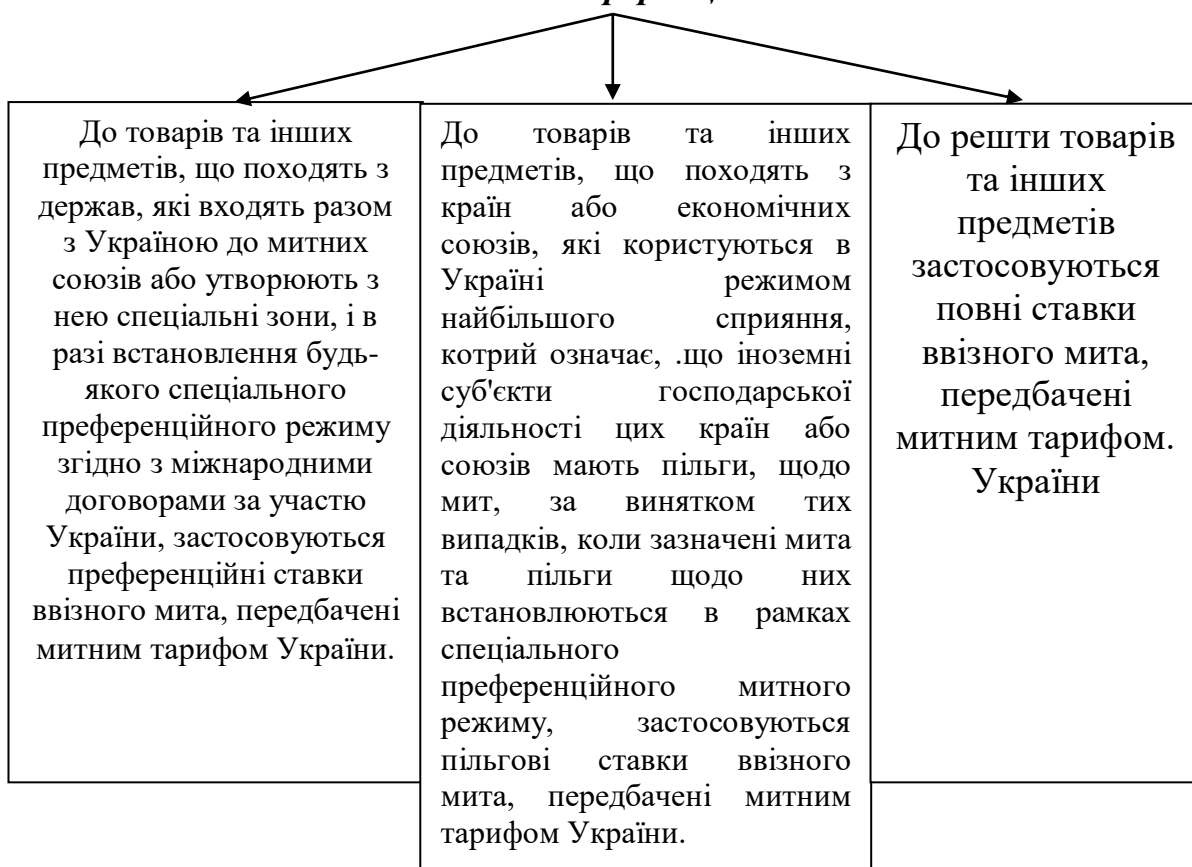
Ввізне мито нараховується на товари та інші предмети при їх ввезенні на митну територію України.

Вивізне мито нараховується на товари та інші предмети у разі їх вивезення за межі митної території України. Вивізне мито нараховується за ставками Митного тарифу України.

Мито підвищує ціну товарів, які імпортуються, що дозволяє державі захищати внутрішній ринок, обмежити конкурентоспроможність товарів, які ввозяться на митну територію України, регулювати об'єми імпорту та його структуру.

Експортне мито підвищує ціну товарів, які експортуються і є тарифним бар'єром, який обмежує вивіз таких товарів із держави.

Ввізне мито є диференційованим:

Вивізне мито - це мито, яке стягується при вивезенні товару за межі митної території України.

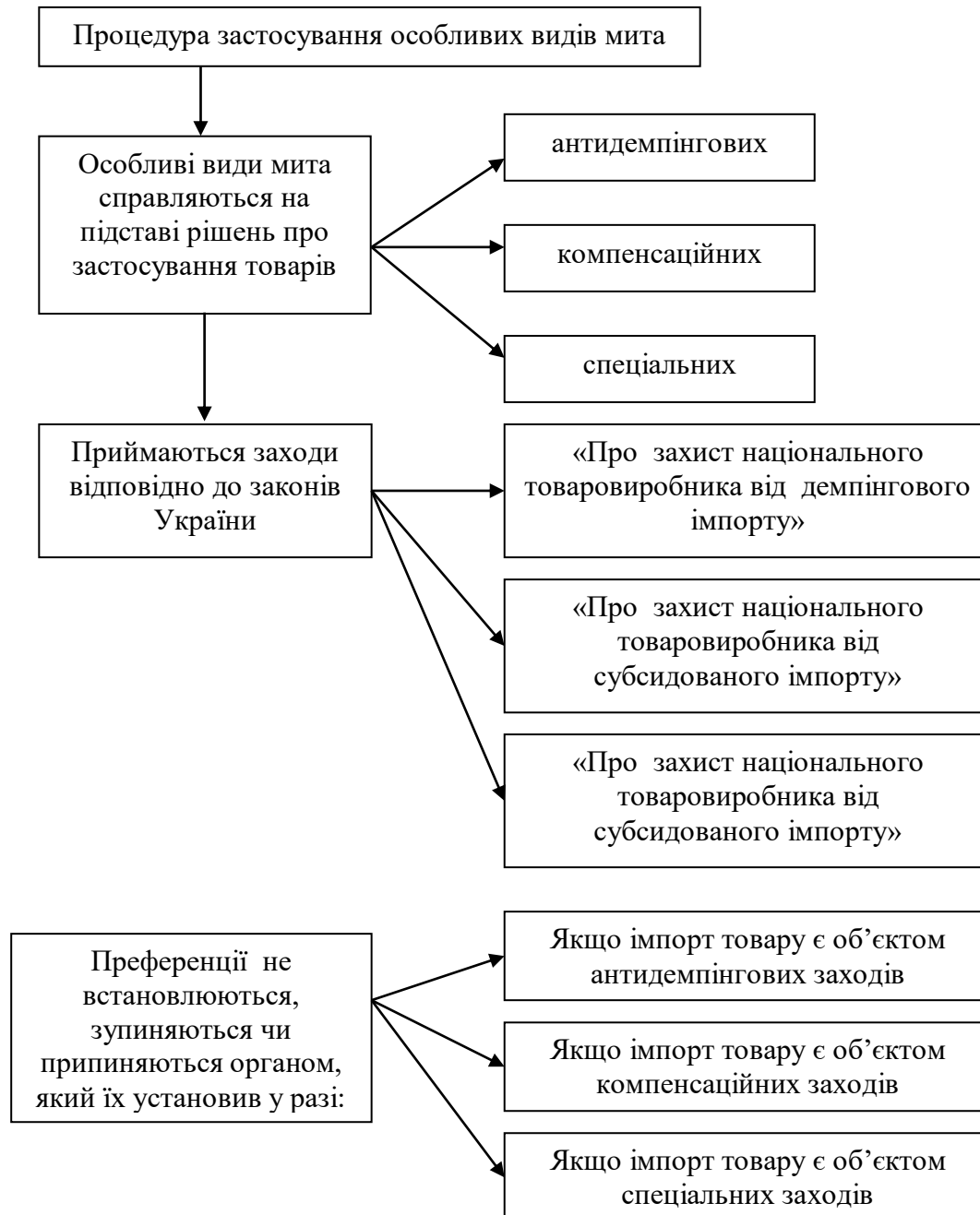
3. Види митних податків за характером походження.

В окремих випадках при ввезенні на митну територію України і при вивезенні за межі цієї території товарів незалежно від інших видів мит можуть застосовуватись: спеціальне мито, антидемпінгове мито, компенсаційне мито.

Також в Україні застосовуються такі види мита:

- адвалерне мито – нараховується у відсотках до митної вартості;
- специфічне мито – у встановленому грошовому розмірі на одиницю товару;
- комбіноване – поєднує специфічне та адвалерне види митного обкладення.

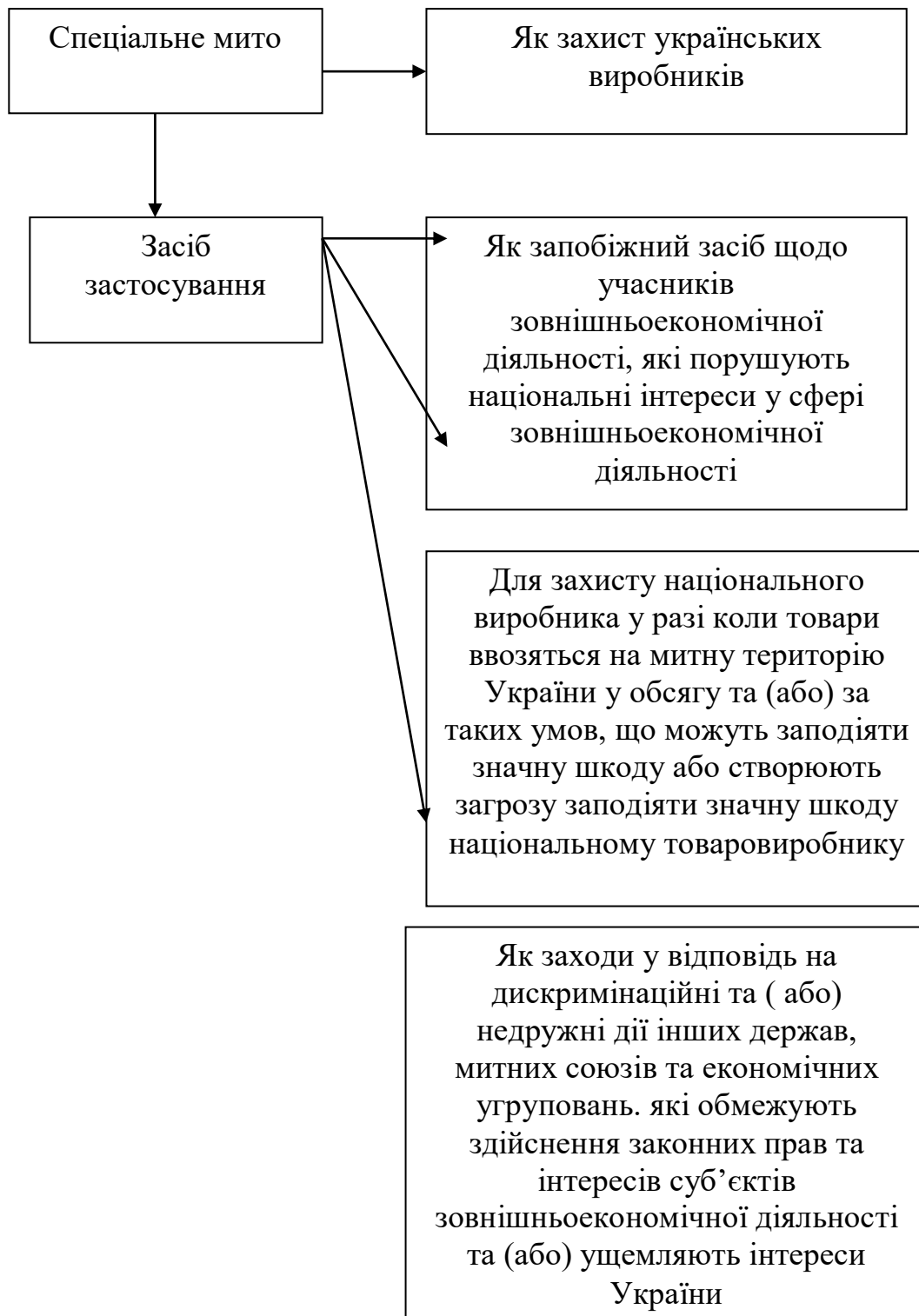
На окремі товари і предмети на термін до 4 місяців з моменту установаження може наскладуватись сезонне, ввізне та вивізне мито.

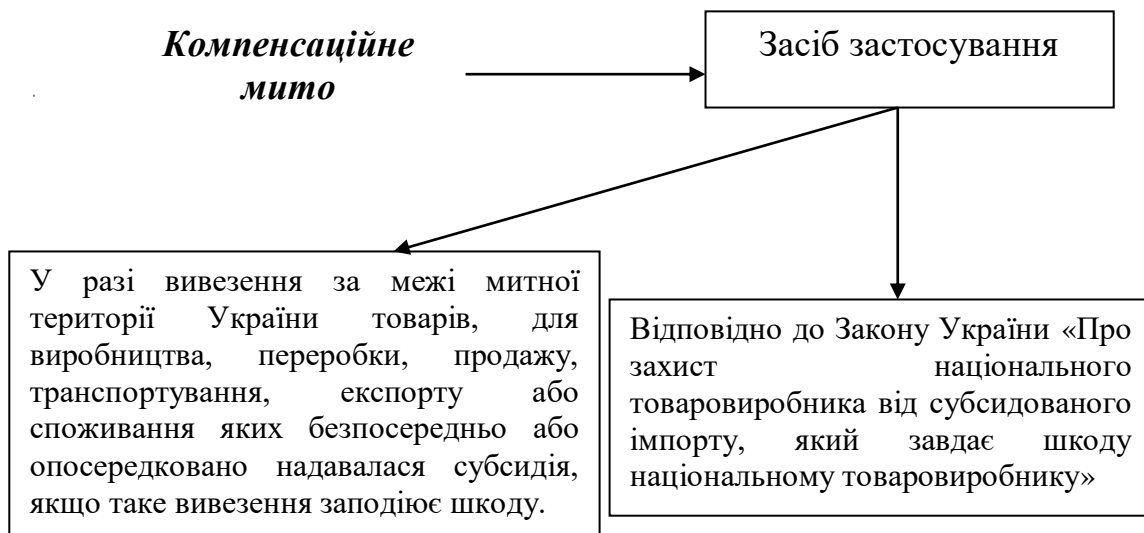
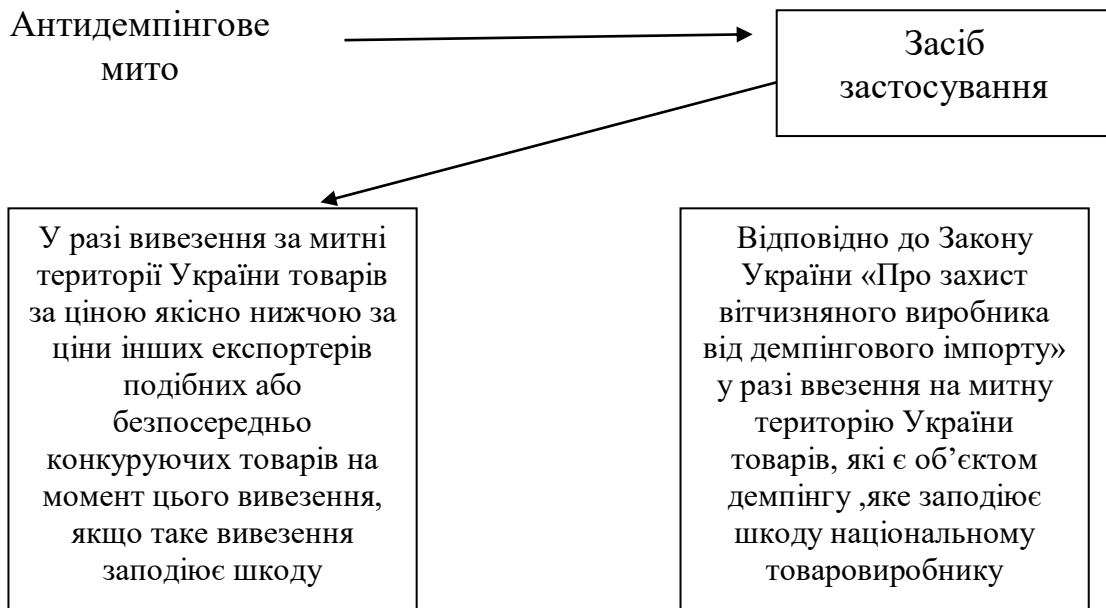

4. Особливі види мита.

До особливих видів мита відносять: сезонне мито, спеціальне мито, антидемпінгове мито, компенсаційне мито.

Сезонне мито ввізне та вивізне встановлюється на окремі товари та інші предмети на строк не більше чотирьох місяців з моменту їх встановлення.

Лекція 2. Порядок справлення ввізного (імпортного) та вивізного (експортного) мита. Звільнення від сплати мита

План лекції:

1. Хто є платниками мита.
2. Нарахування ввізного мита та внесення у графи ВМД.
3. Справлення ввізного мита.
4. Звільнення від сплати мита відповідно закону

Література: [3], [4], [5] с. 40-46

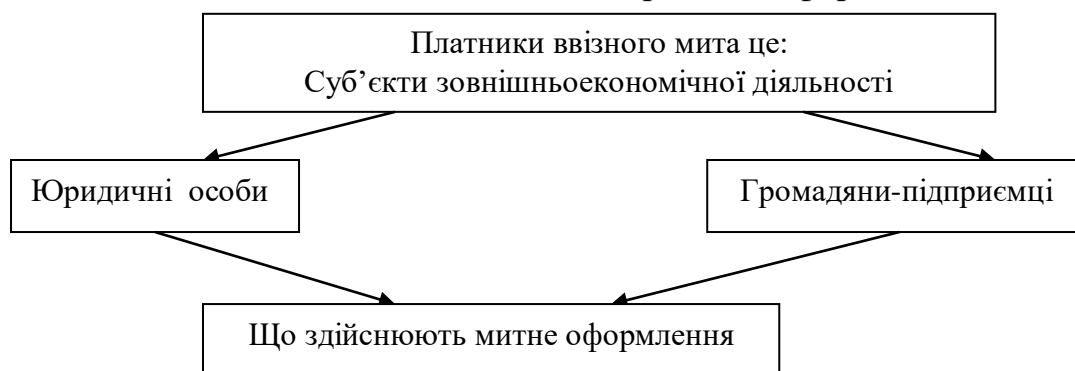
Основні поняття: ввізне мито, преференційний митний режим, повні ставки ввізного мита, митна територія, ПДВ, митна вартість, ідентичні товари,

подібні товари, основні та додаткові митні платежі, рахунок-фактура, ціна, накладна.

1. Товари та інші предмети, що ввозяться на митну територію України і вивозяться за її межі, підлягають обкладенню митом, якщо інше не передбачене законом.

Ввізне мито нараховується на товари та інші предмети при їх ввезенні на митну територію України з метою вільного використання.

Ввізне мито сплачується за ставками, передбаченими митним тарифом України, діючим на момент подання митної декларації до оформлення.

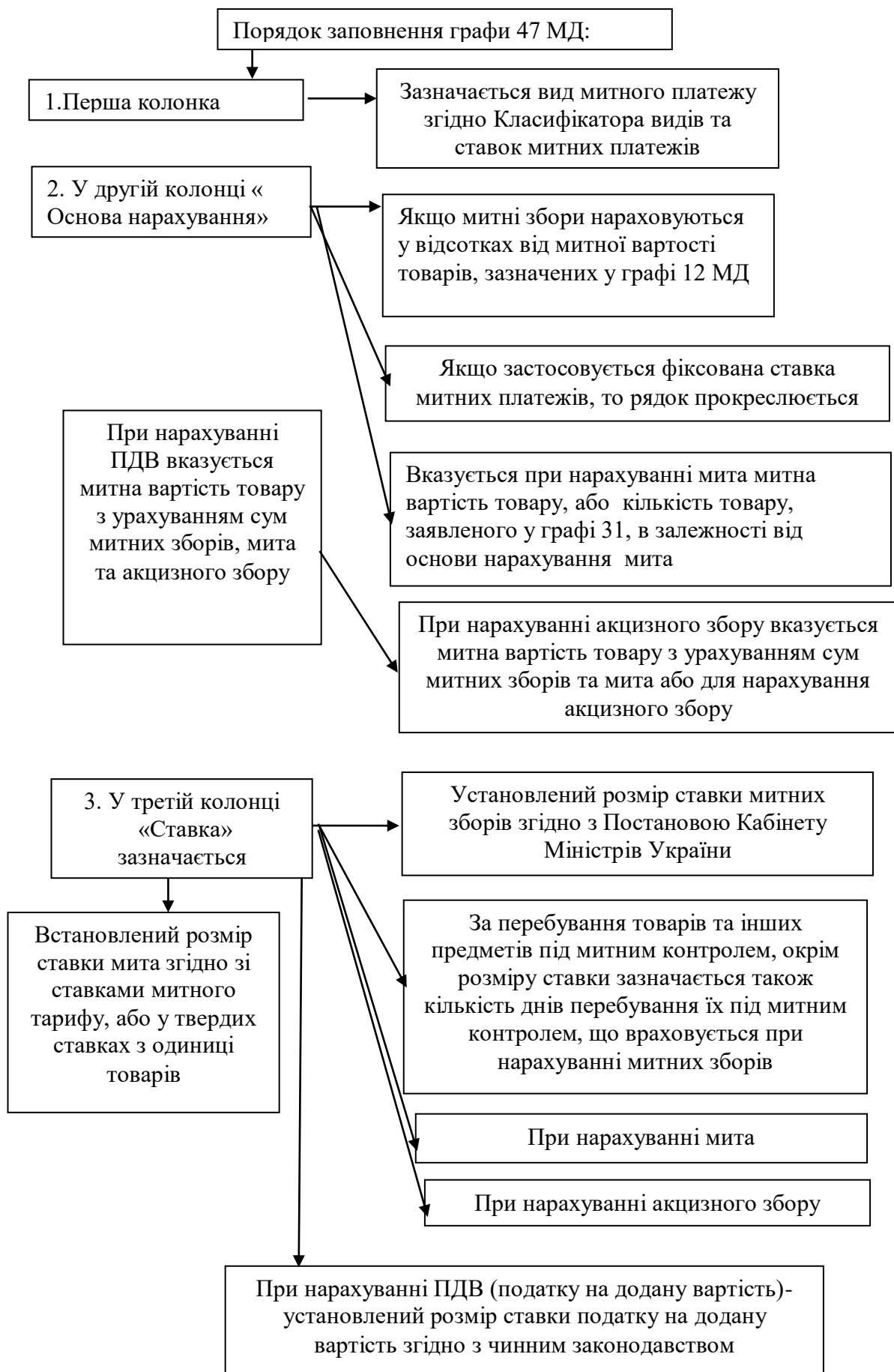

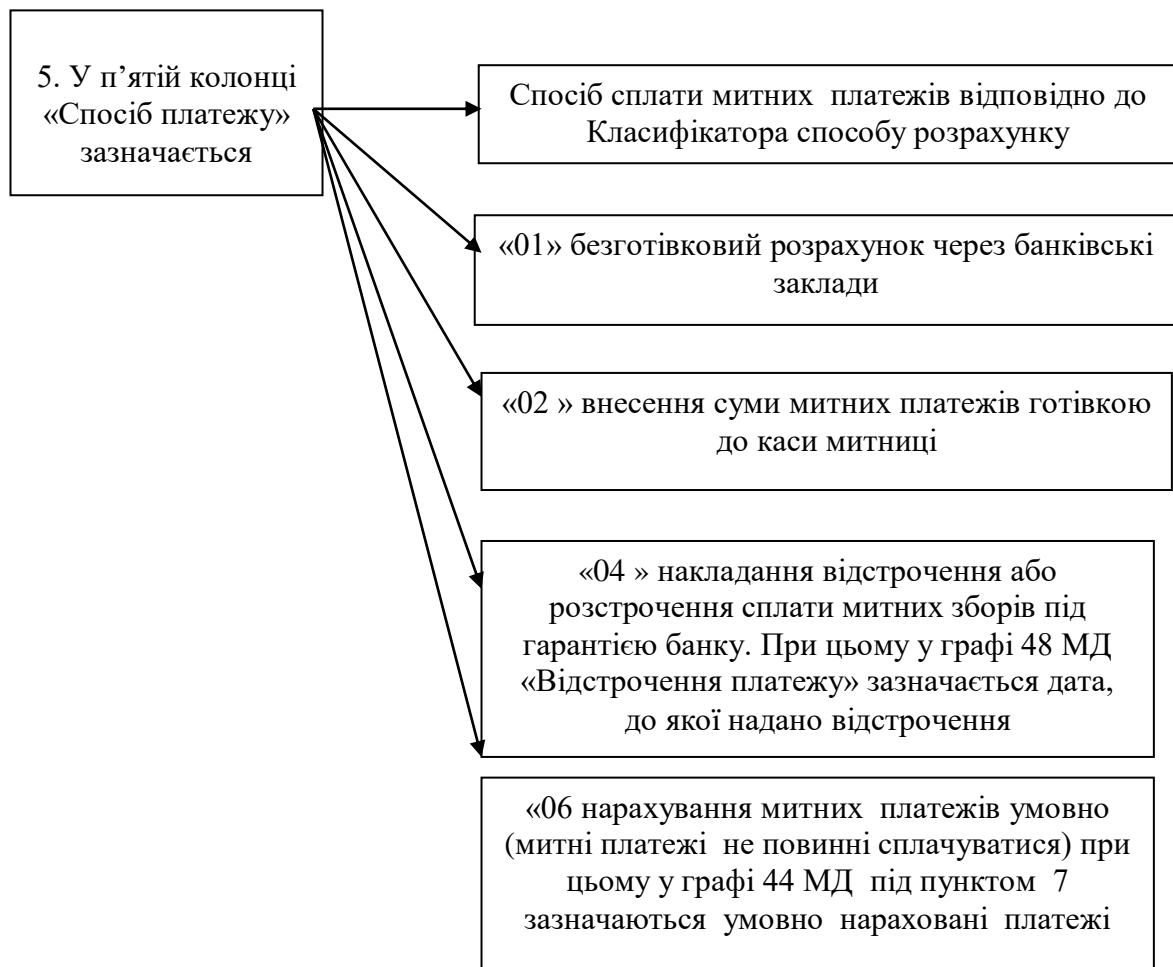
Мито, що стягується митницею, входить в систему митних платежів, що являють собою всі види зборів, відрахувань, платежів при перетинанні митного кордону держави.

Систему митних платежів можна поділити на дві групи:

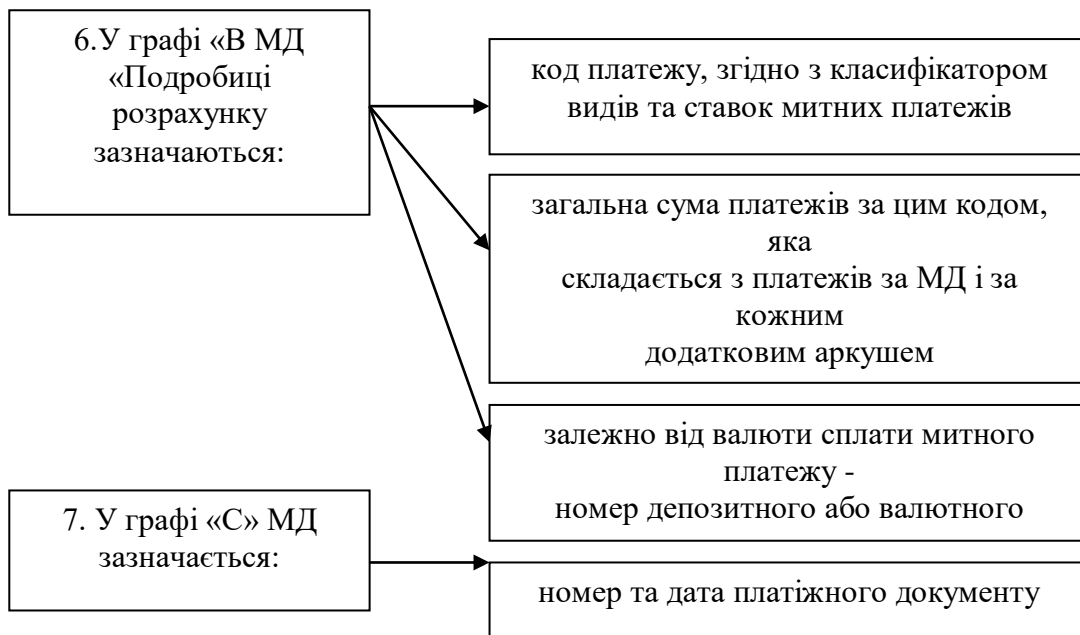
ОСНОВНІ			ДОДАТКОВІ			
Це обов'язкові платежі, що стягуються в більшості випадків при перетинанні митного кордону та стягується із суб'єктів, що не характеризуються специфічними особливостями			Це митні платежі, що стягуються з платників за додатково надані послуги чи дії, або що характеризують платника „що відрізняється специфічними особливостями			
Мито, що стягується митницею	Митні збори за митне оформлення	Непрямі податки, що стягуються в подібних ситуаціях (ПДВ, акцизний збір)	За зберігання товарів	Збори за митний супровід вантажів	Плата за участь в митних аукціонах	Збори за видачу ліцензій

2. Нарахування ввізного мита, а також і усіх митних зборів проводиться у 47 графі МД та додаткових аркушах до неї у національній валюті України. Нарахування ввізного мита та заповнення 47 графі МД здійснюється декларантом або інспектором митниці під час митного оформлення. Заповнення МД здійснюється за інструкцією про порядок заповнення МД №307 затвердженого ДМСУ 9 липня 1997 року.

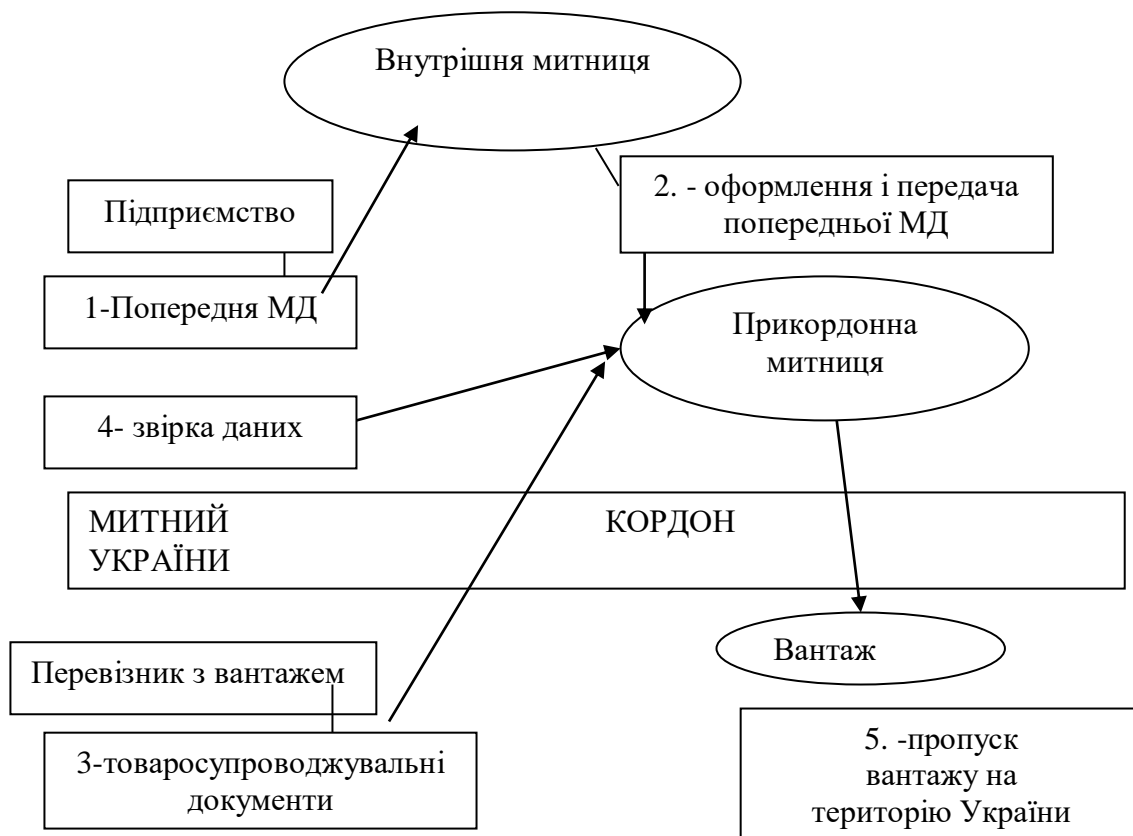

:

Сплати митних зборів при використанні специфікації здійснюється за ставками та у порядку, що передбачені при митному оформленні з використанням додаткового аркуша МД

Ввезені товари перебувають під митним контролем митниці призначення до моменту завершення повного їх митного оформлення згідно з заявленим митним режимом. Наведемо послідовність митного оформлення товарів при ввозі на митну територію України за допомогою наступної схеми:

3 Справляння ввізного мита. Основою для нарахування мита є митна вартість товару.

Митна вартість товару - це заявлена декларантом, або визначена митним органом вартість товарів, що переміщуються через митний кордон України, яка обчислюється на момент перетинання митного кордону України відповідно до положень цього кодексу.

З митною уніфікацією законодавства різних країн, у 1950 році у Брюсселі було розроблено Конвенцію про утворення Уніфікованої методології визначення митної вартості товарів. Подальшим кроком у світовій уніфікації методології визначення митної вартості товарів, як основи нарахування мита на імпорتنі товари, був пакет угод, ухвалених у 1979 році на багатосторонніх переговорах у Токіо. Одним із документів, яким сьогодні керуються країни, є так званий кодекс про митну вартість ГАТТ.

Таким чином починаючи з 1950 року, світові торгівельні відносини, враховуючи напрацьований досвід, регулюються визначенням такої категорії як «митна вартість». Сьогодні усі методи оцінки митної вартості імпортованого товару базуються на так званій, ціні угоди, яка реально сплачується за товар і зазначена у рахунку-фактурі та враховує фактичні витрати.

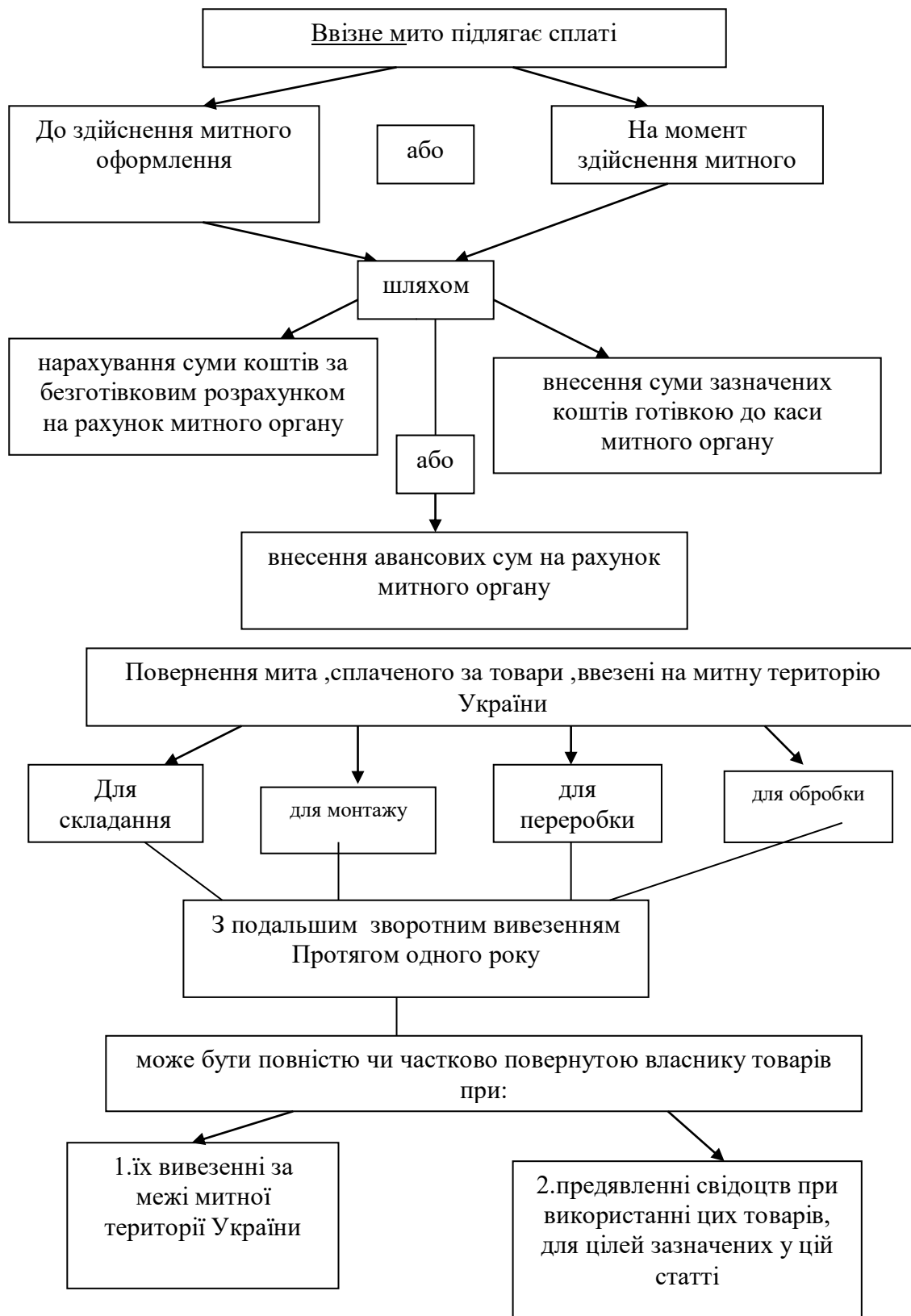
Фактичні витрати, які враховуються у ціні угоди:

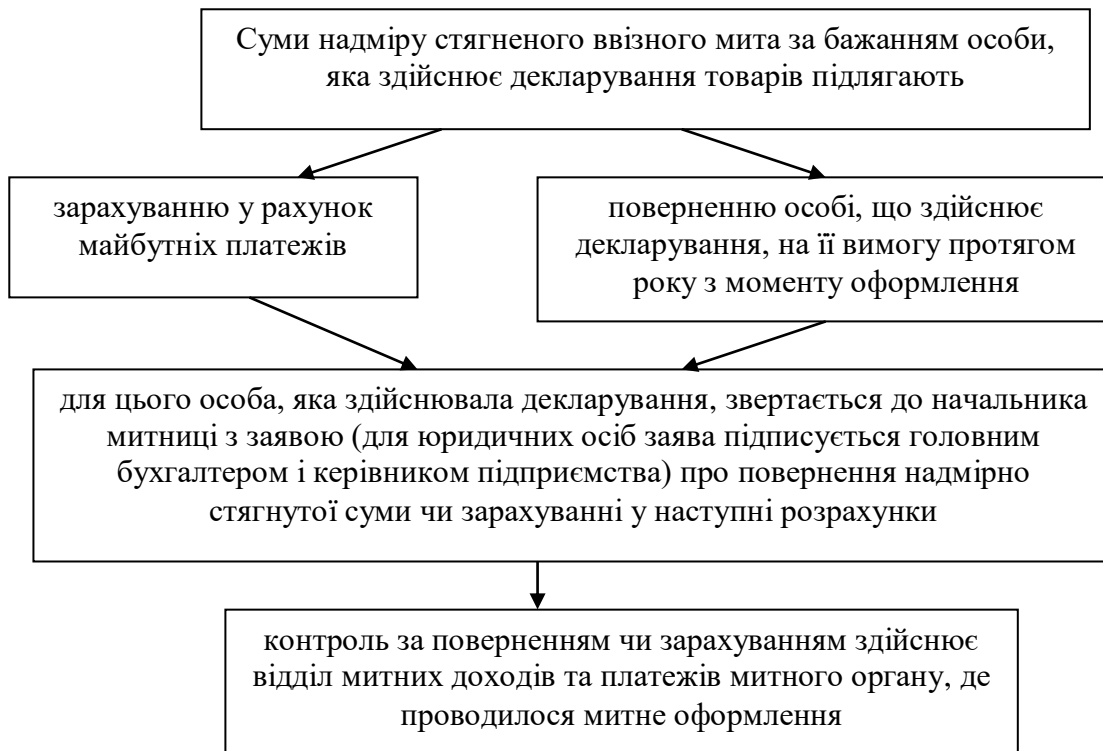
1. витрати покупця на навантаження, розвантаження;
2. комісійні витрати;
3. брокерські витрати;
4. витрати на пакування;
5. витрати на транспортування;
6. витрати на страхування до пункту перетину митного кордону України;
7. плату за використання об'єктів інтелектуальної власності, що належить до даних товарів, яка повинна бути сплачена імпортером прямо чи побічно як умова їх вивезення

Основним вважається перший метод «За ціною угоди». Якщо він не застосовується послідовно кожний із перелічених методів віднімання та додавання вартості можуть застосовуватись у будь-якій послідовності за розсудом декларанта.

Ідентичними вважаються товари, які мають однакові ознаки з товарами, що підлягають оцінці, у тому числі: призначення та характеристики; якість; наявність одного й того ж товарного знаку; репутація на ринку; країна походження; виробник.

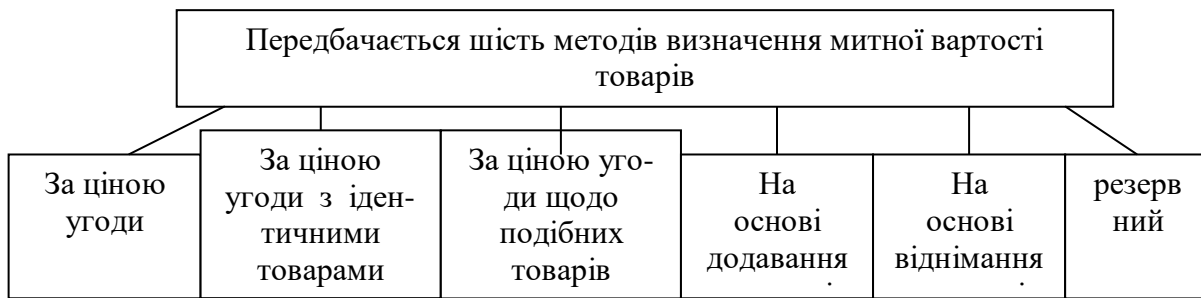
Подібними вважаються товари, які не є ідентичними, але мають подібні характеристики і складаються з подібних компонентів, що дає змогу використовувати їх із тією ж метою, що й товари, які підлягають оцінці.

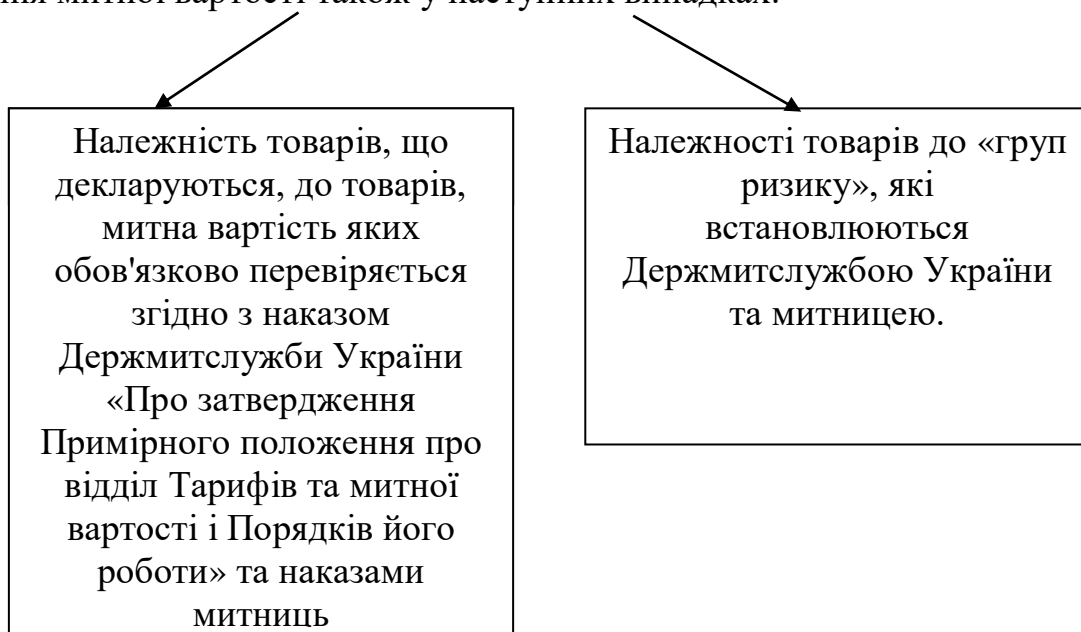

Рахунок-фактура - комерційний рахунок, що містить суму, обов'язкову до сплати, виписує постачальник

Крім визначеного, підрозділом тарифів та митної вартості здійснюється визначення митної вартості також у наступних випадках:

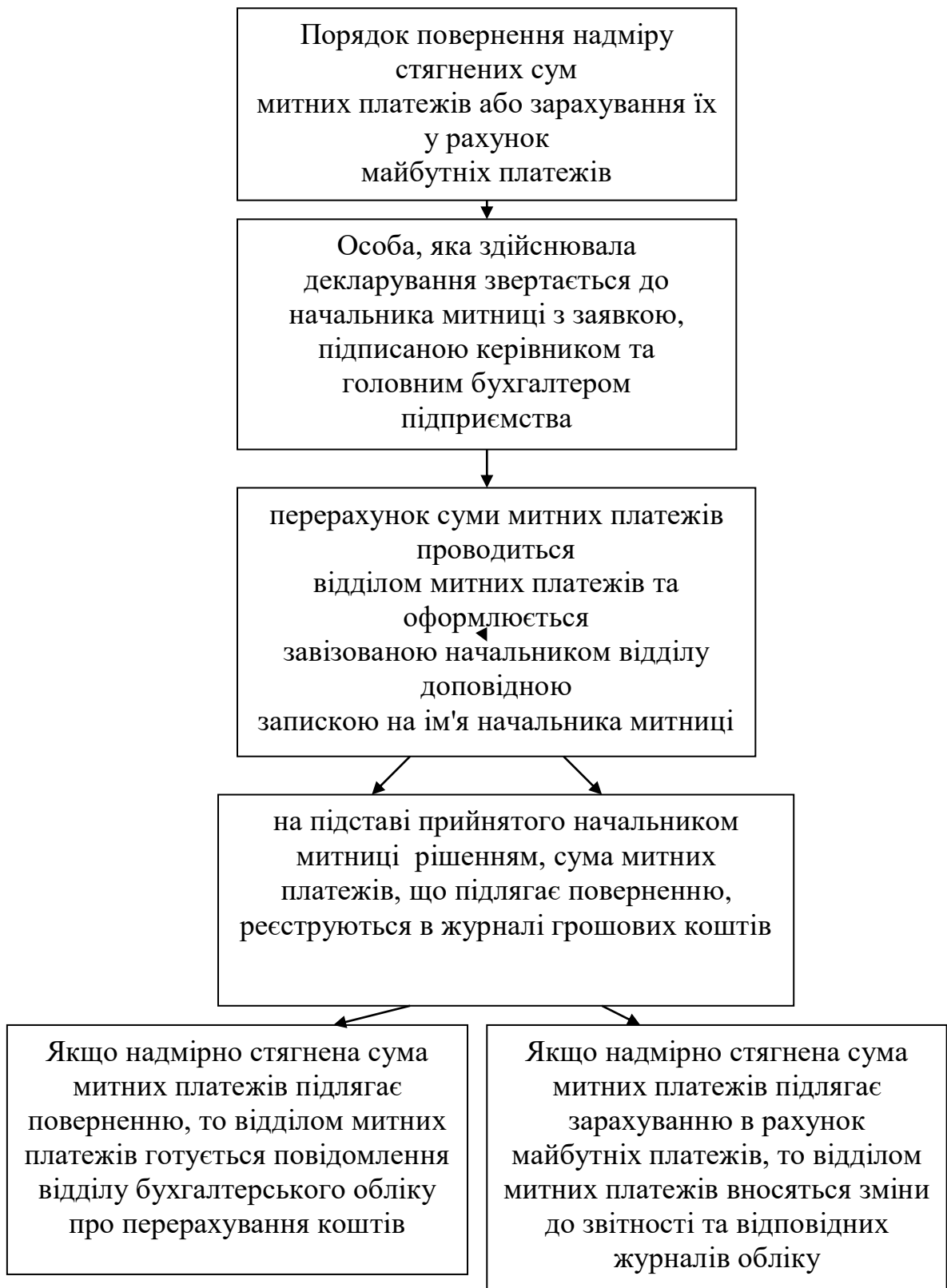
Визначення митної вартості повинно бути здійснено митним органом у термін, що не перевищує 15 робочих днів.

У разі згоди інспектора, що здійснював перевірку документів, із заявленою митною вартістю він проставляє на документі штамп. Що містить такі реквізити:

- найменування митниці;
- «відділ тарифів та митної вартості. Митна вартість відповідає заявленій»;
- дату;
- підпис інспектора, що здійснював перевірку

У разі потреби для підтвердження достовірності заявленої митної вартості можуть бути використані такі документи: рахунки-фактури, специфікації, коносаменти, товаротранспортні накладні, картки реєстрації контрактів, сертифікати про походження товару, банківські документи щодо розрахунків за контрактом, договори перевезення та страхування, калькуляція виробника товару.

Повернення надміру стягнених сум митних платежів

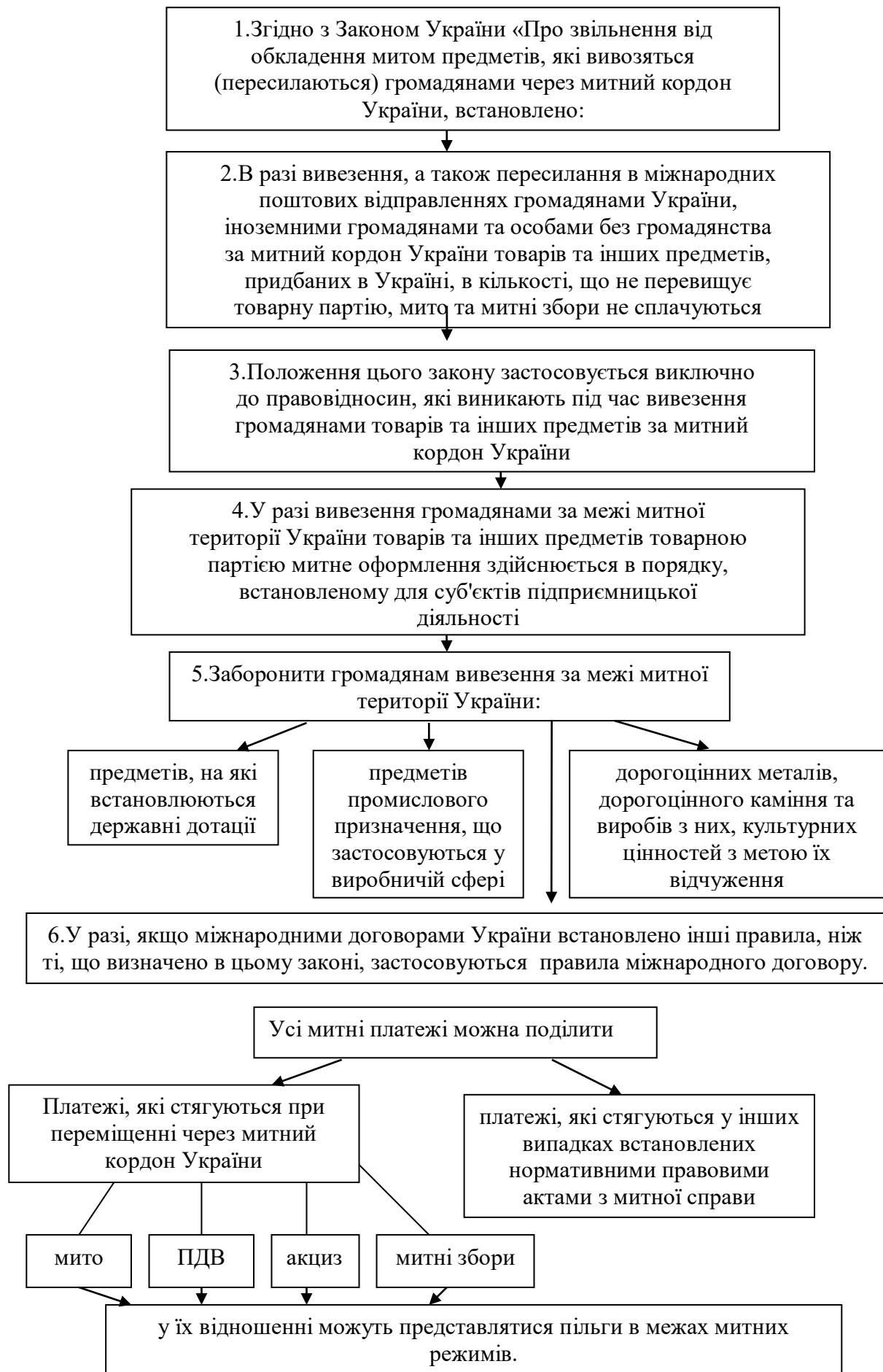
Порядок надання відстрочення та розстрочення слати мита встановлюється Державною митною службою України. Мито не сплачене у строки, на які було надано відстрочку сплати, а так само не сплачене у результаті інших дій, що спричинили його недобір, стягується за розпорядженням митних органів України у безпосередньо установленому порядку.

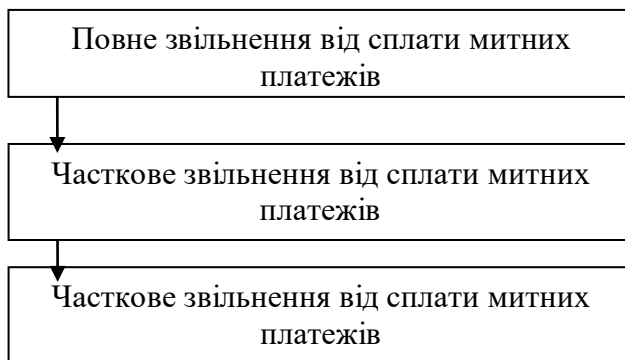
Порівняння надміру стягнених сум митних платежів, або зарахування їх у рахунок майбутніх платежів

4. Звільнення від сплати мита відповідно закону.

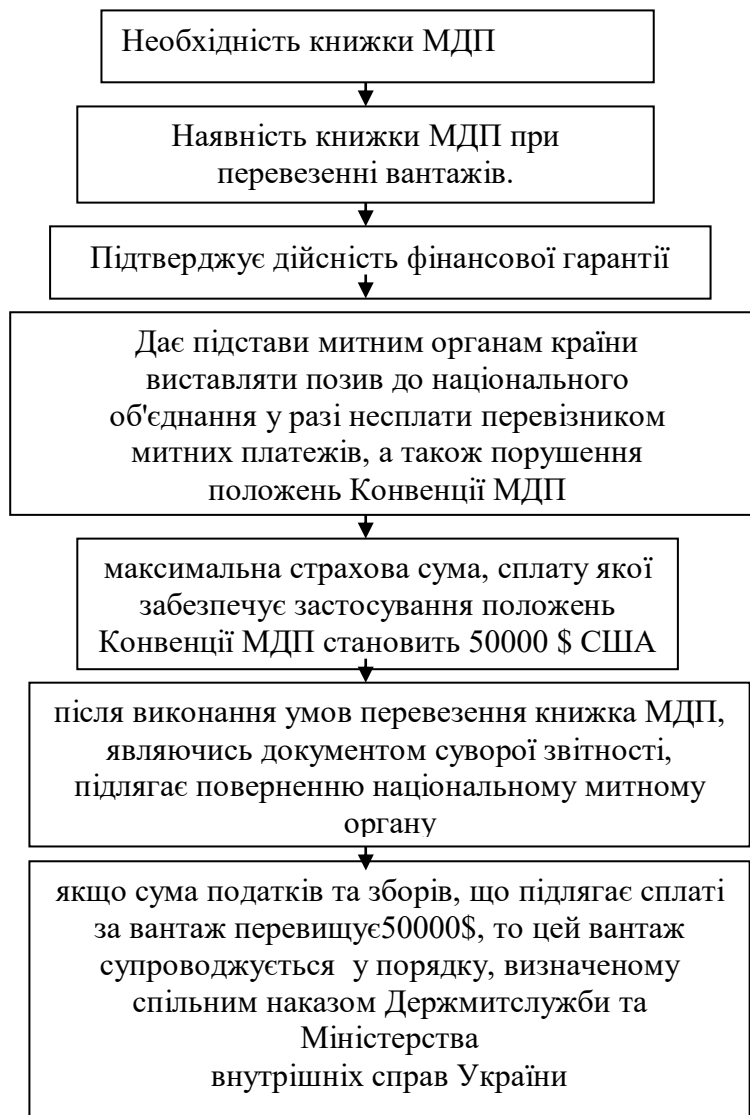
Митний режим має складну правову природу та поєднує у собі елементи адміністративно-правового та фінансово-правового регулювання. Було б нелогічно з боку законодавства встановлювати однакові розміри митних платежів стосовно митного режиму випуску у вільний обіг, який дозволяє повну свободу володіння, використання та розпорядження увезеними товарами та інших митних режимів, у яких товари знаходяться у певних умовах, та до них використовуються певні обмеження та вимоги. Різний об'єм свободи при використанні митних режимів обумовлює застосування різного режиму обкладення митними платежами та іншими видами податків: якщо умовою митного режиму імпорту є сплатою усіх митних платежів, то інші митні режими мають певні пільги у відношенні увезених (вивезених) товарів.

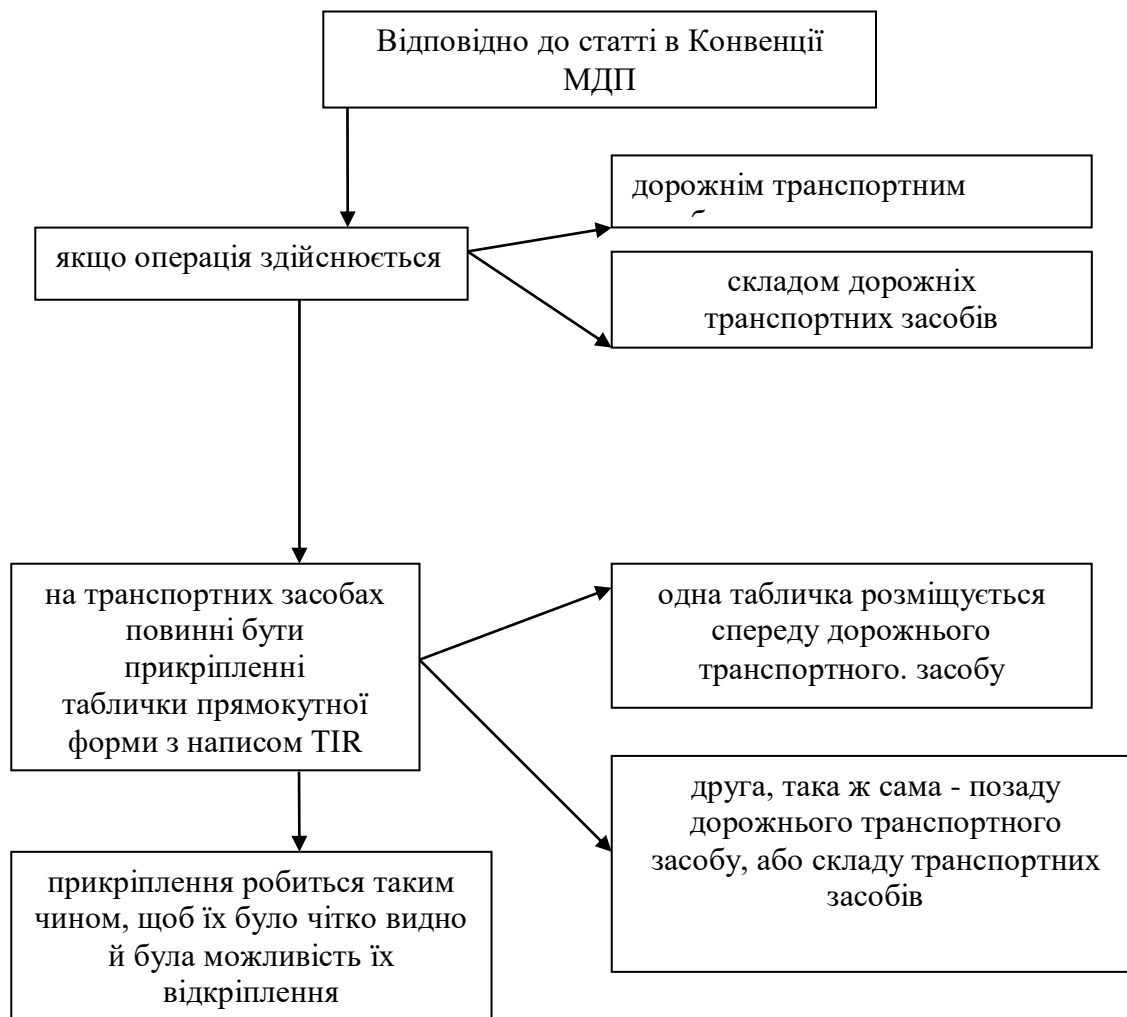

Стосовно певного митного режиму, особі, яка переміщує товари можуть бути представлені такі пільги:

Положення Конвенції МДП передбачають сплату національними гарантійними об'єднаннями митних платежів у разі порушення перевізниками цієї країни прийнятих ними зобов'язань щодо перевезення вантажу.

Міжнародні перевезення вантажів здійснюються під митними печатками та пломбами.

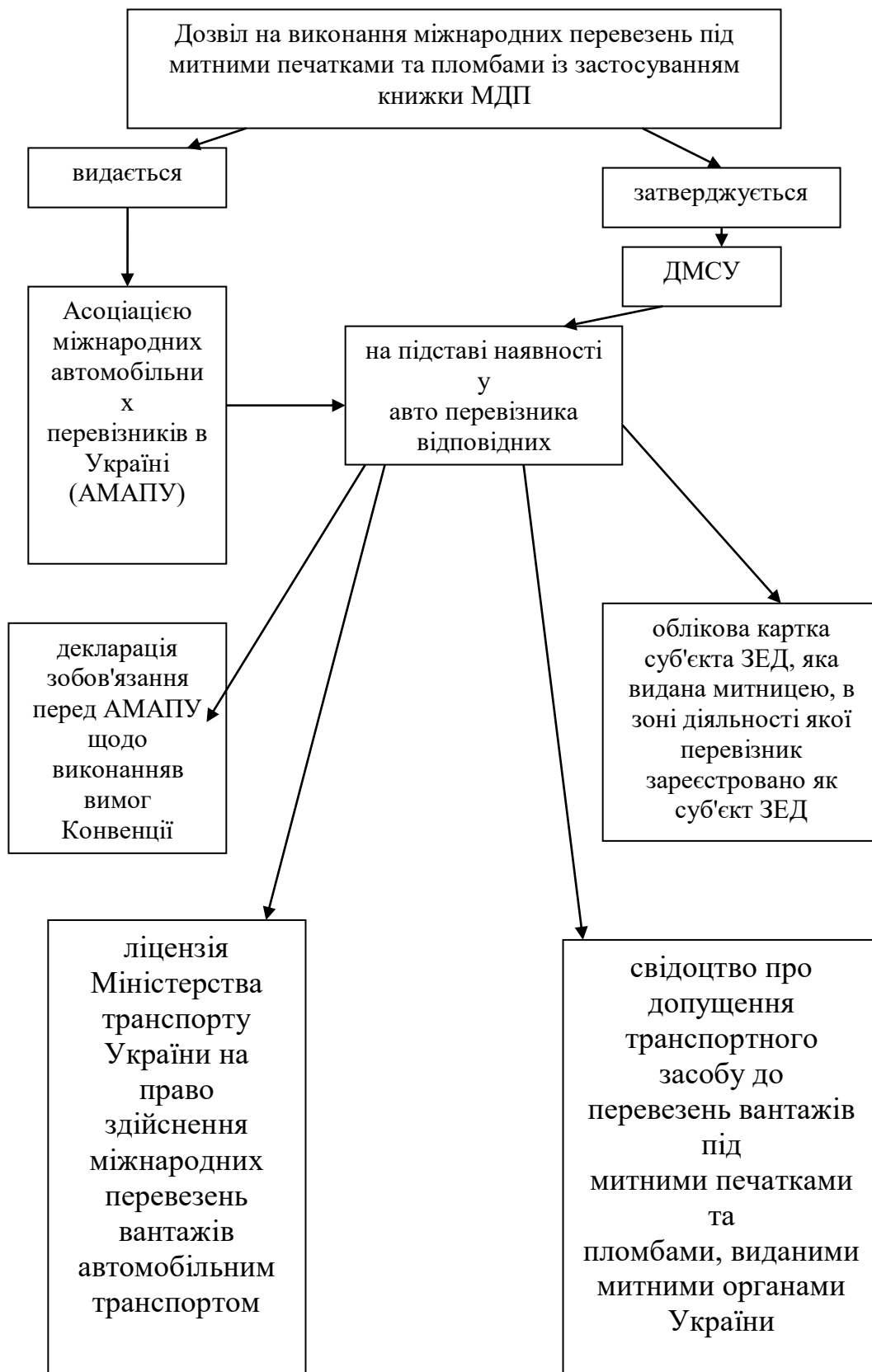
Коли термін дії свідоцтва закінчився під час перевезення але транспортний засіб відповідає вимогам, передбаченим процедурою допущення, митниця має право здійснювати їх митне оформлення із застосуванням книжки МДП при ввезенні, вивезенні та транзиті вантажів, можуть допускатися тільки ті транспортні засоби, вантажні відділення яких сконструйовані та облаштовані таким чином щоб:

- ◆ не було можливості вилучити або вкрасти вантажі з опечатаної частини транспортного засобу без залишення помітних слідів злому або пошкодження митних печаток і пломб;

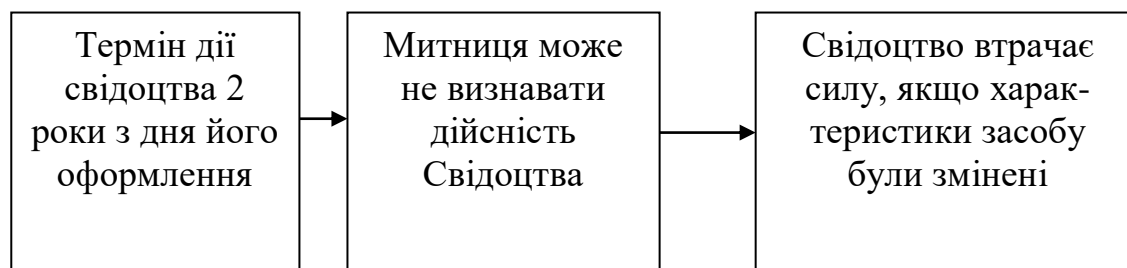
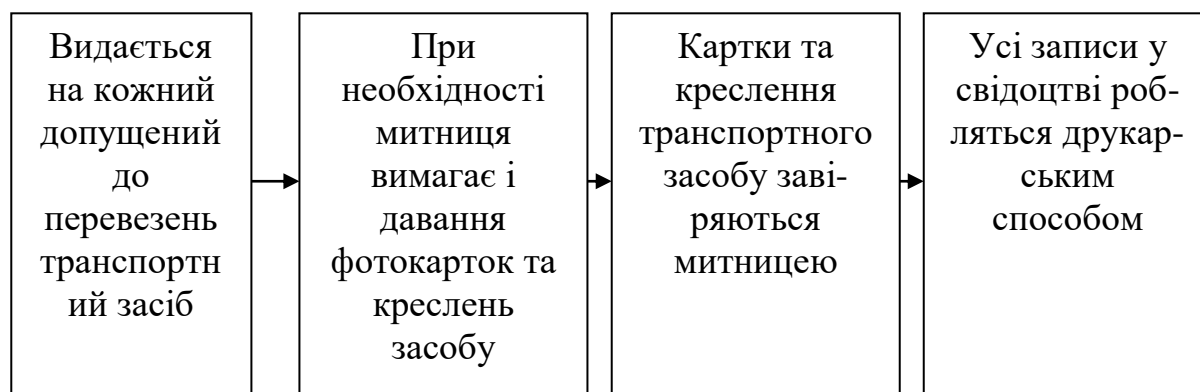
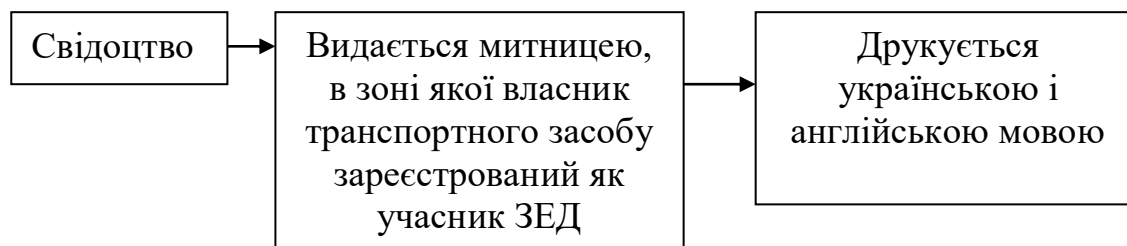
- ◆ митні печатки і пломби накладаються простим і надійним способом;

- ◆ в них не було ніяких потаємних місць для приховування вантажів;

- ◆ всі місця, в які можуть поміщуватись вантажі, були легко доступні для митного огляду.

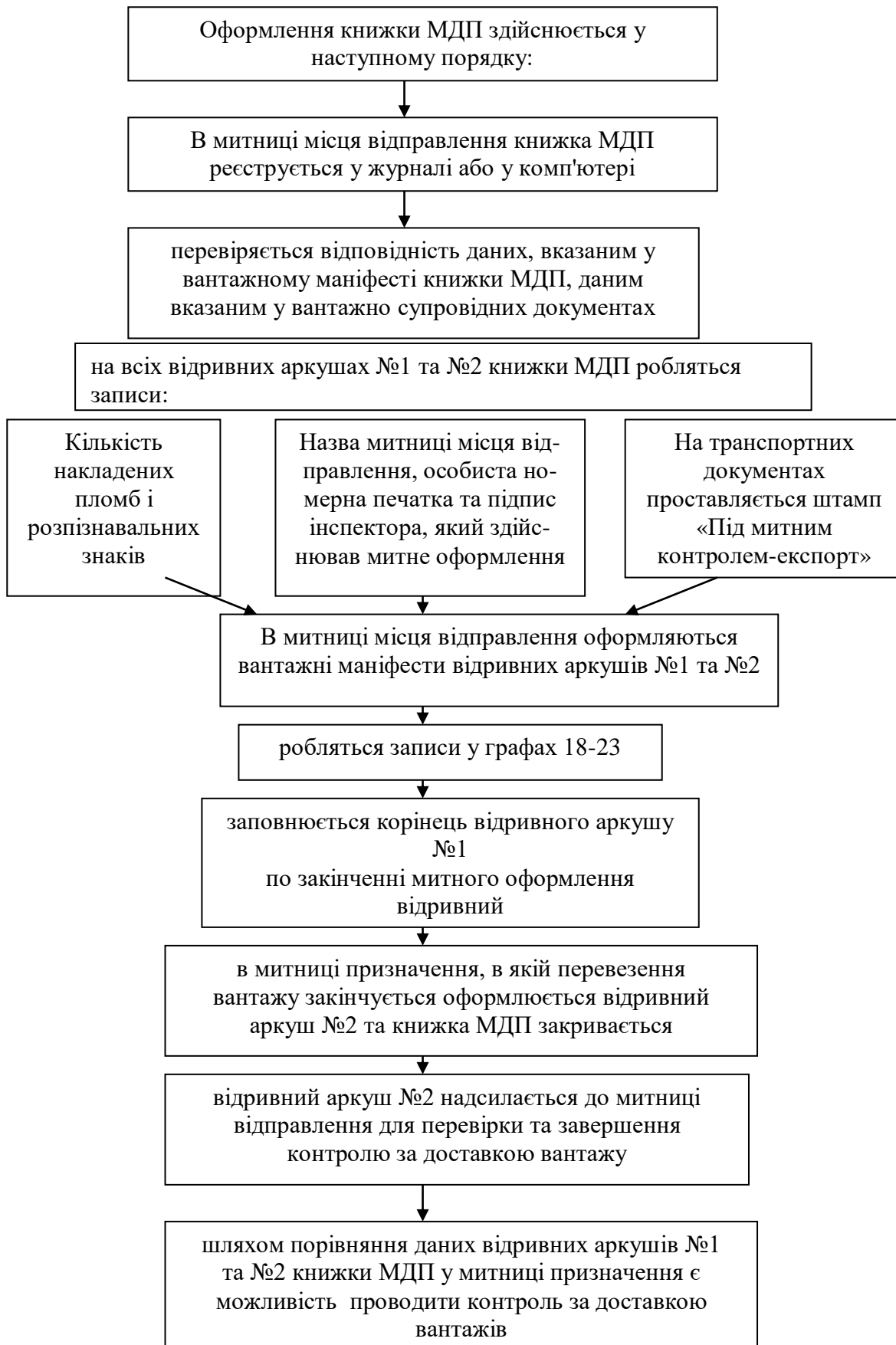
Для можливості виконання міжнародних перевезень необхідно одержати свідоцтво.

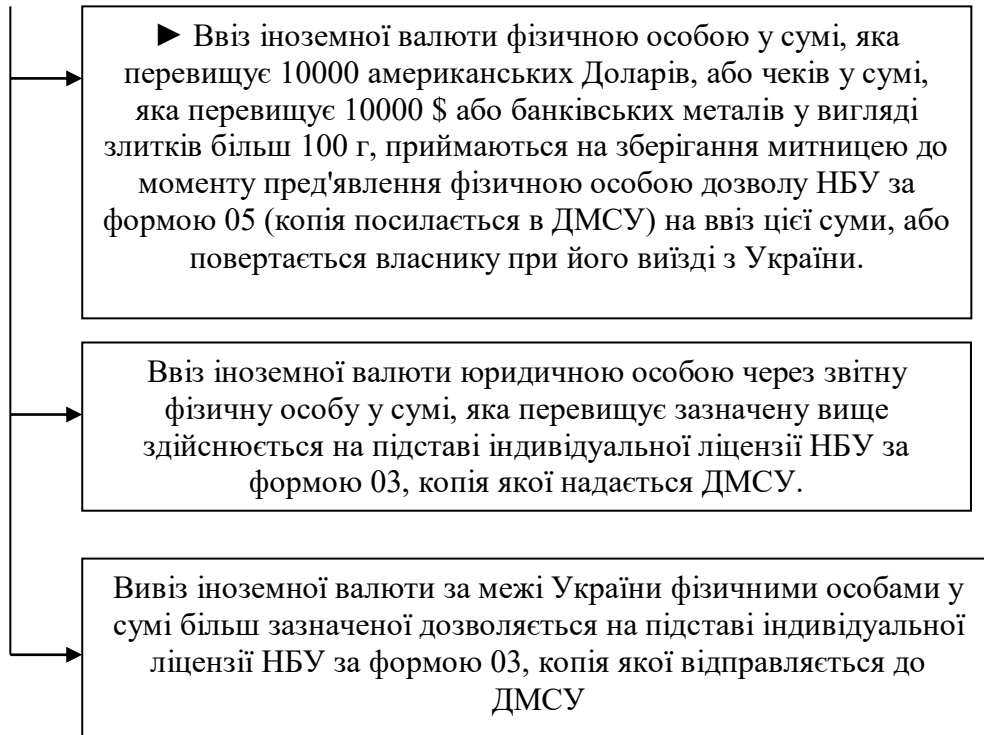
Митниця відправлення - будь-який митний орган України, з якого починається переміщення територією України під митним контролем усієї кількості вантажів, консолідованих вантажів або частини цих вантажів з дотриманням процедури міжнародних дорожніх перевезень (МДП).

Митниця призначення - це будь-який митний орган України, у якому закінчується переміщення територією України під митним контролем вантажів, консолідованих або частин цих вантажів з дотриманням процедури МДП.

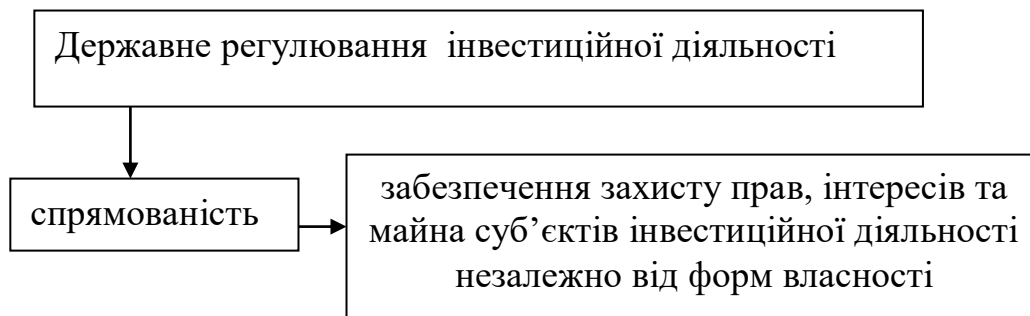
В Україні діяльність пов'язана з міжнародними перевезеннями вантажів підлягає ліцензуванню.

Переміщення через МКУ іноземної валюти, валюти України, банківських металів та банківських документів може здійснюватись фізичними та юридичними особами шляхом їх ввозу, вивозу або пересилання згідно з постановою НБУ №238 від 12 липня 2000 року. (Кабмін сумісно з НБУ та ДМСУ майже щорічно, відповідними постановами вносять корективи в розмір та порядок оформлення валюти, що переміщується через кордон)

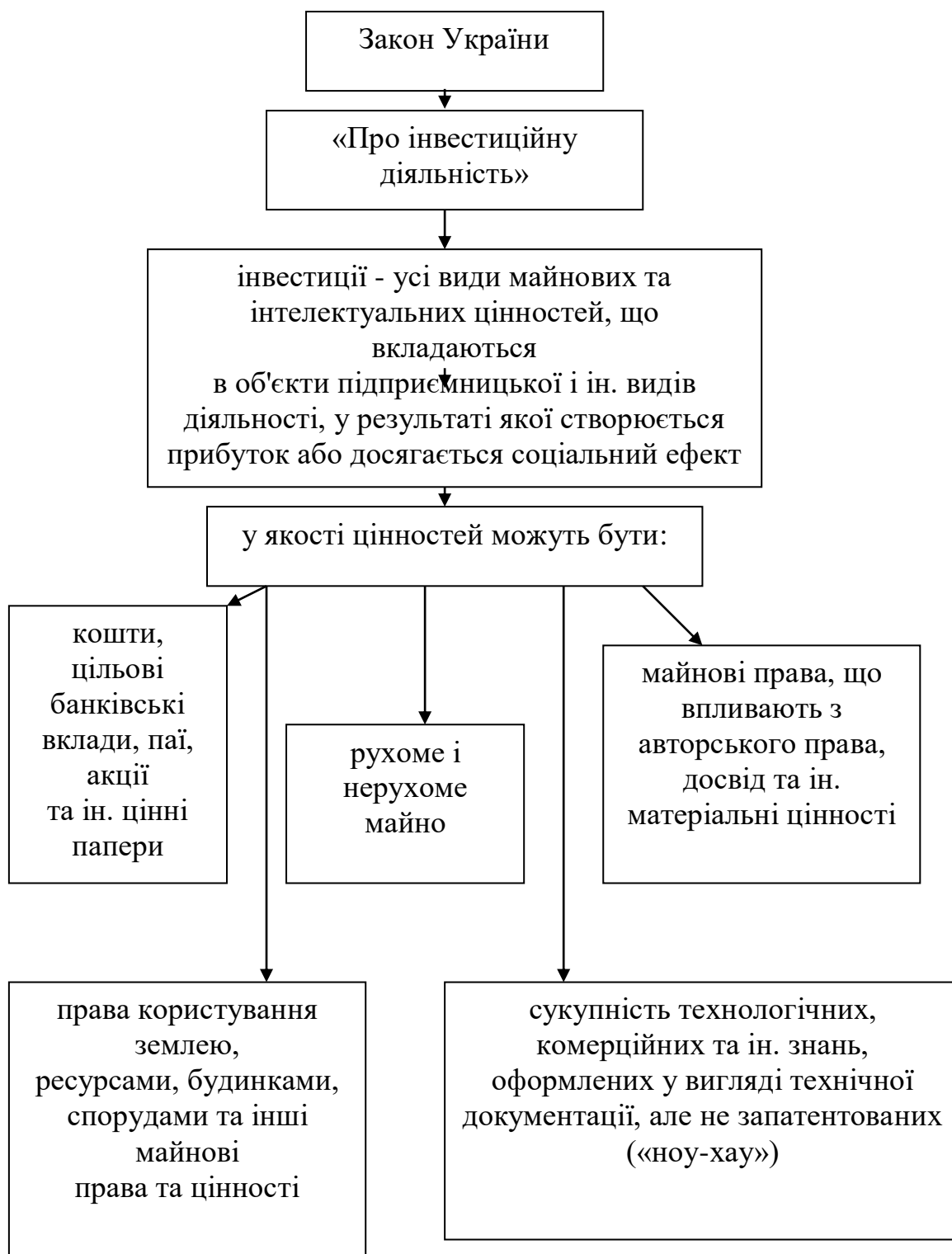
Звільнення від обкладання митом за окремими операціями ЗЕД.

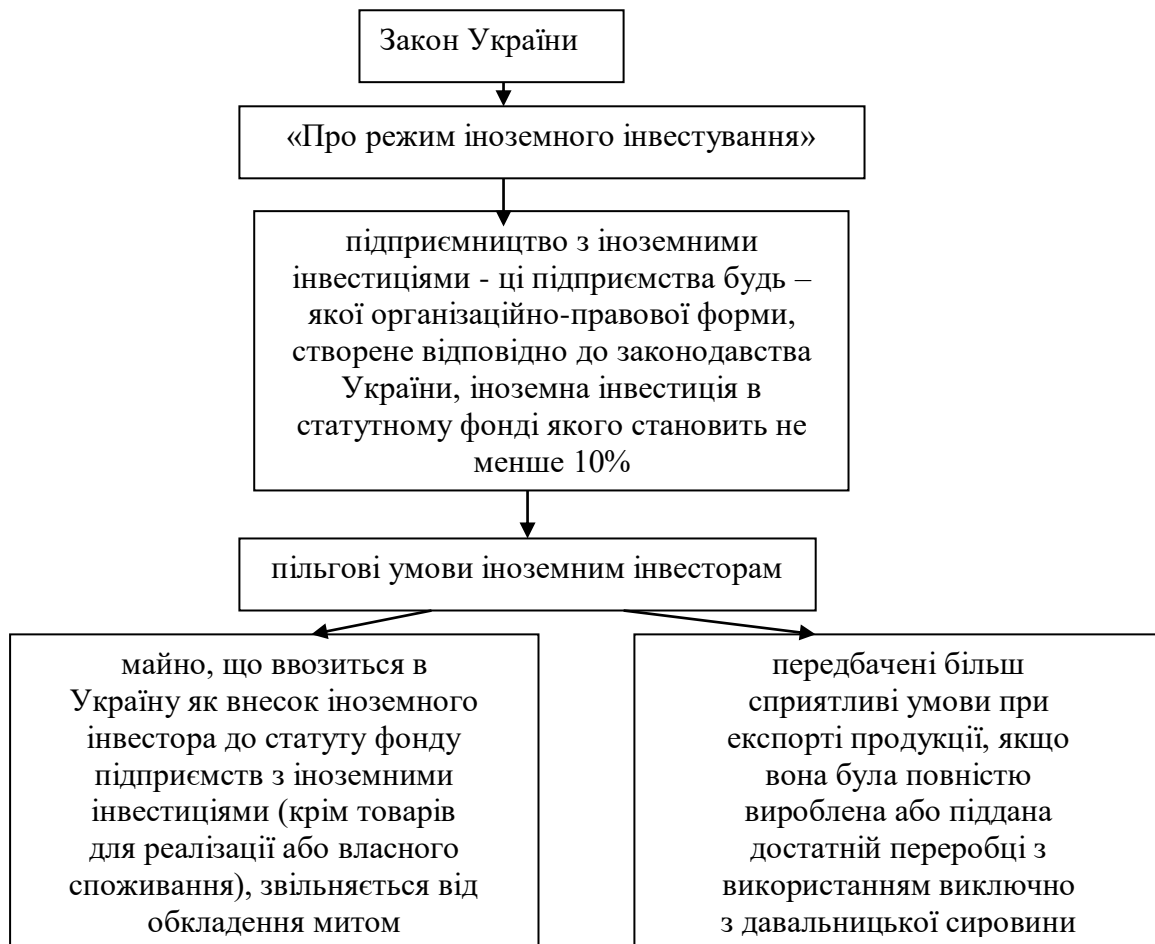

Інвестицій (в перекладі з англійської) - «капіталовкладення», «внесок», без яких неможлива підприємницька діяльність у будь-якій організаційно-правовій формі.

Основні правові акти, що містять механізм регулювання інвестиційної діяльності - закони України: «Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування».

Закон України регулює інвестиційну діяльність українських та іноземних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності:

Усі операції з давальницькою сировиною можливо умовно розподілити на три групи:

1. Ввезення на митну територію України давальницької сировини іноземного замовника та вивезення з неї готової продукції або реалізація готової продукції на митній території України.

2. Закупівля на митній території України іноземним замовником давальницької сировини за іноземну валюту та вивезення готової продукції за межі митної території України або реалізація готової продукції на митній території України.

3. Вивезення давальницької сировини українського замовника за межі митної території України та повернення в Україну готової продукції або грошових засобів за реалізовану за межами митної території України готової продукції.

Деякі операції з давальницькою сировиною звільняються від обкладення митом чи обкладаються за особливими ставками.

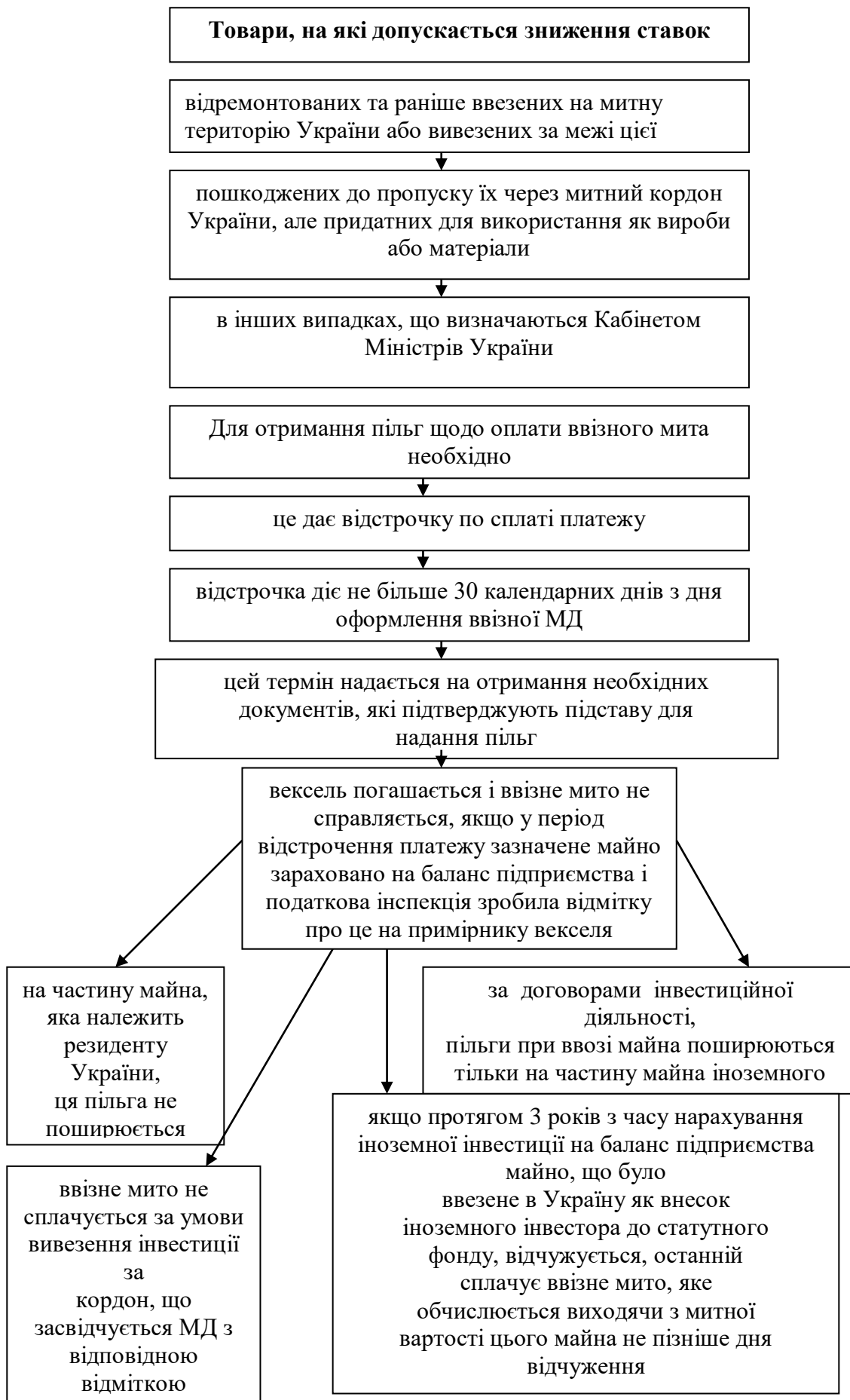
Тимчасово ввезення (вивезення) - митний режим, відповідно до якого товари можуть ввозитись на митну територію України чи вивозитись за межі митної території України з обов'язковим наступним поверненням цих товарів без будь-яких змін, крім природного зношення чи втрат за нормальних умов транспортування. Загальний строк тимчасового ввозу (вивозу) встановлює - 2 роки.

Дозвіл на тимчасове ввезення на митну територію України (тимчасове вивезення за межі митної території України) під зобов'язання про зворотне вивезення строком до 1 року з повним звільненням від сплати митних платежів надається щодо:

Митні пільги - переваги у вигляді зниження або відміни мита та обмежень, що надаються окремим юридичним та фізичним особам.

Допускається зниження ставок мита при ввезенні на митну територію України та вивезенні за межі цієї території товарів та інших предметів:

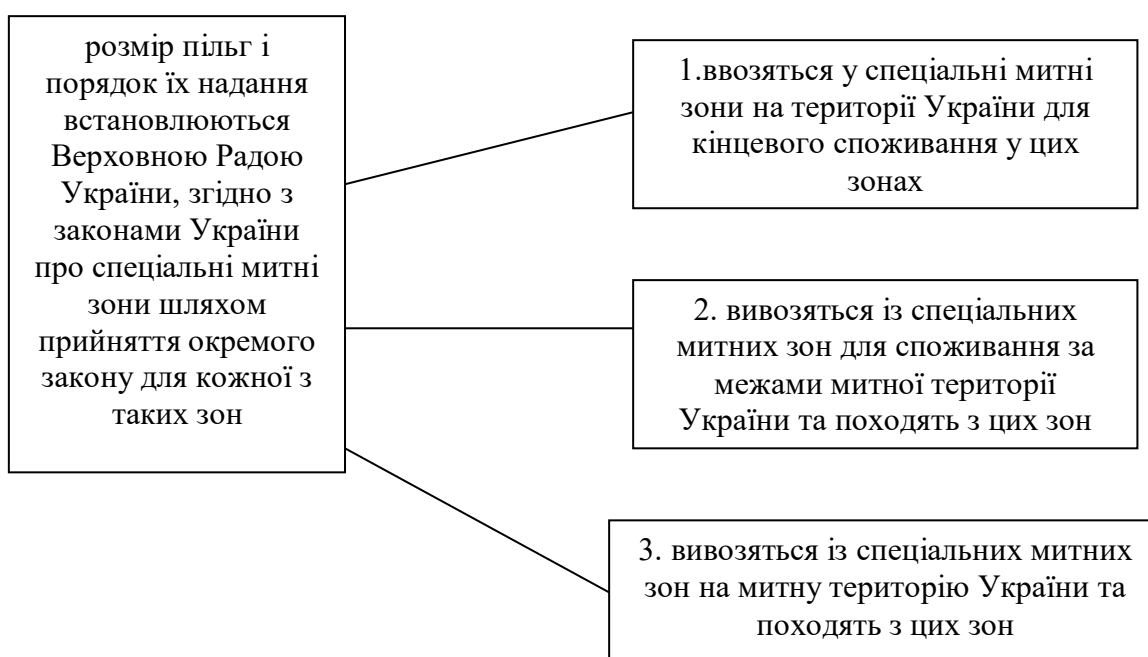

Безмитний ввіз та вивіз або пільгове обкладення товарів, спеціальні митні зони.

Митні зони - на території України можуть створюватися спеціальні митні зони різного типу.

Спеціальні митні режими - Україна може укласти з державами дво - та багато сторонні договори, які на основі взаємності встановлюють спеціальні митні режими, що передбачають пільгові умови для суб'єктів господарської діяльності цих держав.

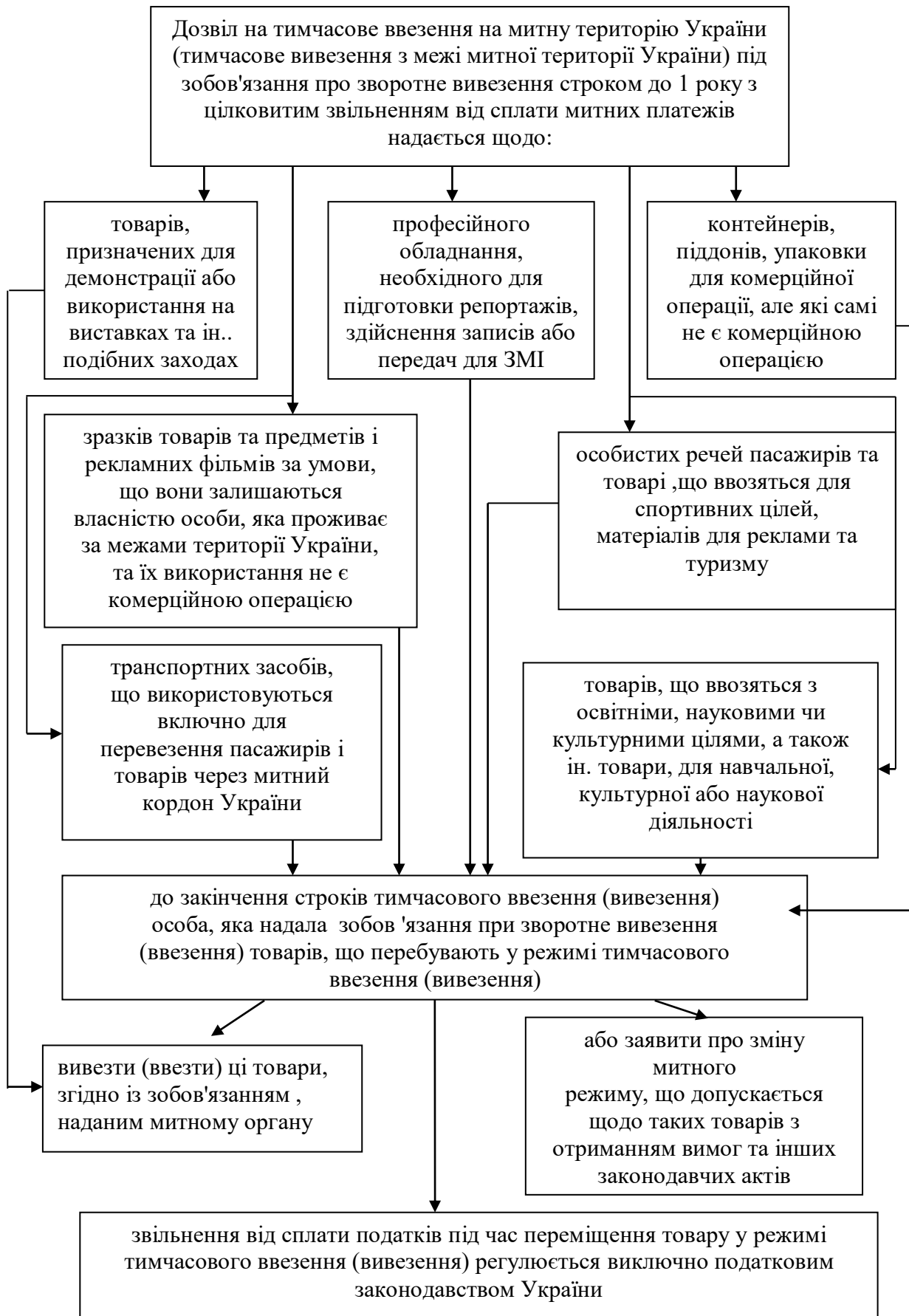
Обкладання митом при перетині кордону спеціальних митних зон
Допускається безмитне ввезення та вивезення або пільгове обкладення митом товарів, як:

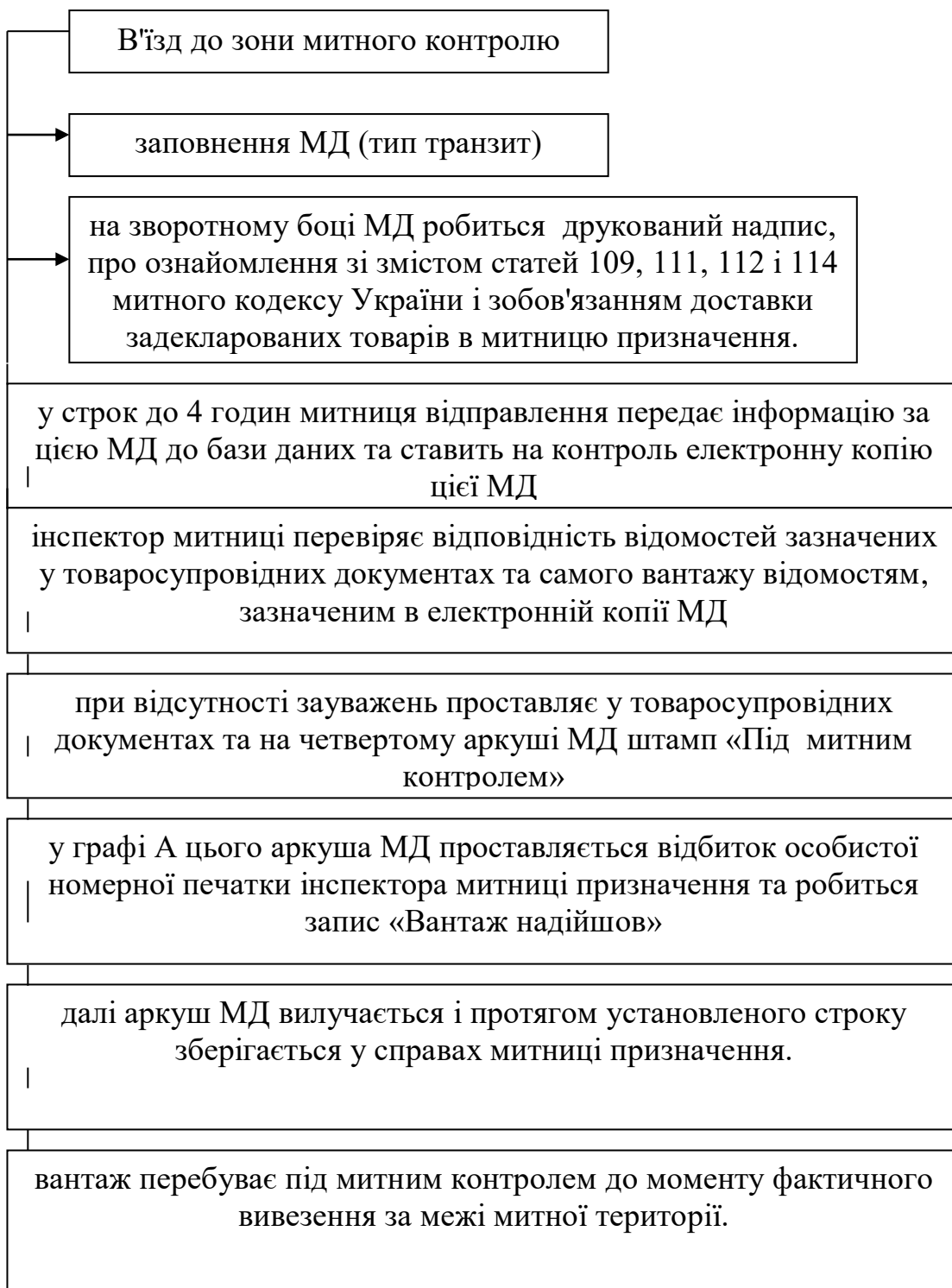
Митна територія - територія України, в тому числі територія штучних островів, установок та споруд, які створюються в економічній (морській) зоні України, над яким вона має виключну юрисдикцію щодо митної справи, що становлять єдину митну територію.

Тимчасове ввезення (вивезення) - митний режим, відповідно до якого товари можуть ввозитись на митну територію України чи вивозитись за межі митної території України з обов'язковим наступним поверненням цих товарів без будь-яких змін, крім природного зношення чи витрат за нормальних умов транспортування. Загальний строк тимчасового ввозу (вивозу) встановлює 2 роки.

До товарів, які тимчасово ввозяться на митну територію належать товари, що переміщуються транзитом через митну територію України. Порядок переміщення товарів у режимі транзит:

Транзит - митний режим, відповідно до якого товари і транспортні засоби переміщуються під митним контролем між двома митними органами або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання таких товарів: транспортних засобів на митній території України.

Митні пільги, що надаються представництвом іноземних держав, міжнародних організацій, представництвом іноземних фірм та офіційним особам на території України

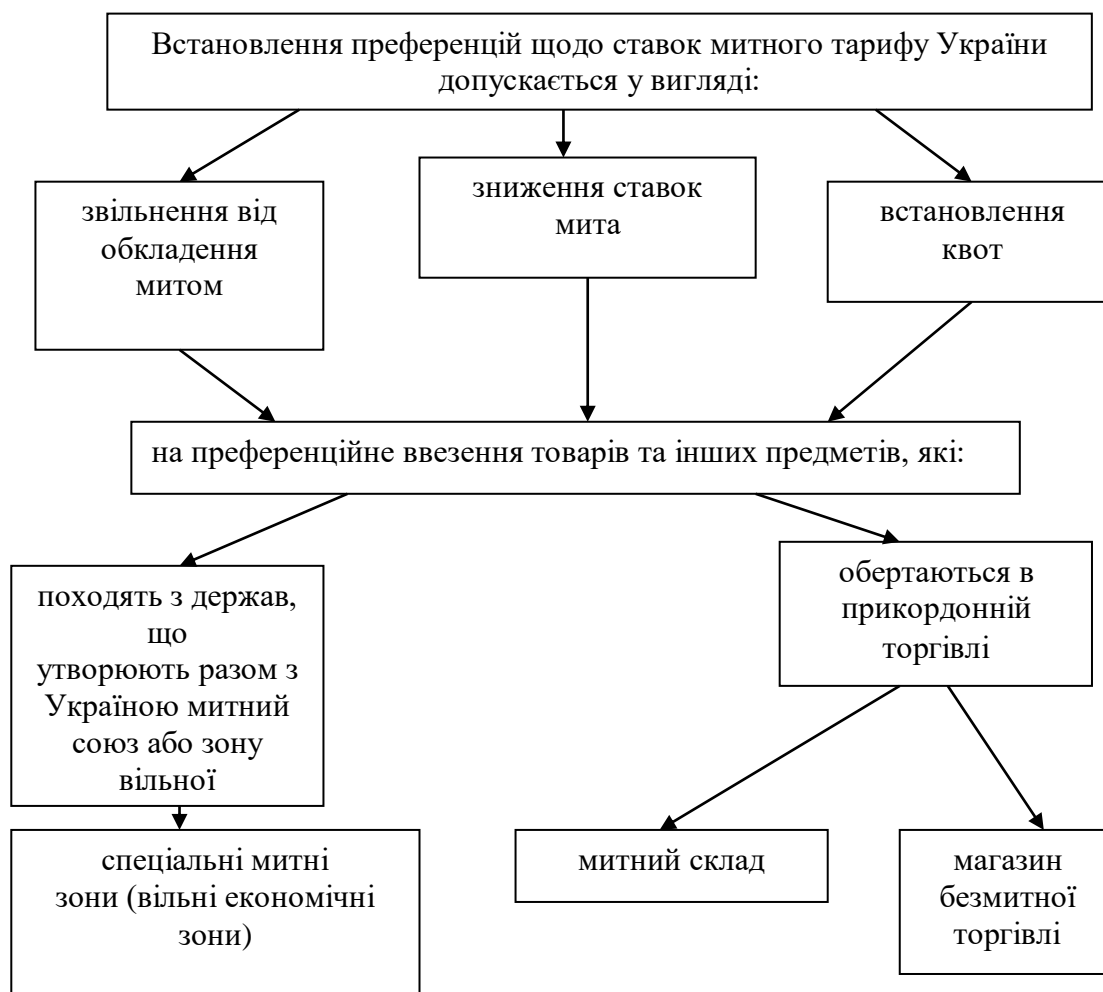
Дипломатичні представництва України, що знаходяться за кордоном можуть вивозити з України товари, призначені для офіційного користування представництва, із звільненням від сплати податків і зборів, за винятком плати за їх митне оформлення, якщо воно здійснюється поза місцями розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів.

Товари ці підлягають декларуванню митним органам та пропусकाються за межі України на весь строк акредитації представництва за кордоном.

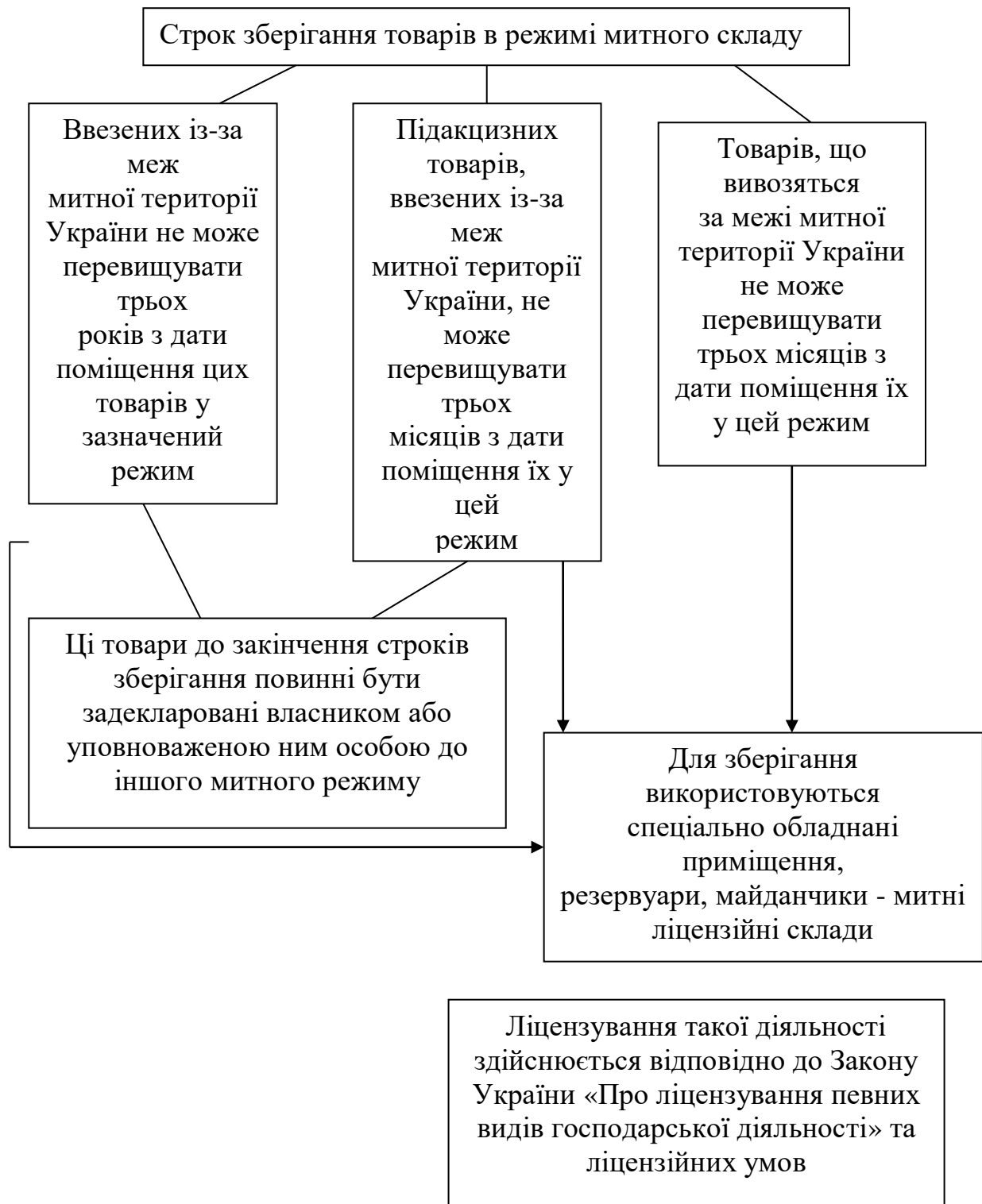
Декларування - обов'язкова заява за встановленою формою точних даних про мету переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів і про самі товари та інші предмети, а також будь-яких відомостей, необхідних для митного контролю та митного оформлення.

Тарифні пільги (тарифні преференції) - це пільги, що надаються Україною у процесі реалізації її зовнішньоекономічної політики на умовах взаємності чи в односторонньому порядку щодо товарів, які переміщуються через митний кордон України, як звільнення від сплати мита, зниження ставок мита або встановлення тарифних квот на ввезення товарів.

Квота - система обмежень обсягу експорту чи імпорту визначених товарів, що застосовуються на певний строк.

Згідно Угоди про створення зони вільної торгівлі, учасники цієї Угоди домовилися забезпечити взаємодію в розв'язанні конкретних спрямувань на:

1. договірні сторони не застосовуватимуть мита, податки й збори, які мають еквівалентну дію

2. кількісні обмеження на ввезення (вивезення) товарів, що походять з митної території однієї з договірних сторін і призначені для митної території іншої договірної сторони

3. передбачення щодо погодження загального Переліку-винятків у відносинах між договірними сторонами будуть застосовуватись чинні двосторонні угоди про вільну торгівлю та протоколи про винятки з цього режиму

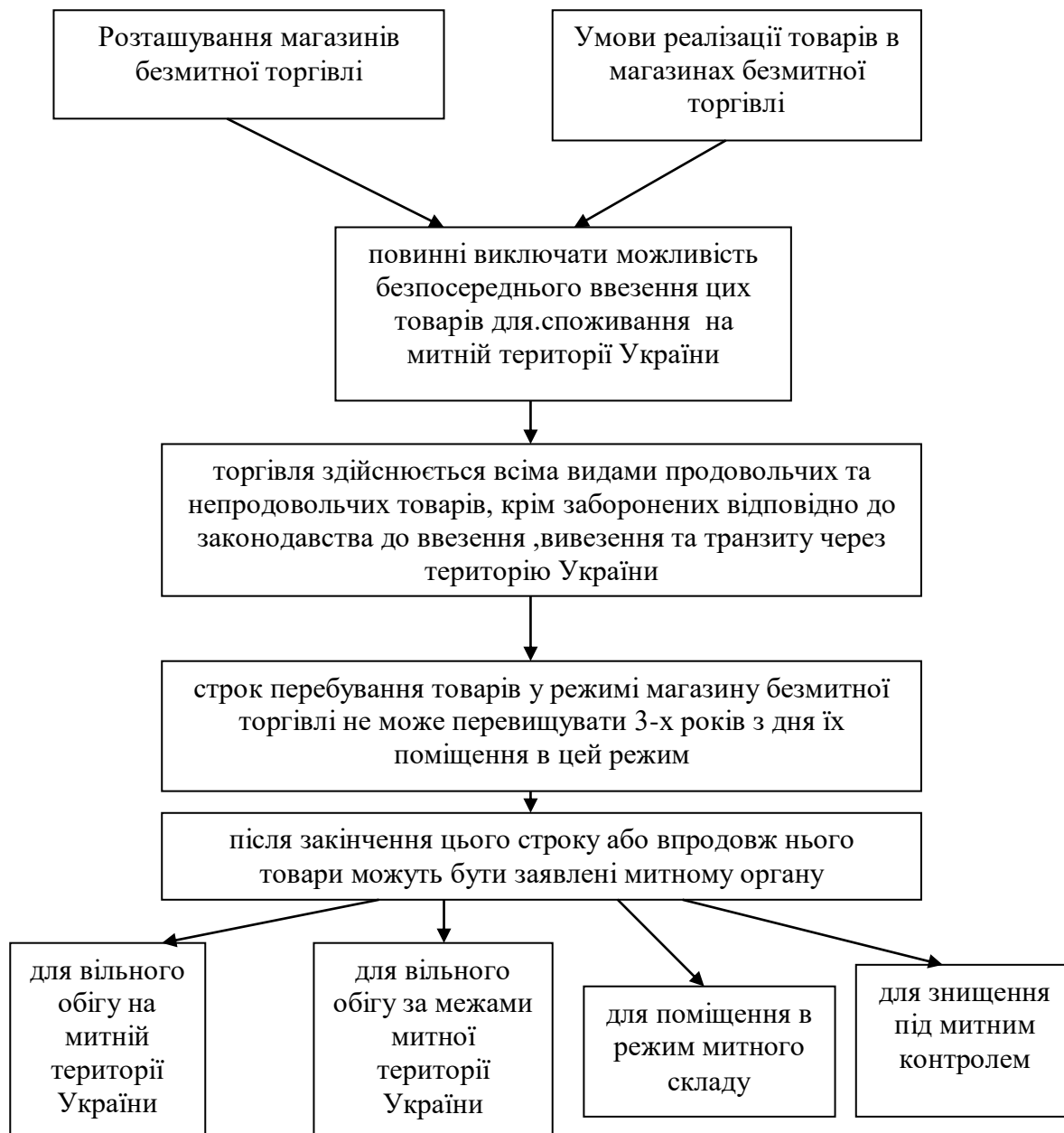
Митний склад

Митний склад – це митний режим, відповідно до якого ввезення із-за меж митної території України товари зберігаються під митним контролем без справлення податків і зборів і без застосування до них заходів нетарифного регулювання та інших обмежень у період зберігання, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їх вивезення за межі митної території України.

Магазин безмитної торгівлі

Магазин безмитної торгівлі – митний режим, відповідно до якого товари, а також супутні товарам роботи, не призначені для споживання на митній території України, знаходяться та реалізуються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні України, відкритих для міжнародного сполучення, інших зонах митного контролю, визнаними митними органами України, без справлення мита, податків, установлених на експорт та імпорт таких товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання.

У разі набрання чинності рішенням, про ліквідацію магазину безмитної торгівлі розміщення нових партій товарів, а також реалізація товарів у магазині не дозволяються. Товари підлягають негайному переміщенню на склад магазину та декларуванню власником магазину до іншого митного режиму.

Лекція 3. Визначення країни походження товарів, митної вартості та порядку застосування сертифікатів.

План лекції

1. Визначення країни походження товарів.
2. Мета та завдання верифікації

Література: [3] с. 25-55; [6] с. 20-60, 45-65; [9] с. 100-121 [7] с. 35-70; [8] с. 50-80

Основні поняття: країна походження товару, основні критерії, критерій переробки, критерій відсоткового змісту, сертифікат про походження товару,

верифікація, сертифікат якості, давальницька сировина, готова продукція, бартер, товарообмінна операція.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ: МЗЕЗТ - Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України; МД - митна декларація; ДСЕК -. Державна служба економічного контролю; ТПП – Торгово-Промислова палата; ЗЕД - зовнішньоекономічна діяльність; ДМСУ – Державна митна служба України.

i

1. Визначення країни походження товарів

Кіотською конвенцією були встановлені три основні критерії визначення країни походження:

- > критерій переробки
- > критерій відсоткового змісту
- > перелік товарів, країною походження яких буде вважатися та держава, у якій товар був цілком зроблений

Країною походження товару вважається країна, в якій товар був повністю вироблений або підданий достатній переробці відповідно до критеріїв, встановлених Кодексом. Визначення країни походження товару здійснюється на основі принципів міжнародної практики. Порядок визначення країни походження товару встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Під країною походження товару може розумітися:

У визначенні країни походження товару не береться до уваги походження:

Що використовуються для його виробництва

Товарами, повністю виробленими в країні вважаються:

- корисні копалини, видобуті на її території або в її територіальних водах, або на її континентальному шельфі і в морських надрах, якщо країна має право на розробку цих надр;
- рослинна продукція, вирощена та зібрана на її території;
- живі тварини, що народилися і вирощені в цій країні;
 - продукція, одержана від тварин, вирощених у цій країні;
 - продукція мисливського, рибальського та морського промислів;
 - продукція морського промислу, видобута та (або) вироблена у світовому океані суднами цієї країни, а також суднами, зафрахтованими (орендованими) нею;
- вторинна сировина та відходи, які є результатом виробничих та інших операцій, здійснених у країні;
 - продукція високих технологій, одержана у відкритому космосі на космічних кораблях, що належать цій країні чи орендуються нею;
 - товари вироблені у цій країні виключно з продукції, зазначеної у попередніх пунктах.

Якщо у виробництві товару беруть участь дві або більше країн, походження

товару визначається згідно з критерієм достатньої переробки.

Критерій достатньої переробки визначається:

або 1. правилом, яке потребує в результаті переробки товару зміни класифікаційного коду товару за Гармонізованою системою опису та кодування товарів на рівні будь - якого з перших чотирьох знаків;

або | 2.

Правилом адвалерної частки, яка полягає в зміні вартості товару в результаті його переробки, якщо при цьому ДВ (додана вартість) становить не менше як 50% від вартості товару, одержаного в результаті переробки;

або | 3.

Переліком виробничих та технологічних операцій, які хоч і не ведуть у результаті переробки товару до зміни його коду чи його вартості відповідно до правила адвалерної частки, але з дотриманням певних умов визначаються достатніми.

Перелік виробничих та технологічних операцій, які хоч і не ведуть у результаті переробки товару до зміни його коду чи його вартості відповідно до правила адвалерної частки, але з дотриманням певних умов визначаються достатніми.

Перелік виробничих та технологічних операцій встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Операції, які не визначаються такими, що відповідають критерію достатньої переробки

Щодо підготовки товарів до продажу та транспортування (роздрібнення партії, формування відправлень, сортування, перепакування)	Пов'язані із забезпеченням збереження товарів під час зберігання чи транспортування	Прості складські операції	Забій тварин	Змішування товарів без надання одержаній продукції характеристик, що істотно відрізняють її від вихідних складових	Комбінація двох чи більшої кількості зазначених з них операцій
--	---	---------------------------	--------------	--	--

5 умов застосування цього правила

розглядаються як єдиний товар при визначенні країни походження товару

бажання декларанта

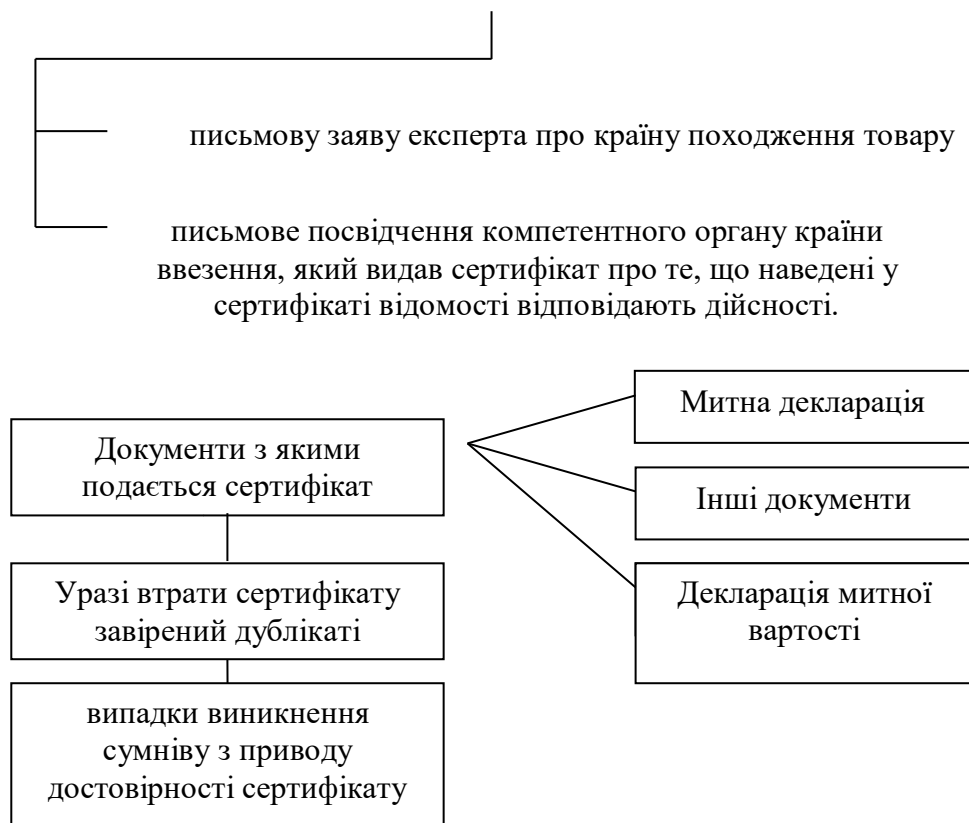
Товари у розібраному чи незібраному вигляді, що поставляється декількома партіями, якщо неможливе їх відправлення однією партією

якщо партія товару роздроблена на кілька партій в результаті помилки

Для підтвердження походження товару митний орган у передбачених законом випадках має право вимагати подання сертифіката про походження такого товару.

Сертифікат про походження товару - документ, що видається відповідними повноважними органами (торговельно - промисловими палатами) країни експорту та засвідчує походження товару з певної країни.

Сертифікат про походження товару має містити

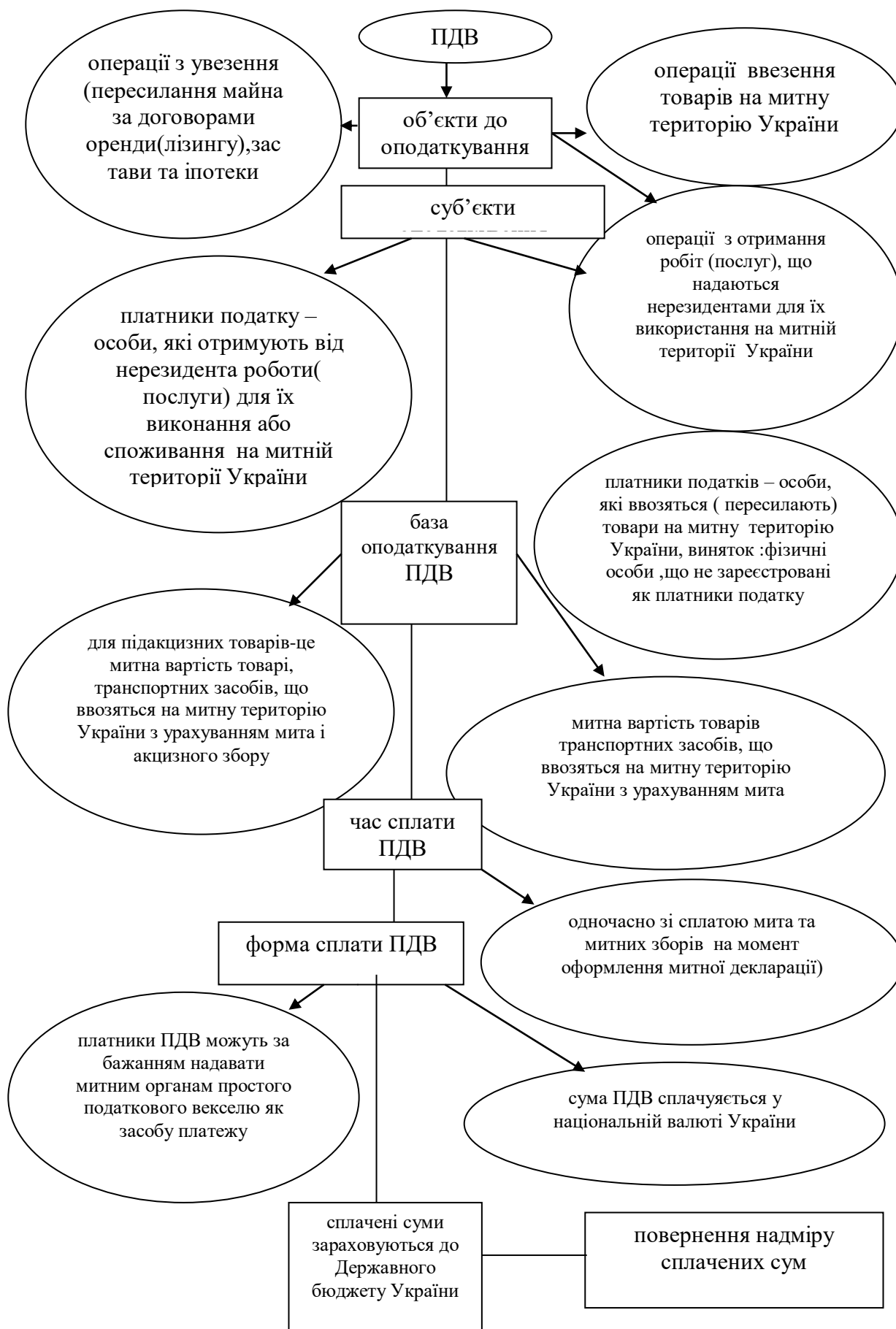
У разі ввезення товару на митну територію України сертифікат про походження товару подається обов'язково:

- на товари ,походять з країн ,яким Україна надає преференції за Митним тарифом України.

- на товари, ввезення яких з відповідної країни регулюються кількісними обмеженнями (квотами) чи іншими заходами регулювання ЗЕД

- якщо це передбачено міжнародними договорами України, а також законодавством України в галузі охорони довкілля, здоров'я населення ,захисту прав споживачів, громадського порядку, державної безпеки та інше.

- у випадках, коли в документах, які додаються для митного оформлення, не має відомостей про походження товару, або в митного органу є достатні підстави вважати, що декларуються недостовірні відомості про походження товару.

Товар - будь-яка переміщувана через митний кордон України продукція, в тому числі продукція, на яку поширюються права інтелектуальної власності, послуги, роботи, що є об'єктом купівлі - продажу або обміну.

Товарами, повністю виробленими в країні, вважаються:

1. корисні копалини, видобуті на її території або в її територіальних водах, або на її континентальному шлейфі і морських надрах, якщо країна має виключне право на розробку цих надр;

2. рослинна продукція, вирощена та зібрана на її території;

3. живі тварини, що народилися і вирощені в цій країні;

4. продукція, одержана від тварин, вирощених в цій країні;

5. продукція мисливського, рибальського та морського промислів;

6. продукція морського промислу, видобута та (або) вироблена у Світовому океані судном цієї країни, а також суднами, орендованими (зафрахтованими) нею;

7. вторинна сировина та відходи, які є результатом виробництва та інших операцій, здійснених у країні;

8.продукція високих технологій, одержана у відкритому космосі на космічних кораблях, що належать цій країні чи орендуються нею;

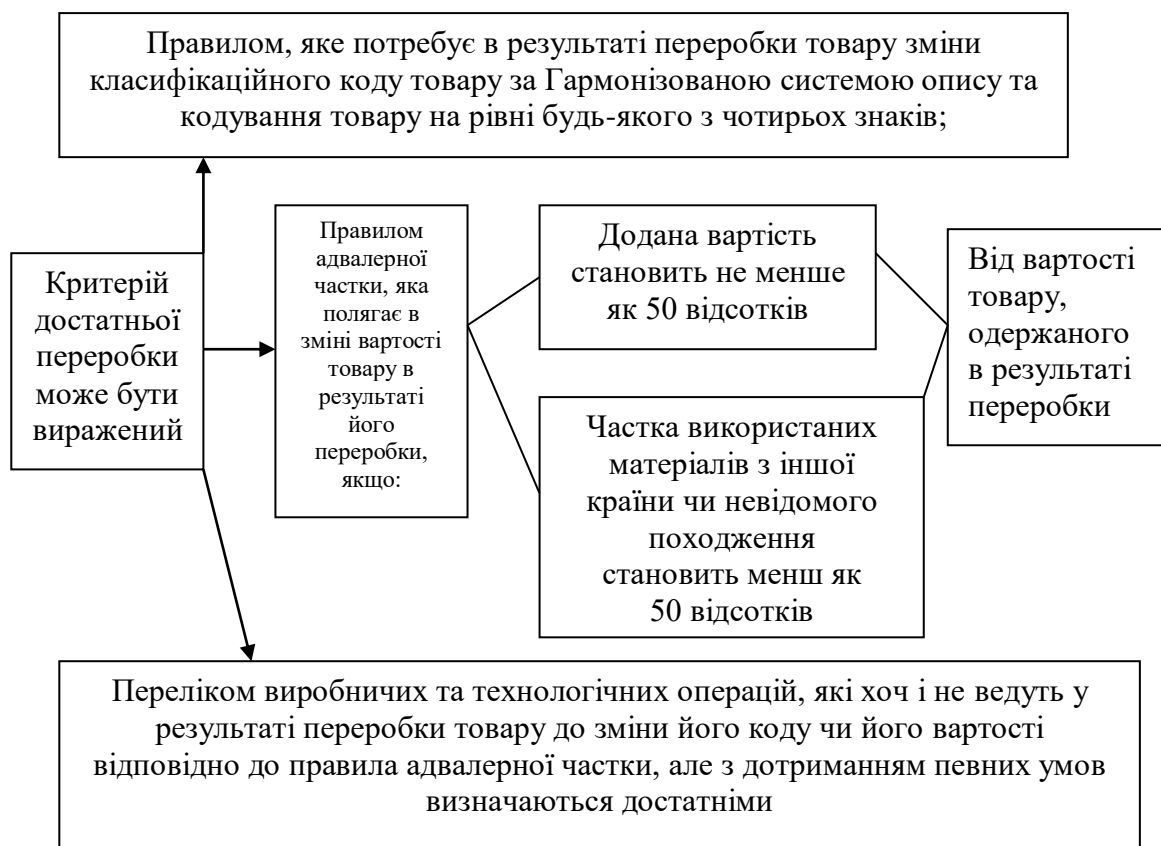
9.товари, вироблені у цій країні виключно з продукції, зазначеної у пунктах 1-8 цієї статті;

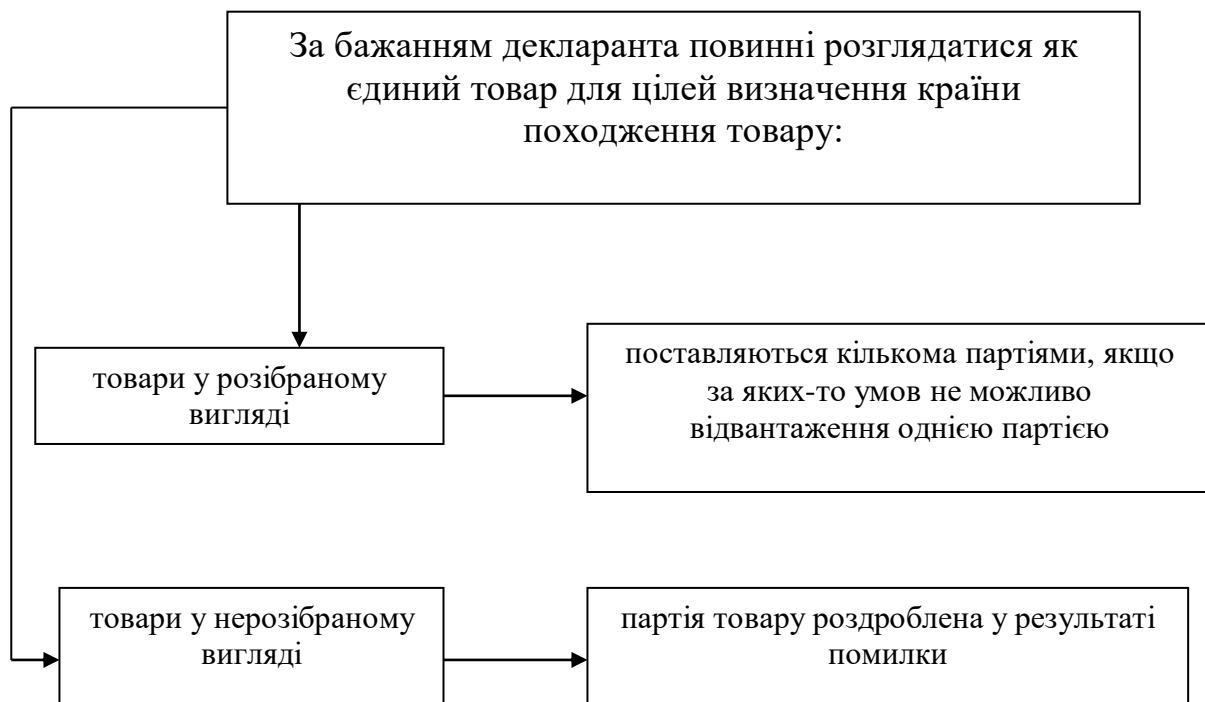
10.брухт і відходи виробництва та переробка, а також вироби, що були в користуванні, зібрані в цій країні й придатні лише для переробки як сировина.

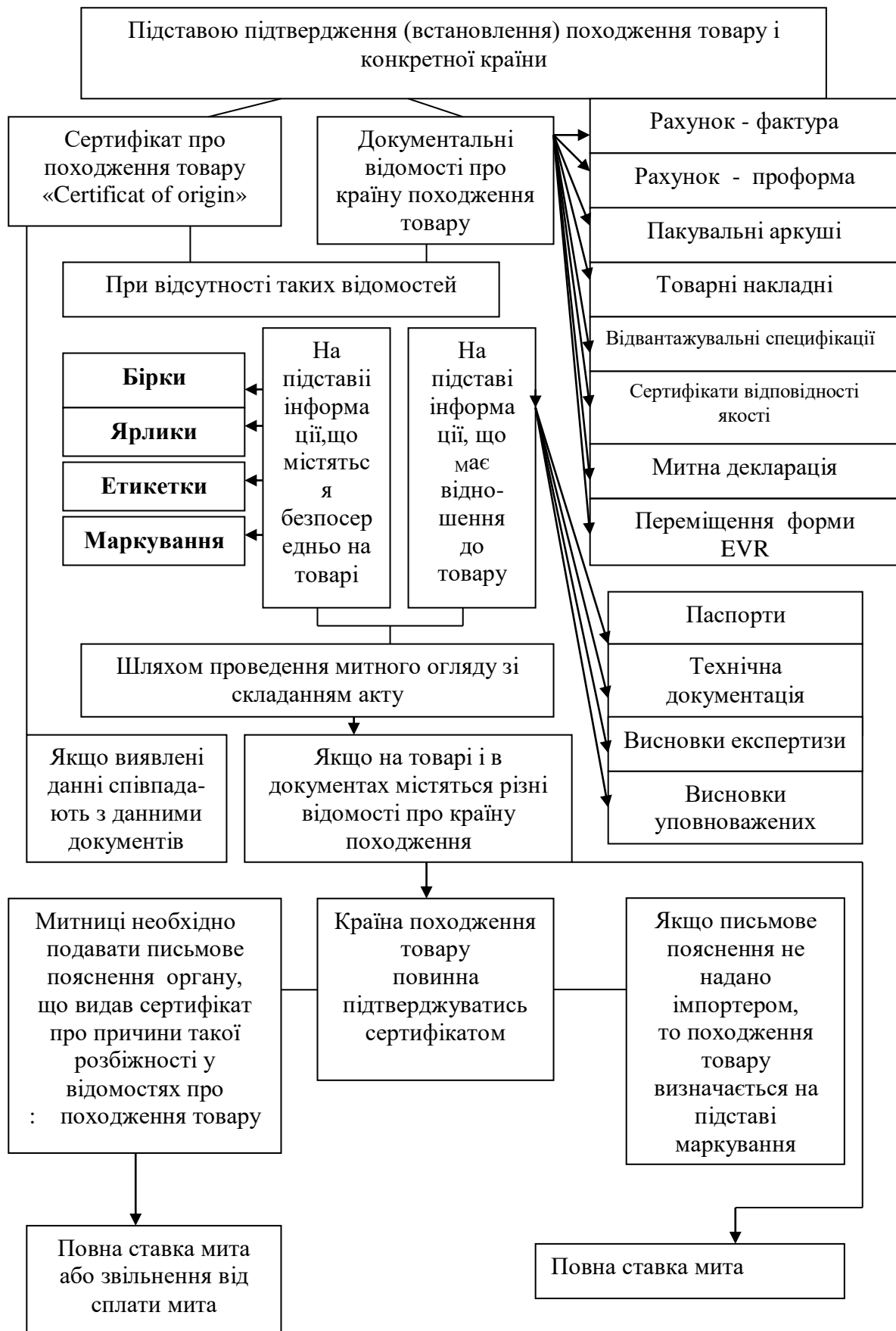
Якщо виробництво товарів здійснюється за участю щонайменше двох країн, то походження товару визначається відповідно до критерію достатньої переробки. **«Критерій достатньої переробки»** - цей термін означає критерій, згідно з яким товар, у виробництві якого беруть участь дві і більше країн, вважається з країни, в якій він мав останню суттєву переробку, достатню для придбання товаром його якісних ознак. Якщо критерій достатньої переробки виражається у відсотковому відношенні до загальної вартості товарів, то зазначення вартості, які необхідно враховувати, містять у собі:

> у разі ввезення матеріалів - ціну в момент ввезення товару, що обкладається митом, або в разі ввезення матеріалів невстановленого походження - першу документально підтверджену ціну, сплачену за них на території країни, у якій вони були виготовлені;

> у разі ввезення виготовлених товарів - ціну франко - завод чи ціну в момент вивезення відповідно до положень національного законодавства

Для підтвердження походження товару митний орган у передбачених законом випадках має право вимагати подання сертифікату про походження товару.

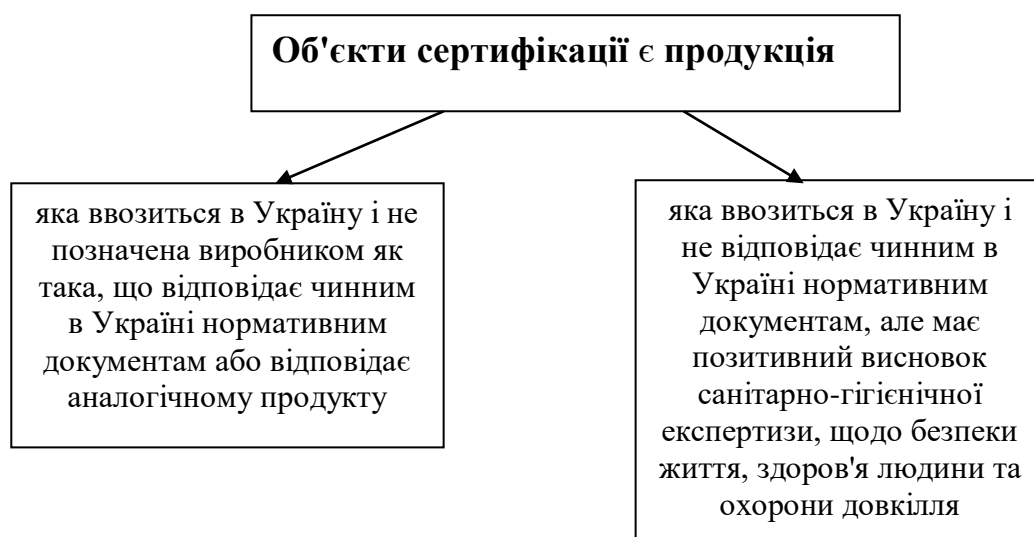
Головним вітчизняним документом, що став основою Української системи сертифікації є Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію та сертифікацію», яким визначено Держстандарт національним органом з сертифікації.

Сертифікат походження товару

- документ, що видається відповідними уповноваженими органами (торговельно - промисловими палатами) країни експорту та засвідчує походження товару з певної країни.

Сертифікат якості

- документ, що засвідчує якість фактично поставленого за зовнішньоекономічним контрактом товару, видається відповідними державними структурами країни експорту (виробника).

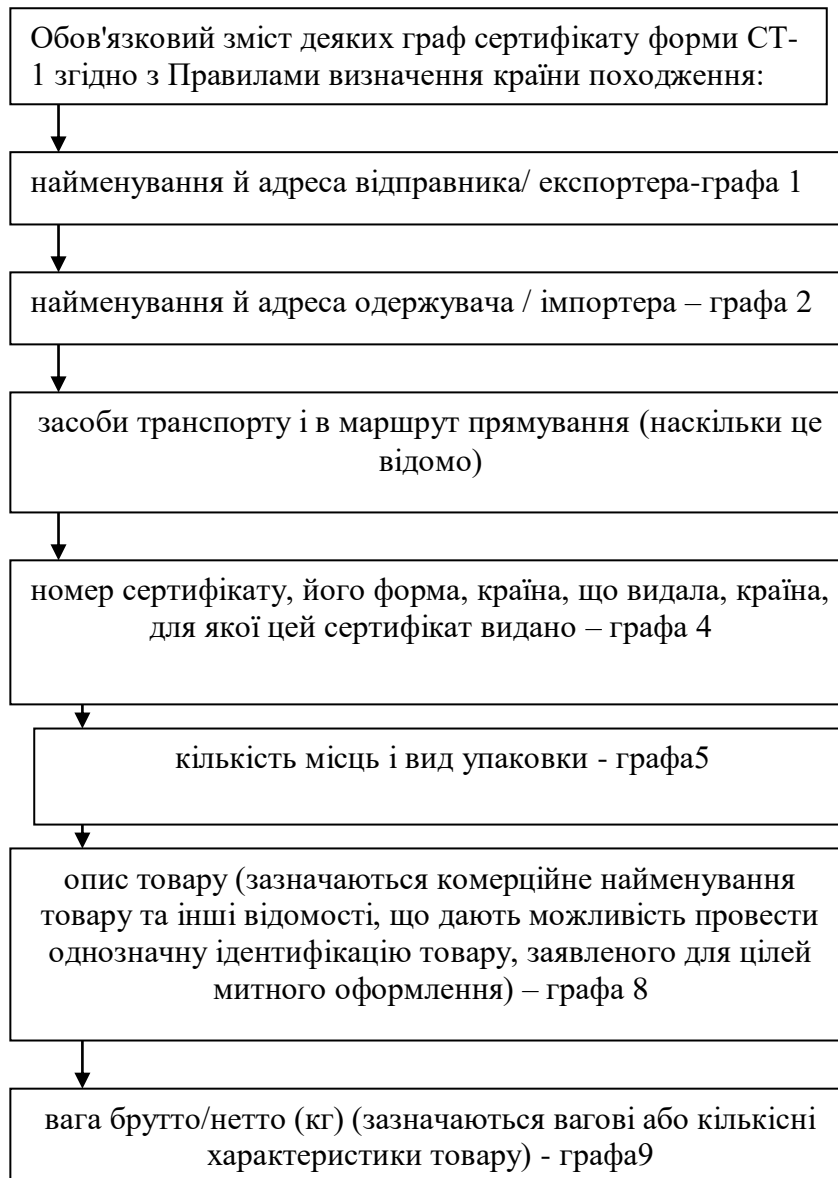
Найоптимальнішим варіантом для імпортера є подання митному органу сертифікату про походження товару, який розглядається як основний документ, що підтверджує країну походження товару, і одночасно свідчить, що зазначений товар походить з цієї країни, і тим самим служити однією з умов застосування пільгових ставок мита.

Правила визначення країни походження товару передбачають застосування сертифікату про походження товару форми СТ-1.

Основними видами сертифікатів про походження товару є:

- сертифікат форми СТ-1,
- сертифікат переміщення форм ЕУР.І, ЕУЯ.2;

- сертифікат ОР ОКІОГМ;
- сертифікат форми А

Рахунок – фактура

- комерційний рахунок, що містить суму, обов'язкову до сплати.

У визначенні країни походження товару не береться до уваги походження електроенергії, машин, обладнання та інструментів, що використовуються для його виробництва.

Особливості визначення країни походження товару, що ввозиться з території спеціальних митних зон, розташованих на Україні і встановлюються Законом

У разі застосування правила адвалерної частки вартість товару, одержаного в результаті переробки в цій країні, визначається на базі ціни франко-завод виробника товару. Вартість складових цього товару, що походять з інших країн, визначається за їх митною вартістю, а складом, походження яких не визначено, за встановленою ціною першого їх продажу в цій країні.

Найоптимальнішим варіантом для імпорту є подання митному органу сертифіката про походження товару, який розглядається як основний документ, що підтверджує країну походження товару і одночасно свідчить, що зазначений товар походить з цієї країни, і тим самим служить однією з умов застосування пільгових ставок мита.

2. Мета та завдання верифікації

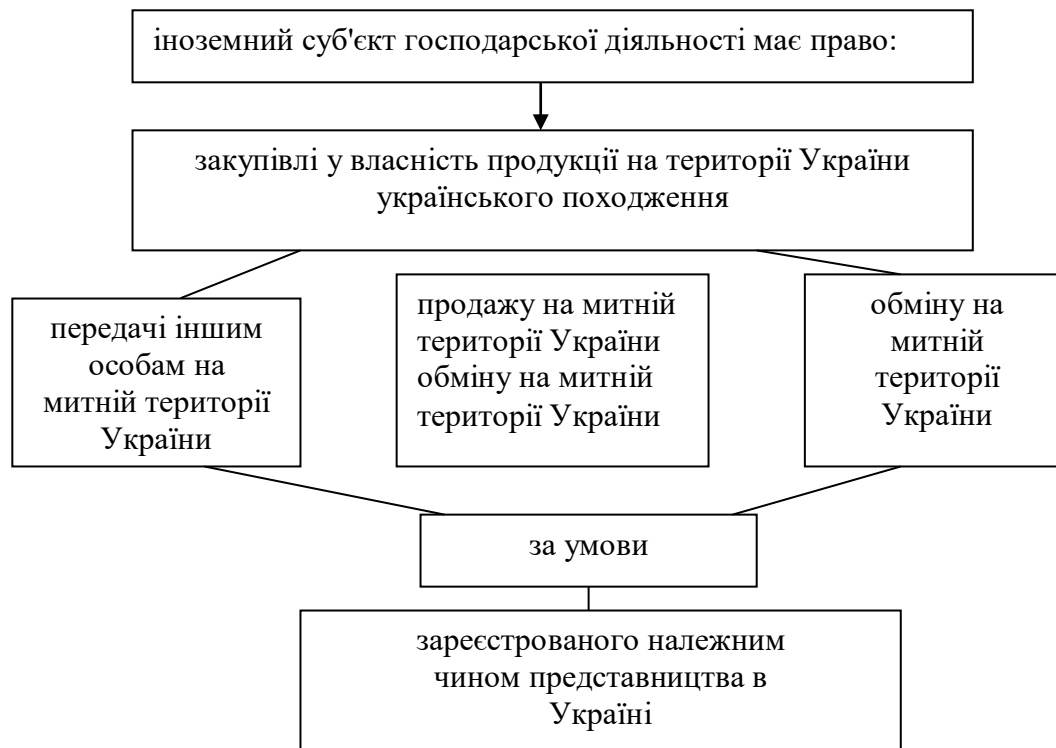
2.1. Операції з продукцією українського походження

Господарські операції з продукцією українського походження можуть здійснювати іноземні суб'єкти господарської діяльності, що мають постійне знаходження або місце проживання за межами України, створені та (або) діють відповідно до законодавства іноземної держави, зокрема юридичної особи.

Давальницька сировина - сировина, матеріали, напівфабрикати, комплектуючі вироби, енергоносії, ввезені на митну територію України іноземним замовником (чи закупівлі іноземним замовником за іноземну валюту

в Україні) або вивезення за її межі українським замовником для використання у вироблені готової продукції з наступним поверненням цієї продукції або її частини до країни власника (чи реалізацією в країні виконавця замовником або за його дорученням виконавцем) або вивезенням до іншої країни.

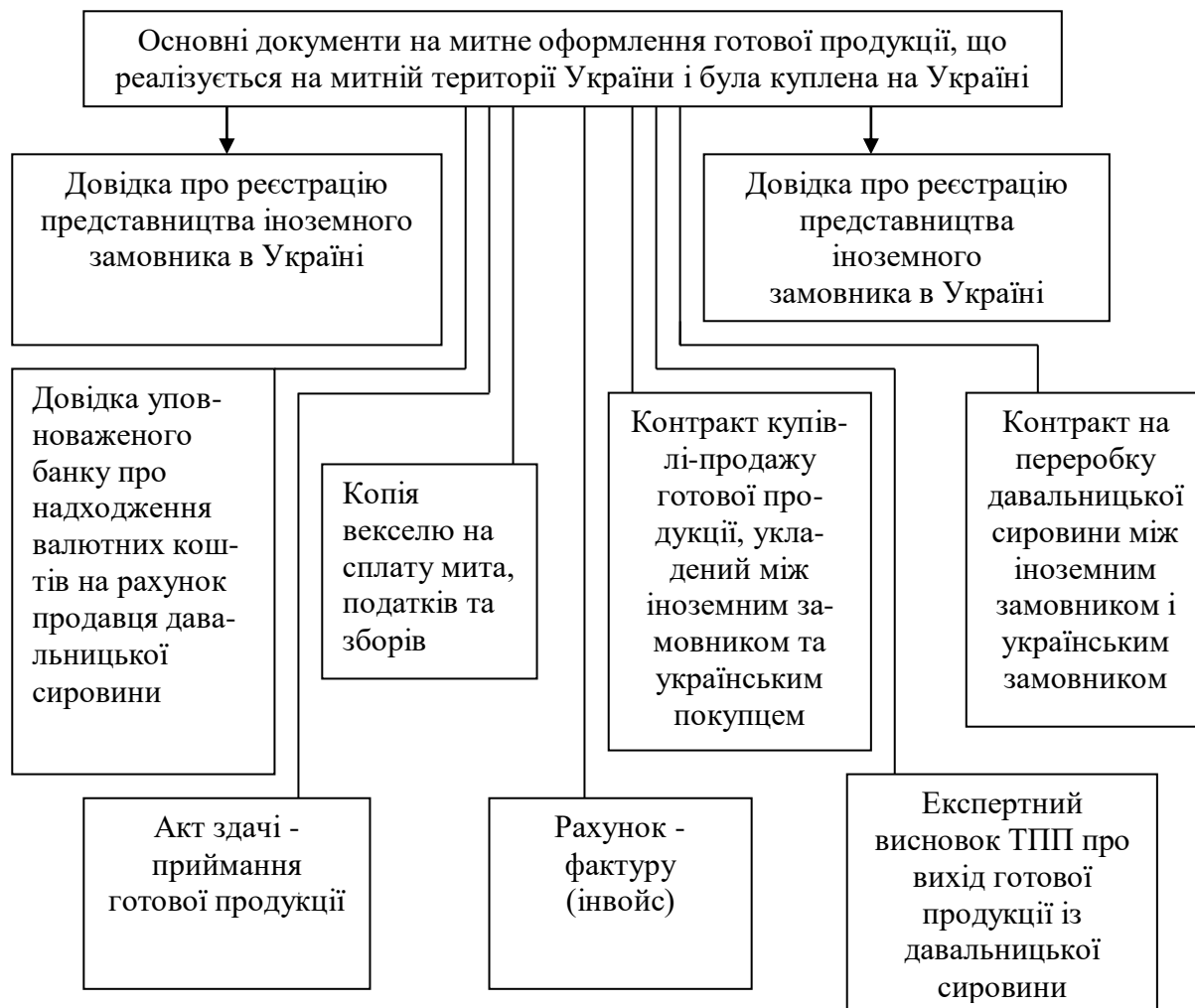
Готова продукція - продукція (товар) вироблена з давальницької сировини (крім тієї частини, що використовується для проведення взаєморозрахунків за її переробку і визначена як кінцева у контракті між замовником та виконавцем).

2.2. Експорт - митний режим, відповідно до якого товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання про їх повернення на цю територію та без встановлення умов їх використання за межами митної території України

Оформлення товарів у митний режим експорту здійснюється з використанням МД. Розміщення товарів у цей митний режим здійснюється на підставі договорів (контрактів) купівлі-продажу товарів, договорів про здійснення товарообмінних (бартерних) операцій, інших зовнішньоекономічних угод, якими було передбачено вивезення за межі митної території України товарів, що належать резидентам України, без їх зворотного ввезення.

При здійсненні товарообмінних (бартерних) операцій оформленню в цей митний режим підлягає експортна частина товару, що вивозиться згідно з товарообмінним (бартерним) договором (контрактом)

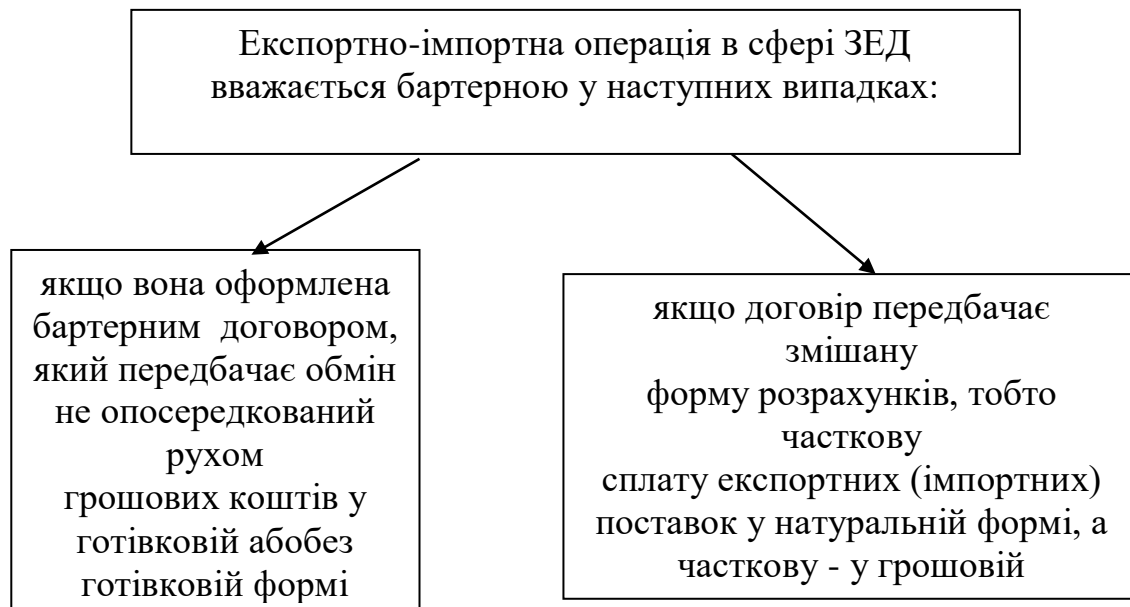
Користуючись Класифікатором документів, у якому визначено найменування та коди документів, що використовуються при митному оформленні, залежно від призначення документи можна умовно розділити на такі групи: > митні;

- > документи контролю за доставкою;
- > транспортні;
- комерційні;
- > договори (контракти);
- > ліцензії, сертифікати, інші дозволи вповноважених органів;
- > висновки вповноважених державних органів;
- > інші документи

2.3. Митне оформлення при бартерних контрактах. Бартер - натуральний товарообмін, у разі якого здійснюється обмін одного товару на інший без грошових розрахунків. Співвідношення такого обміну узгоджується у відповідному договорі (контракті).

Товарообмінна (бартерна) операція у галузі ЗЕД - це один з видів експортно-імпорتنих операцій, оформлених бартерним договором або

договором зі змінною формою оплати, яким часткова оплата експортних (імпортних) поставок передбачена в натуральній формі, між суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності України та іноземним суб'єктом господарської діяльності, що передбачає збалансований за вартістю обмін товарами, роботами, послугами у будь-якому поєднанні, не опосередкований рухом коштів у готівковій або безготівковій формі (ст. 1 Закону України «врегулюванні бартерних операцій в області ЗЕД»)

Щоб одержати індивідуальний дозвіл (ліцензію) на продовження встановлених термінів ввезення товарів резиденту необхідно:

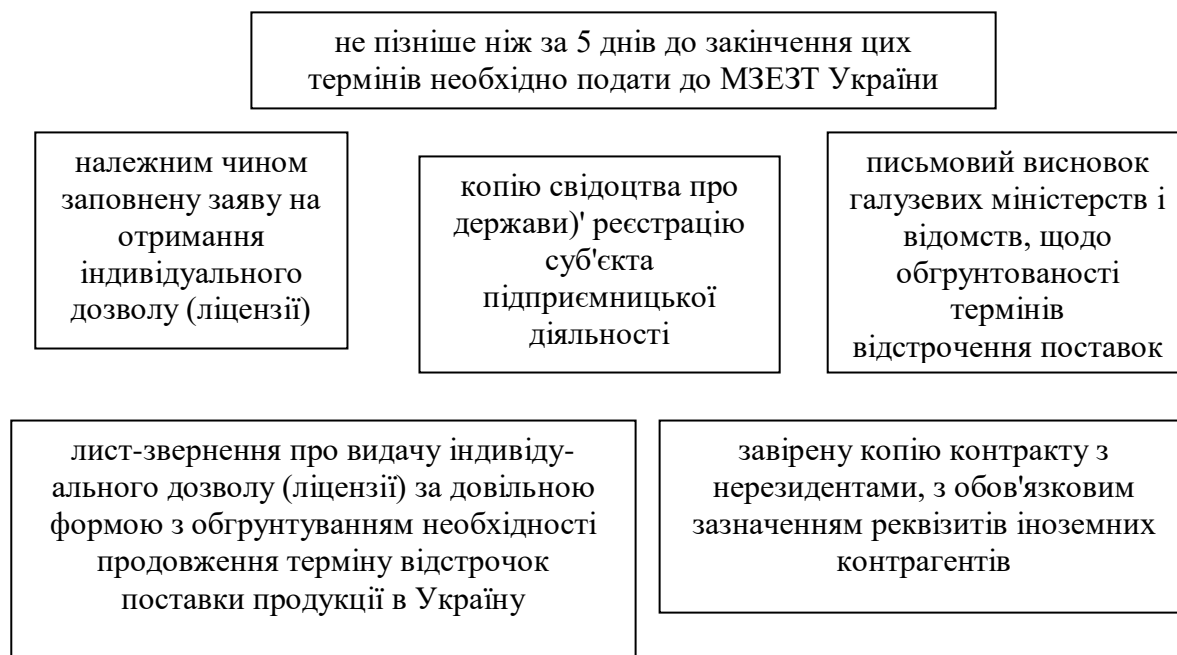
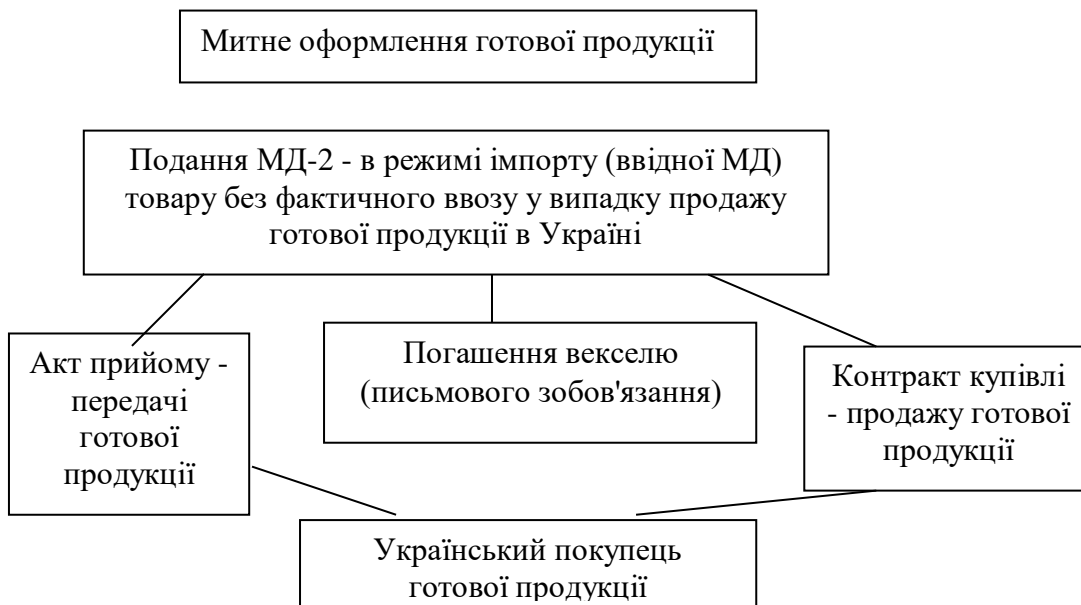

Схема митного оформлення давальницької сировини, закупленої в Україні за іноземну валюту іноземним замовником та реалізація готової продукції на Україні:

Порядок митного оформлення готової продукції, виробленої з давальницької сировини, закупленої в Україні

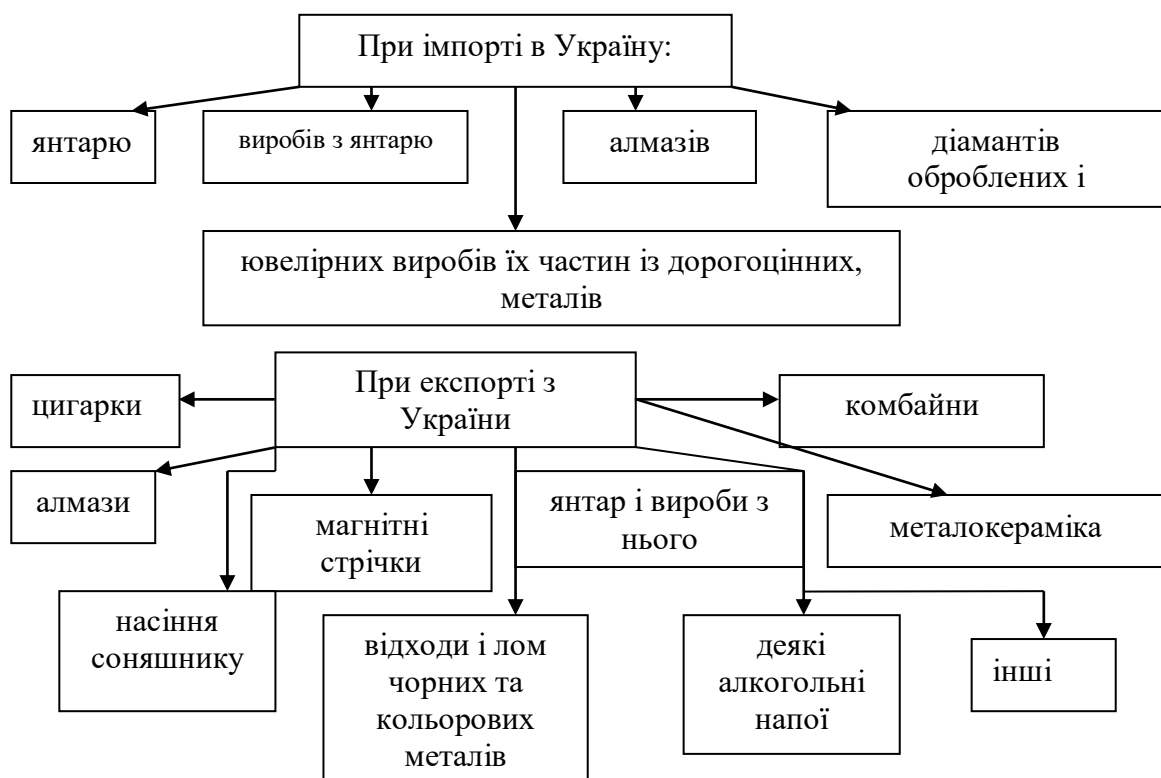
Готова продукція, що вироблена з давальницької сировини, ввезеної іноземним замовником на митну територію України і вивозиться з митної території України, не обкладається вивізним (експортним) митом, іншими податками і зборами (крім митних зборів), які справляються при експорті товарів, і не підпадає під режим ліцензування та квотування. За частину давальницької сировини або готової продукції, отриманої як оплату за виконану роботу, український виконавець сплачує ввізне мито, податки та збори, що справляються при бартерних (товарообмінних) операціях.

Етапи операцій з давальницькою сировиною:

> 1. Ввезення на митну територію України давальницької сировини іноземного замовника та вивезення за межі митної території України готової продукції або її реалізації на митній території України.

2. Закупівля на митній території України іноземним замовником давальницької сировини за іноземну валюту та вивезення готової продукції за межі митної території України або реалізація готової продукції на Україні.

> 3. Вивезення давальницької сировини українського замовника за межі митної території України та повернення в Україну готової продукції або грошових засобів за реалізовану за межами митної території України готової продукції. Постановою Кабінету Міністрів України затверджено перелік товарів експорт та імпорт яких, при здійсненні бартерних операцій, забороняється:

2.4. Верифікація митними органами сертифікатів про походження товарів з України

Верифікація сертифікатів про походження товарів з України здійснюється митними органами у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

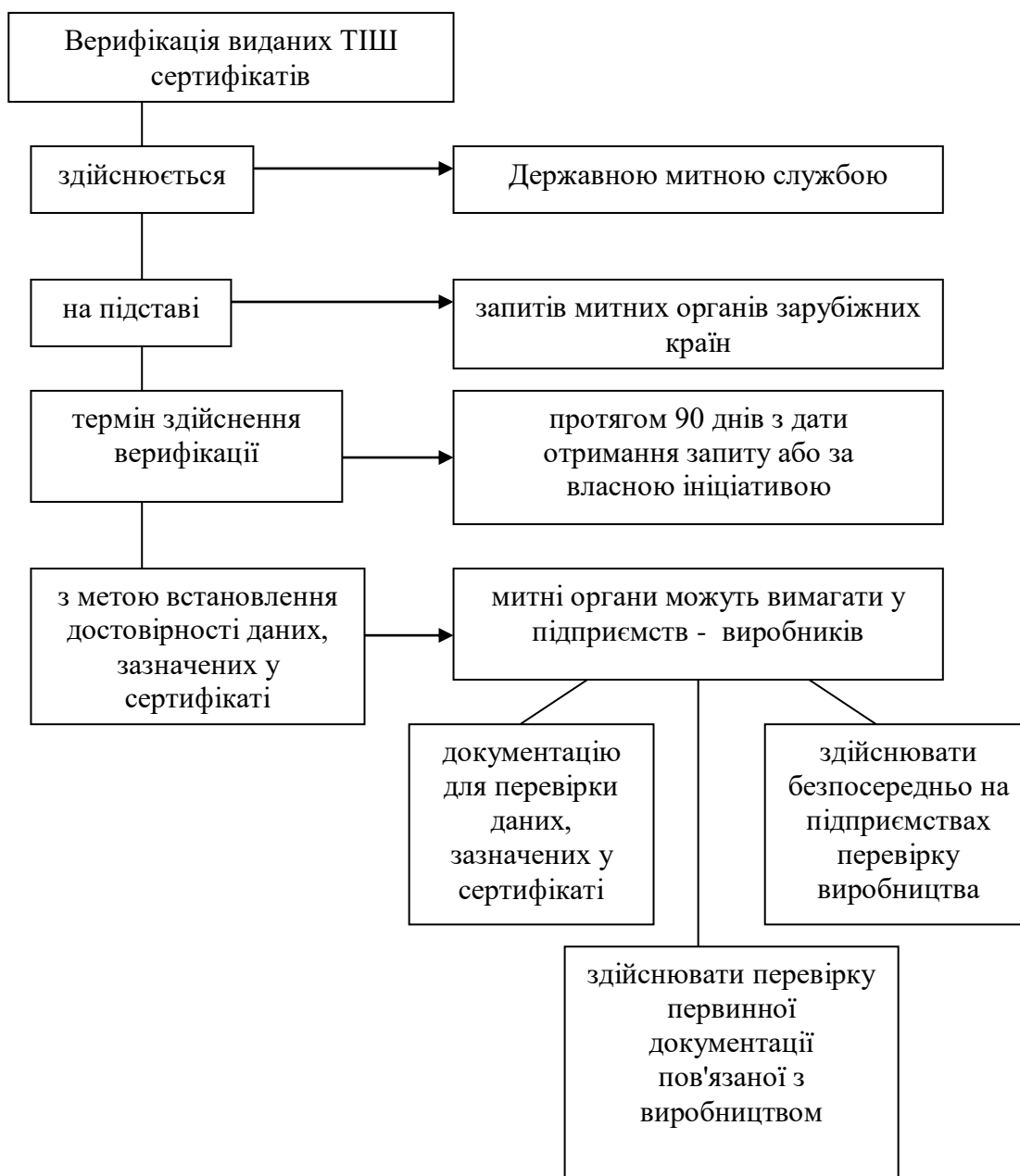
Органи, уповноважені видавати сертифікати про походження товарів з України, зобов'язані за запитом митних органів надавати їм необхідну інформацію, пов'язану з видачею таких сертифікатів і необхідну для здійснення верифікації сертифікатів про походження товарів з України.

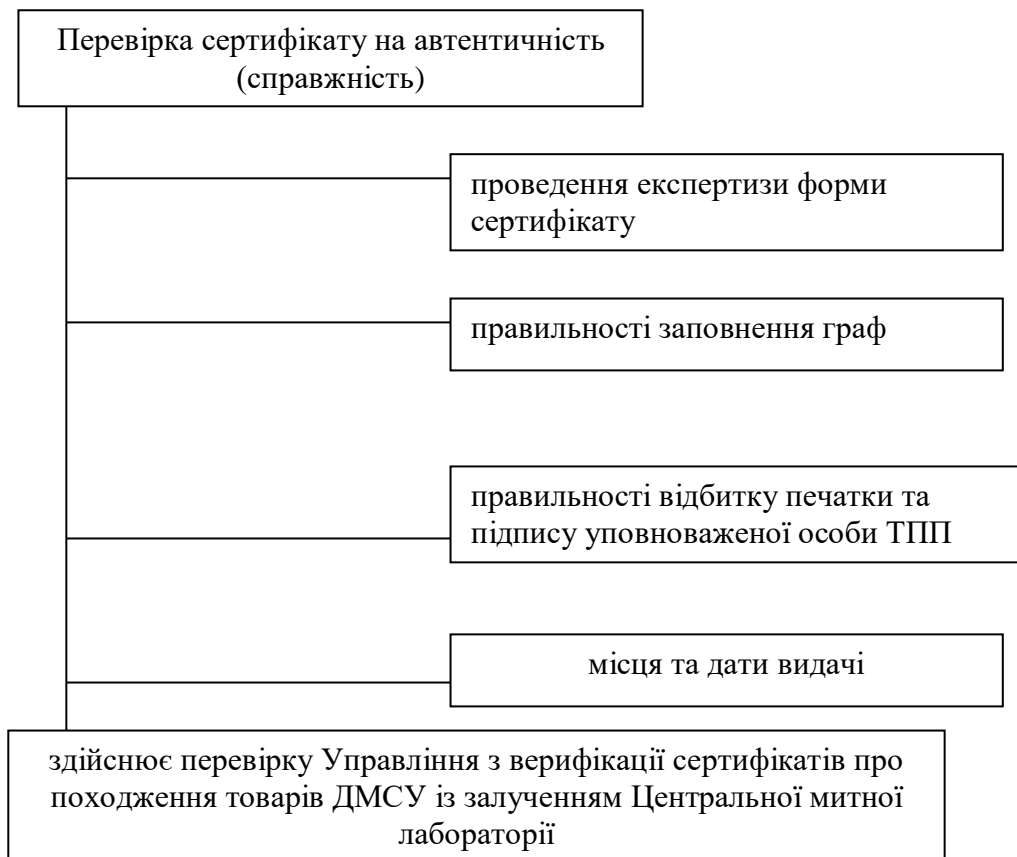
Надання зразків товарів та документації при здійсненні верифікації сертифікатів про походження товарів з України

З метою встановлення достовірності даних, зазначених у сертифікаті про походження товарів з України, митні органи можуть затребувати у підприємств - виробників товарів документацію, необхідну для перевірки даних, зазначених у такому сертифікаті, а також здійснювати безпосередньо на підприємствах

перевірку виробництва товарів та первинної документації, пов'язаної з таким виробництвом.

Порядок надання зразків товарів та документації, строки і порядок проведення експертизи, а також порядок розпорядження зразками товарів визначаються Кабінетом Міністрів України.

Розділ 2

Тема 3. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності. Взаємовідношення між торговельно-статистичною та митно-тарифною номенклатурами. Митна статистика зовнішньої торгівлі України. Походження ГС опису і кодування товарів

Лекція .1 Взаємовідношення між торговельно – статистичною та митно- тарифною номенклатурами. Походження Гармонізованої Системи опису і кодування товарів (ГС)

План лекцій:

1. Роль товарної номенклатури в зовнішньоторговельному обороті.
2. Система класифікації номенклатури гармонізованої системи
3. Система кодування номенклатури гармонізованої системи.
4. Статистика та митна статистика.

Література: [1], с 9-15; [2] с 127-130; [8] с 40-43[1, 2, 5, 10, 11, 17,18].

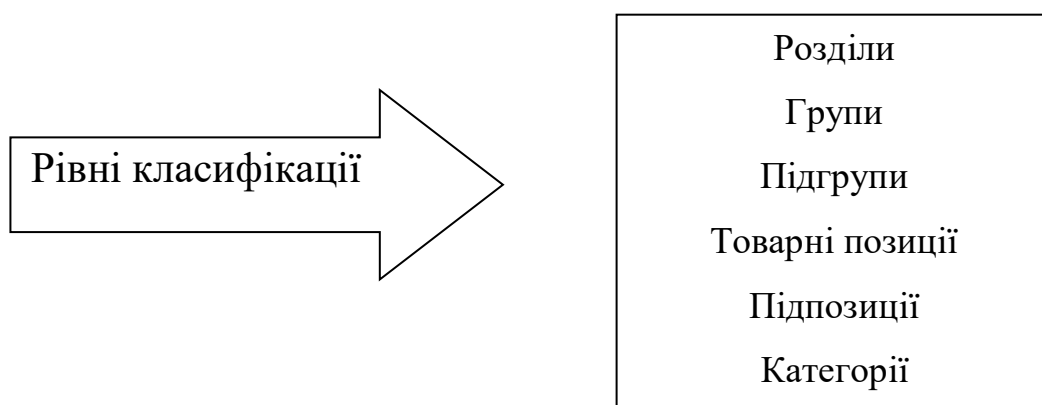
Основні поняття: Номенклатура – система назв та термінів, які використовуються в будь-якій області науки; система – безліч елементів, які знаходяться у зв'язку один з одним і утворюють певну цілісність; НГС– номенклатура гармонізованої системи; ЄС – Європейський союз.

1. Роль товарної номенклатури в зовнішньоторговельному обороті

Товарна номенклатура відіграє важливу роль:

- ◆ під час визначення та аналізу зовнішньоторговельного обігу окремих країн та міжнародного обігу в цілому;
- ◆ для зовнішньоторговельного планування;
- ◆ для обліку;
- ◆ для статистики;
- ◆ для митного регулювання;
- ◆ є основою системи заходів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

2. Система класифікації номенклатури гармонізованої системи

Найнижчим рівнем класифікації є розділи (I – XXI). Класифікація товарів проводиться за сукупністю певних ознак. Групи товарів формуються за послідовністю обробки товарів. Під час створення позицій у кожній групі товарів застосовується своя послідовність ознак. Всі розділи мають спеціальні примітки, які уточнюють об'єми та межі кожного з розділів.

3. Система кодування НГС

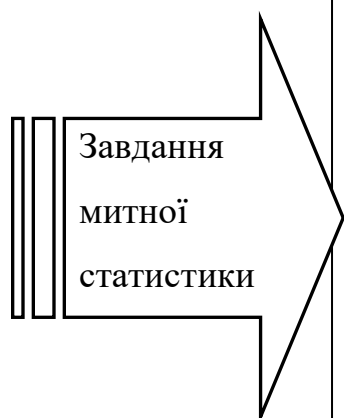
Система кодування НГС – основний елемент структури НГС, який допомагає здійснити збирання, обробку, передавання та зберігання інформації про товар та місце цього товару в НГС. Специфіка системи кодування НГС: застосовується цифрове позначення; застосування 6-ти значного кодового позначення в десятикратній системі позначення від 0 до 10; допускається більш глибока деталізація НТ, що широко застосовується у митній справі. У систему кодування НТ різних країн входить не однакова кількість цифр (у країнах ЄС – 14 цифр, в США – 11, Японії та Україні – 10). Ці країни склали угоду про незмінність коду та класифікації в межах 6-ти знаків.

Міжнародна класифікація, торговельна організація об'єднаних націй (СМТК) прийнята за основу структуру національної зовнішньоторговельної класифікації розвинених капіталістичних країн. На основі СМТК розраховуються групові індекси, а за ними загальні індекси зовнішньої торгівлі. Основною ознакою розподілу товарів за розділами, групами та підгрупами є ступінь обробки продукції.

Класифікатор – систематизований перелік об'єктів, кожному елементові з яких присвоєно свій код. Він розробляється в рамках ООН, ЄС, МВФ, РМС, СОТ/ВОЗ. Для статистики найбільш широко застосовуються такі міжнародні класифікатори: міжнародна стандартна галузева класифікація всіх видів економічної діяльності (МСГК); загальна класифікація всіх видів діяльності (КД); міжнародна класифікація основних продуктів (КОП); європейська класифікація продукції (КП); міжнародна стандартна торговельна класифікація (МСТК). Класифікація – розподіл всіх інших об'єктів за класами, відділами, розрядами залежно від їх загальних ознак. Тому класифікація ООН (СМТК) відноситься до міжнародної товарної номенклатури та прийнята за основу будовання національних зовнішньоторговельних класифікаторів багатьох країн світу. Статистика – систематизоване збирання, обробка та аналіз інформації та взаємозв'язків

4. Статистика та митна статистика

Статистика та митна статистика – систематизоване збирання, обробка та аналіз відомостей про переміщення товарів у зовнішній торгівлі, фізичних осіб, транспортних засобів, багажу через митний кордон будь-якої держави. Статистика зовнішньої торгівлі – характеризує обсяги зовнішньої

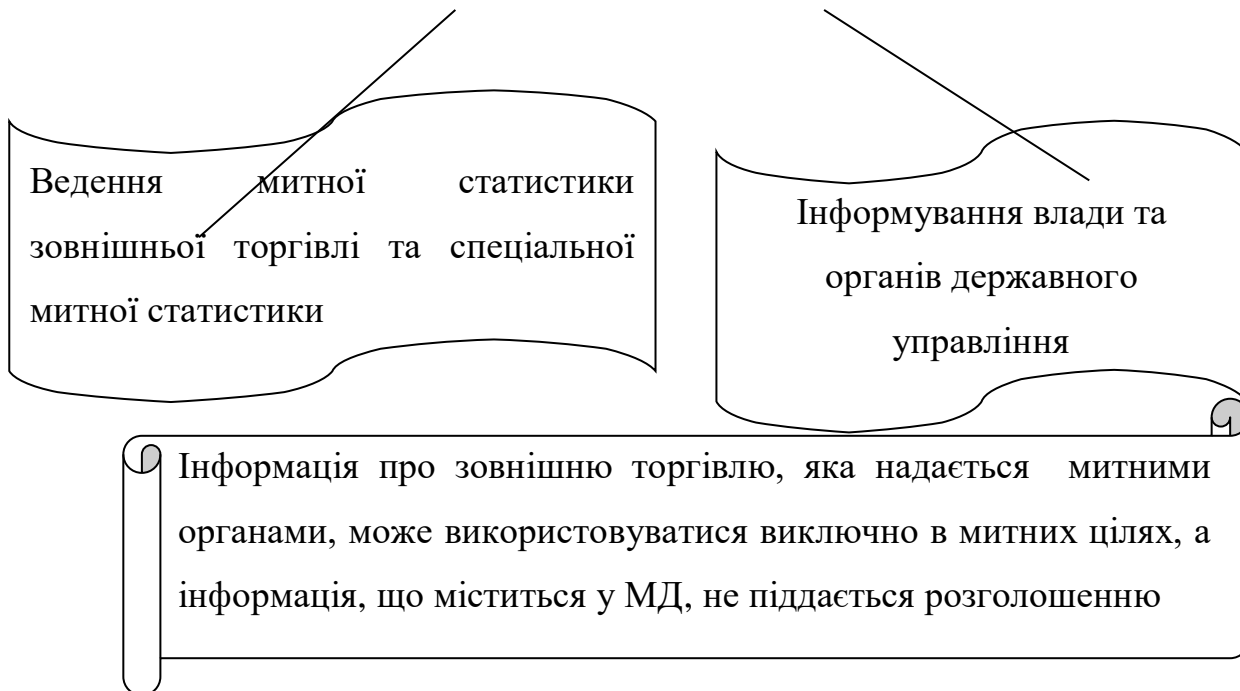

- забезпечення повного й достовірного обліку даних про експорт і імпорт держави;
- забезпечення аналізу структури зовнішньоторговельних товаропотоків;
- інформаційне забезпечення вищих органів державної влади для прийняття ними рішень в галузі митної політики та державного регулювання зовнішньої торгівлі;
- контроль за нарахуванням митних платежів;
- здійснення валютного контролю;
- представлення даних для складання торгових статей платіжного балансу держави;
- представлення даних державам для взаємного обміну інформацією з митної статистики

торгівлі і враховує географічний розподіл товарів, товарний склад, частку країн.

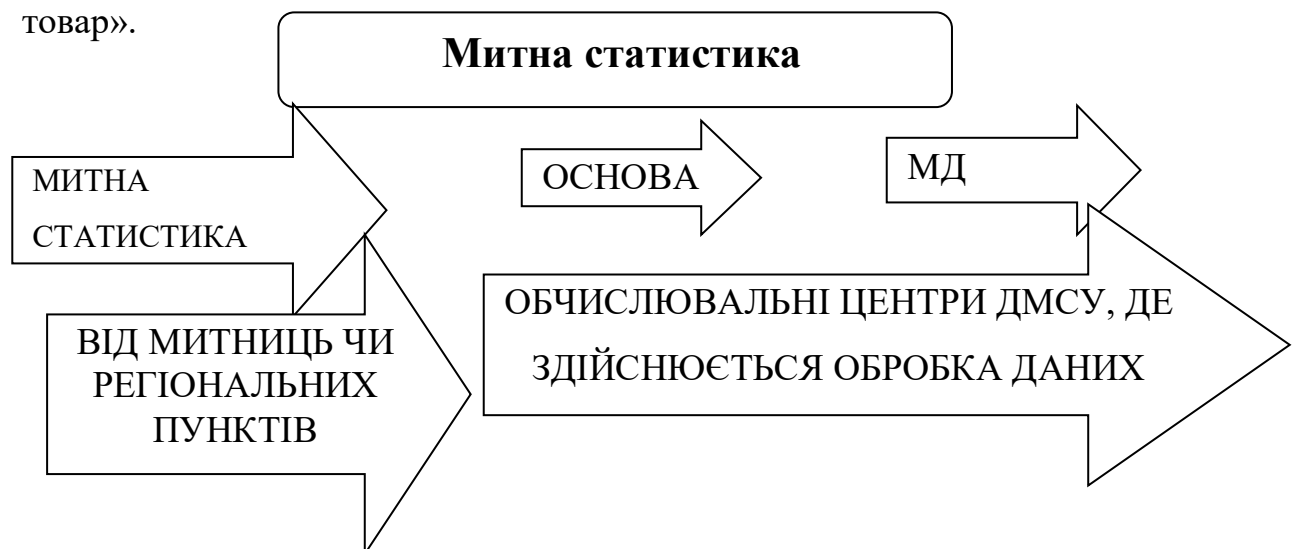
Статистика зовнішньоекономічних зв'язків – вивчає результати, форми і методи торговельно-економічного, науково-технічного співробітництва, кредитних, валютно-фінансових взаємовідносин, співробітництва в галузі міжнародних перевезень.

Функції митної статистики

Статистичні публікації з митної статистики містять такі дані:

- Експорт та імпорт в цілому по країнах.
- Питома вага окремих країн і груп країн у зовнішній торгівлі України.
- Дані з імпорту та експорту в таких поняттях як «товар-країна», «країна-товар».

Митна статистика в зовнішній торгівлі України є складовою частиною статистики зовнішньоекономічних зв'язків. Формується митна статистика зовнішньої торгівлі на якісно новому рівні, тому що в ній враховується сукупність показників, які знаходяться у МД.. МД – вантажна митна декларація

– документ, що містить відомості про товар (предмети, транспорт) та мету його перевезення через кордон; а також інформацію, яка необхідна для митного контролю. ДМСУ– державна митна служба України. Дані з митних декларацій є об'єктом митної статистики

Лекція 2. Роль товарної номенклатури в принципі побудови Митного тарифу України

План лекції:

1. Принцип побудови Митного тарифу України.
2. Характеристика товарної номенклатури, що використовується митними органами.

Література: [1, 2, 5, 10, 11, 17,18].

Основні поняття: Митний тариф України – систематизований перелік ставок мита, якими обкладаються всі товари, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі цієї території. Декларування – повідомлення митному органу учасниками ЗЕД, митного оформлення та митного контролю відомостей про товар, який переміщується через кордон України.

1. Принцип побудови митного тарифу України

Ставки Митного тарифу України є єдиними для всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності незалежно від форм власності, організації господарської діяльності, територіального розташування.

Митний тариф України затверджується Верховною Радою України за подання Кабінету Міністрів України. Товари, які ввозяться на митну територію України та вивозяться за її межі, підлягають обкладенню митом.

Важливе значення для працівників митної системи має Українській класифікатор товарів зовнішньоекономічної діяльності – УКТ ЗЕД, до структури якого входить код товару, його торгове призначення, найменування товару (опис) і додаткові одиниці виміру. Єдине розуміння класифікаційних угруповань УКТ ЗЕД є необхідною умовою для визначення ставок мита та інших платежів. Згідно зі змінами у Законі України від 05.04.2001 р. «Про митний тариф України», посилюється контроль за правильністю кодування товарів та інших предметів. Особлива увага приділяється вивченню тих угруповань товарів, які можуть бути об'єктами неправильної класифікації під час імпорتنих операцій і як результат неправильне начислення митного

платежу. Саме правильне віднесення товару до відповідного класифікаційного угруповання в системі товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності є тим моментом де знання товарознавця перехрещуються з навичками митного інспектора, який повинен вміти правильно ідентифікувати товар, визначити код товару за УКТ ЗЕД і як наслідок правильно нараховувати митні платежі

2. Характеристика товарної номенклатури, що використовується митними органами України.

З 1 січня 1999р. в Україні введено державний класифікатор ДК 017-98 «Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД)

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності є Товарною номенклатурою Митного тарифу України.

Лекція 3. Характеристика розділів за УКТЗЕД

План лекції:

1. Характеристика принципу, на якому базуються рівні угруповання товарів в УКТ ЗЕД.
2. Характеристика розділів (I-XXI) в УКТ ЗЕД.
3. Позначення розділів в УКТ ЗЕД. Призначення приміток до розділів.
Література: [1, 2, 5, 10, 11, 17,18].

Основні поняття: УКТ ЗЕД – товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності. Митний контроль – перевірка документів, огляд та облік товарів на митниці.

1. Характеристика принципу, на якому базуються рівні угруповання товарів в УКТЗЕД

Для встановлення єдиної структури розрядності цифрового коду класифікаційні угруповання, які в подальшому не деталізуються, доповнюють двома нулями «00» до десяти знаків. Доповнення будь-якого класифікаційного угруповання нулями не змінює її класифікаційної назви.

Загальна кодова структура УКТ ЗЕД має такий вигляд:

$$U_1XX U_2 XXXX Z_1 XX Z_2 XX Z_3 XX Z_4$$

де U – розділ (I-XXI);

XX – група (01-97);

U_2 – підгрупа (є у групах (I-IV), 29 (I-XIII), 39 (I-II), 63 (I-III), 71(1-111), 72 (I-IV);

XXXX – товарна позиція;

Z_i – i співпозицій ($i=1-p$);

XXXXXX – товарна підпозиція;

Z_j – j співпозицій ($j=1-m$);

$XXXXXXXXXX$ - товарна категорія;

Z_k – k – співпозицій ($k=1-l$);

$XXXXXXXXXXXX$ - товарна під категорія,

де p, m, l , - відповідна кількість дефісів «-» перед назвами співпозицій.

Розподіл класифікаційної множини товарів до окремого виду товарів (чай, рис) або до угруповань товарів (мідні руди і концентрати, машини та механізми) здійснюється таким чином:

1. З угруповання товарів виділяється один або декілька видів продукції, що найбільш поширене у світовій торгівлі.
2. Для інших видів визначається класифікаційне угруповання – «інші».
3. «Інші» угруповання УКТ ЗЕД можуть бути на всіх рівнях класифікації.
4. Основна кількість угруповань «інші» припадає на останній рівень.

2. Характеристика розділів (I – XXI) в УКТЗЕД

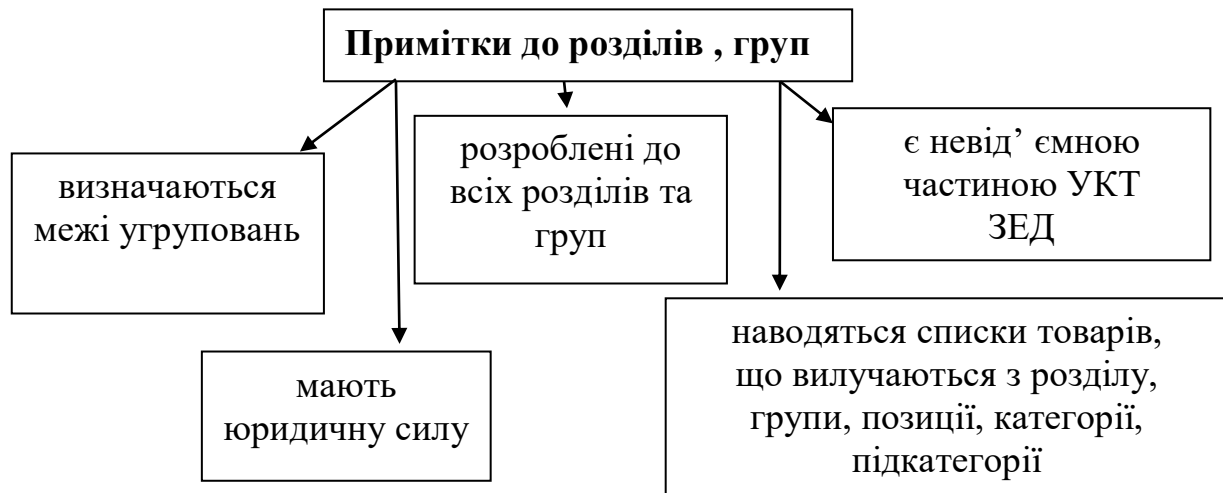
УКТ ЗЕД побудовано за ієрархічною системою класифікації вищий рівень має 21 розділ. Ці розділи охоплюють найбільш укрупнені класи товарів, згруповані відповідно до галузей промисловості за такими ознаками: походження матеріалу, з якого вироблено товар, призначення, хімічний склад.

Наприклад, до розділу I відносяться живі тварини та продукти тваринного походження, а до розділу XVII транспортні засоби, устаткування та пристрої, пов'язані з транспортом. Назви розділів призначені лише для зручності користування УКТ ЗЕД і не повинні застосовуватися для юридичних цілей класифікації товарів. Для позначення розділів використовуються римські цифри.

3. Позначення розділів в УКТЗЕД. Призначення приміток до розділів

В УКТ ЗЕД у більшості випадків класифікація з існує кілька варіантів можливої класифікації товарів, необхідно остаточно вибрати тільки один. Досить часто примітки до розділів і груп допомагають у вирішенні даної проблеми. Примітки до розділів і груп допомагають у вирішенні спірних ситуацій не тільки між матеріалом і функцією товару, коли необхідно оцінити, що є головним – матеріал, з якого виготовлений товар, чи його функціональне призначення, але також і у випадках різного ступеня обробки товарів. Необхідно пам'ятати, що не завжди досить ознайомитися з примітками до визначених розділів або груп, але так само необхідно ознайомитися з примітками до інших розділів або груп, що мають будь-яке відношення до подібних видів товарів, матеріалів, з яких вони

виготовлені, і до їхніх функцій. Примітки, розроблені до всіх розділів та груп, є невід'ємною частиною УКТЗЕД і мають юридичну силу. Примітки визначають межі угруповань, наводять списки товарів, що вилучаються з розділу, групи, товарної позиції, підпозиції, категорії та підкатегорії.

Тема 4. Деталізація товару за рівнями, що покладені в основу УКТ ЗЕД. Порядок визначення коду за УКТ ЗЕД

Лекція 1. Правила інтерпретування. Деталізація товару за рівнями, що покладені в основу УКТ ЗЕД. Порядок визначення коду за УКТ ЗЕД

План лекції:

1. Функції митних органів відносно УКТЗЕД.
2. Система цифрового кодування УКТЗЕД.
3. Характеристика основних правил інтерпретації.

Література: [1, 2, 5, 10, 11, 17,18]

Основні поняття: Асортиментна група – різні види та гатунки товарів, Зовнішньоекономічна діяльність – діяльність організаційних структур, пов'язана зі здійсненням операцій обміну на світовому ринку з використанням різноманітних форм та методів. Гармонійність УКТ ЗЕД – це ступінь близькості між товарами різних асортиментних груп з точки зору товарного використання. Гармонізація класифікаторів – узгодження чи встановлення складу, структури чи змісту національних класифікаторів класифікаторам, розробленим міжнародними організаціями.

Гармонізація класифікаторів досягається шляхом групування економіко-статистичних даних за розробки національних класифікаторів відповідно до міжнародних. Відображення національних особливостей країн здійснюється за правилами, чи рекомендаціями встановленими міжнародними організаціями.

УКТ ЗЕД збудована на базі гармонізованої системи опису та кодування товарів і комбінованої номенклатури Європейського економічного союзу.

Призначена вона для збирання даних зовнішньоторговельних завдань державного регулювання в тому числі реєстрації учасників зовнішньоекономічних зв'язків.

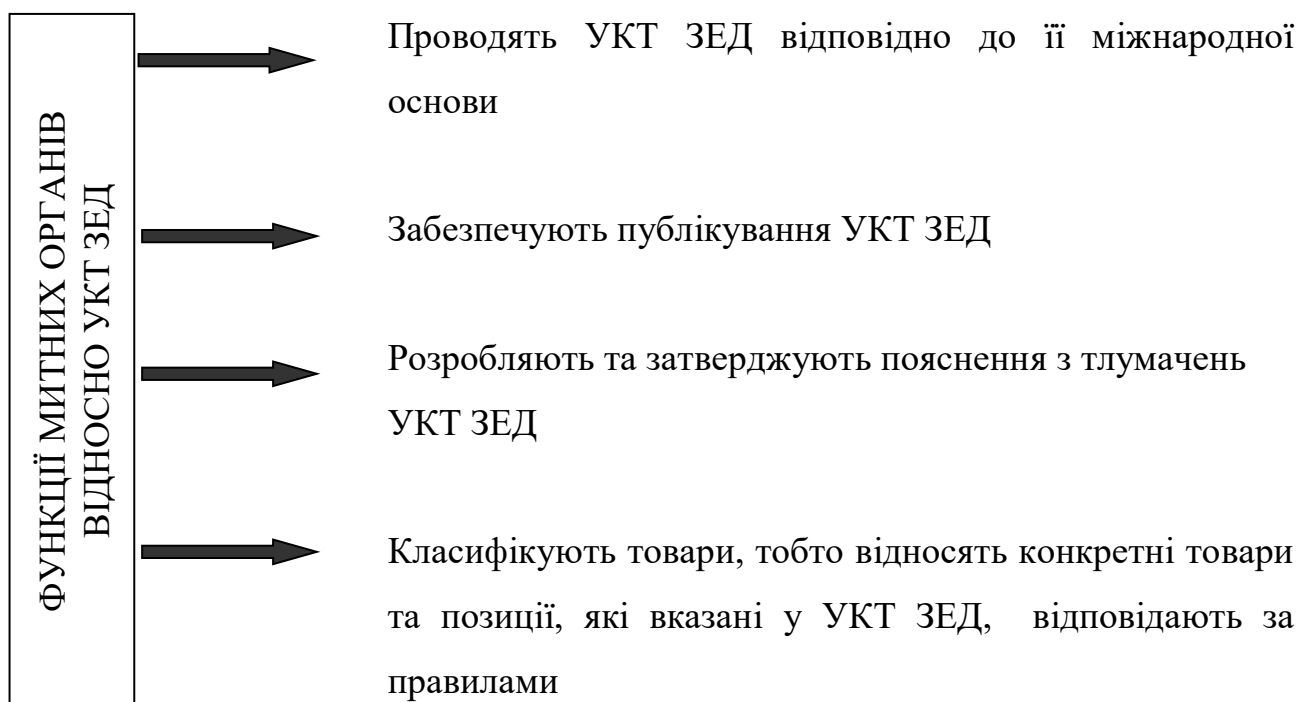
Реєстрація учасників

Реєстрація учасників – це вказування об'єктів торгівлі, декларування товару, який перетинає митний кордон (тарифне чи нетарифне регулювання). Введення УКТ ЗЕД здійснюється митними органами, які за змінами чи доповненнями міжнародної основи УКТ ЗЕД, надають міжнародні пояснення та інші рішення тлумачення цієї основи, приводять УКТ ЗЕД відповідно до її міжнародної основи.

1. Функції митних органів відносно УКТ ЗЕД

Митні органи мають право вносити пропозиції щодо зміни порядку класифікації та кодування товарів в УКТ ЗЕД до органів ГАТТ/СОТ (ВТО).

ГАТТ/СОТ (ВТО) була створена у 1949 р. До організації на сьогодні входять майже всі країни світу.

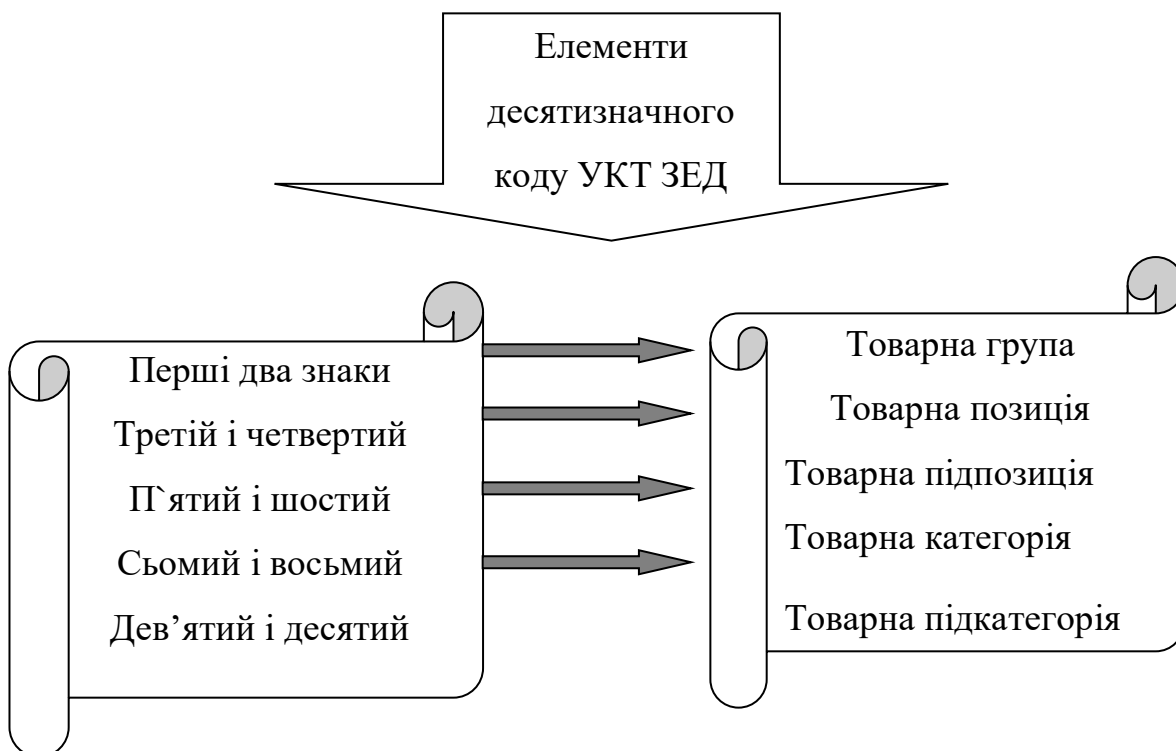
Державний митний комітет України приймає участь у підготовці пропозицій та розробці, а також вносить зміни та доповнення у УКТ ЗЕД, які затверджуються урядом України

Кодування – операція ототожнення символів чи груп символів одного коду з символами чи групою символів іншого коду.

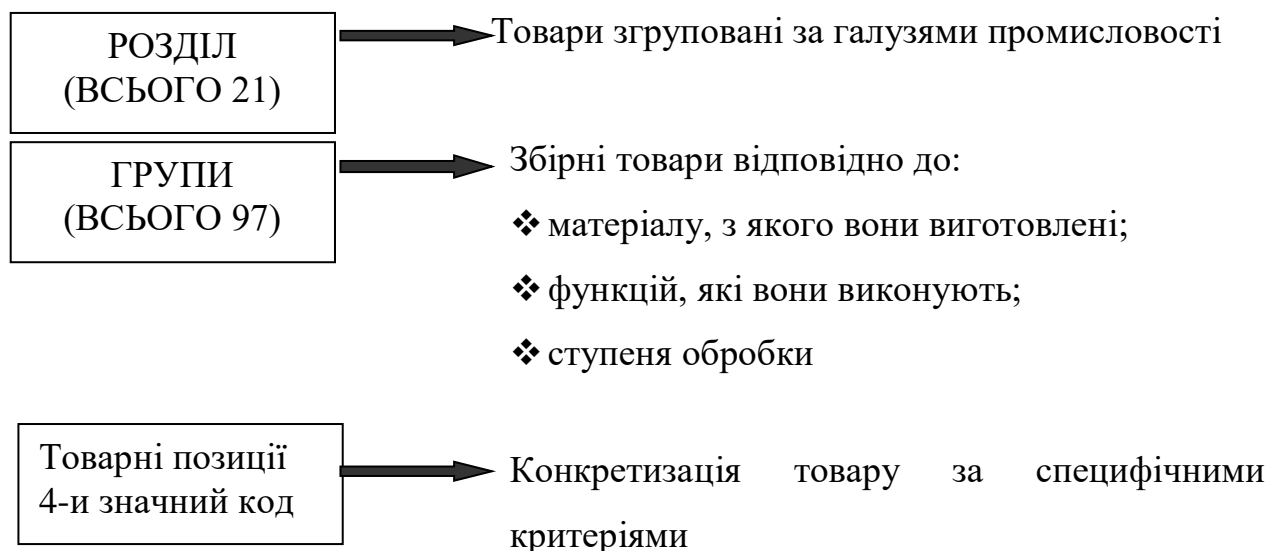
Критерії – засіб, на основі якого робиться оцінка, визначення чи класифікація будь-чого.

2. Система цифрового кодування УКТ ЗЕД

Цифрове кодування товарів – технічний спосіб, який дозволяє уявити об'єкт, що класифікується у вигляді знака або групи знаків за встановленими даними.

Рівні деталізації УКТ ЗЕД

Класифікація – система субпідрядних понять будь-якої області знань, які стосуються встановлення зв'язку між окремими поняттями.

Інтерпретація – встановлення значень базових термінів, досліджуваної теорії, які відповідають вимогам правдивості її положень.

3. Характеристика основних правил інтерпретації

Під час класифікації товарів слід дотримуватися таких правил:

- Найменування розділів, груп та підгруп застосовуються лише для зручності використання в роботі.
- Перевага віддається тій товарній позиції, яка містить найбільш конкретний опис товару, ніж товарна з більш загальним описом.
- Суміші, багатокомпонентні системи, вироби, які складаються з різних матеріалів або виготовлених з різних компонентів, та товари, які представлені в наборі для роздрібного продажу, які не можуть

класифікуватися відповідно до правил, класифікуються за тими матеріалами та складовими частинами, що надають їм основні ознаки.

- Товари, класифікація яких не може здійснюватися відповідно до положень вище оговорених правил, класифікуються в товарній позиції відповідно до товарів найбільш схожим чи близьким з класифікованими товарами.
- Пакувальні матеріали та пакувальні контейнери, які поставляються разом з товарами, повинні класифікуватися разом, якщо вони такого виду, який використовують для пакування даних товарів.
- Для юридичних цілей класифікація товарів у категоріях будь-якої товарної позиції визначається відповідно до найменувань таких категорій та будь-яких зв'язаних з ними приміток, а також положень правил за умов, що категорія на одному рівні є порівняльною.
- Досить часто товари можуть водночас класифікуватися відповідно до декількох критеріїв і належати до двох і більше товарних позицій. З метою рішення таких спірних випадків необхідно використання загальних правил інтерпретації. Використання цих правил дозволяє правильно визначати положення товарів в УКТ ЗЕД.

Лекція 2. Характеристика груп товарів за УКТЗЕД

План лекції:

1. Характеристика основних ознак, за якими згруповано товари у групи.
2. Порядок деталізації товарів на рівні товарних груп з 01 по 24 групу.
3. Порядок деталізації товарів на рівні товарних груп з 25 по 97 групу.

Література: [1, 2, 5, 10, 11, 17,18].

Основні поняття: Асортиментна група – різні види та ґатунки товарів, Зовнішньоекономічна діяльність – діяльність організаційних структур, пов'язана зі здійсненням операцій обміну на світовому ринку з використанням різноманітних форм та методів. Гармонійність УКТ ЗЕД – це ступінь близькості між товарами різних асортиментних груп з точки зору товарного використання.

1. Характеристика основних ознак, за якими згруповано товари у групи

У практиці світової торгівлі прийнято групувати товари за різними групами однорідних товарів до матеріалу, з якого вони виготовлені, та функції, які вони виконують.

Такий розподіл товарів дозволяє виявити узагальнені характеристики їх якості та встановити необхідну номенклатуру показників якості кожної товарної групи, правильно проводити економічні операції, встановлювати мито, ціну товару, здійснювати їхній облік, а також з урахуванням узагальнених характеристик проводити кодування товару.

При цьому під кодуванням розуміють встановлення місця кожного виробу в систематизованому переліку класифікаційних виробів – класифікаторі, і після цього присвоєння йому певного умовного позначення – коду.

2. Порядок деталізації товарів на рівні товарних груп з 01 по 24 групу

Групи сформовано за принципом послідовного оброблення товарів від сировини та напівфабрикатів до готових виробів, що створює умови для застосування класифікатора в митних тарифах.

Розділ I має 5 груп

01 – живі тварини;

02 – м'ясо та харчові нутроці (субпродукти);

03 – риба і ракоподібні, молюски та інші безхребетні;

04 – молоко та молочні продукти; яйця птахів; натуральний мед; харчові продукти тваринного походження, в іншому місці не поймаєні.

05 – інші продукти тваринного походження, не включені до інших угруповань.

3. Порядок деталізації товарів на рівні товарних груп з 25 по 97 групу

Розділ XVII має 4 групи:

86 – залізничні або трамвайні локомотиви, засоби пересування по залізниці або аналогічних коліях та їх частини, шляхове обладнання та пристрої для залізничної та трамвайної мережі та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) обладнання сигналізації для шляхів сполучення;

87 – автомобілі, тягачі, велосипеди та інші наземні транспортні засоби, їх частини та пристрої;

88 – аеронавігаційні або космічні апарати, їх частини;

89 – плавучі засоби морські або річкові.

Деякі групи поділені на підгрупи, наприклад група 28 «Продукти неорганічної хімії; сполуки неорганічні або органічні дорогоцінних металів, рідкоземельних металів, радіоактивних елементів, або ізотопів» містить такі підгрупи:

I – хімічні елементи;

II – кислоти неорганічні та неорганічні сполуки кисню з неметалами;

III – сполуки неметалів з галогенами або сіркою ;

IV – неорганічні основи та оксиди, гідрооксиди і пероксиди металів;

V – солі та пероксолі неорганічних кислот та металів;

VI – інші продукти.

Назви груп і підгруп призначені лише для зручності користування УКТ ЗЕД і не повинні застосовуватися для юридичних цілей класифікації товарів.

Лекція 3. Характеристика товарних позицій, підпозицій, співпозицій, категорій, підкатегорій

План лекції:

1. Порядок подальшої деталізації товарів на рівні товарних позицій, підпозицій, категорій, підкатегорій. Характеристика їх побудови.
2. Система пунктуації та система знаків. «Кошикові угруповання».

Література: [1, 2, 5, 10, 11, 17,18].

Основні поняття: «Кошикові позиції» - позиції, в яких класифікуються товари, особливо в даній товарній групі не поійменовані. їх введення обумовлено загальним принципом класифікації будь-яких об'єктів, а саме, множина об'єктів, що класифікуються, повинна бути замкненою.

1. Порядок подальшої деталізації товарів на рівні товарних позицій, підпозицій, категорій, підкатегорій. Характеристика їх побудови

На наступних рівнях класифікації знаходяться товарні позиції, підпозиції, категорії, підкатегорії. У разі потреби, вище товарних підпозицій, категорій, підкатегорій, розміщуються співпозиції. Для співпозицій не передбачено цифрового коду, вони позначаються знаком дефіс «-», який ставиться перед їхньою назвою. Співпозиції означають спільну назву нижчого за рівнем класифікаційного угруповання, і в кінці їхньої назви стоїть двокрапка. Кількість співпозицій та кількість дефісів перед ними залежить від рівня вкладу інформації в назву класифікаційного угруповання.

У товарні позиції включаються однорідні товари, наприклад, різноманітні верстати (пиляльні, стругальні, фрезерні, токарні, свердлильні, згинальні, шліфувальні та інші) для оброблення твердих пластмас, дерева, кістки та аналогічних матеріалів класифіковані в товарній позиції 8465 і є з точки зору УКТ ЗЕД однорідними.

Більш детальними рівнями класифікації є підпозиція та підкатегорія. Наприклад, у товарній позиції 8207 розділу XV класифіковані різноманітні інструменти для верстатів або ручних знарядь з механічним приводом чи без нього, товарна під позиція 820720 включає тільки філь'єри для волочіння (пресування) металів, а товарні підкатегорії 8207201000 та 8207209000 вказують на матеріал, з якого виготовлена робоча частина філь'єри (з природного або штучного алмазу чи з іншого матеріалу відповідно). Цифрові

коди товарів за УКТ ЗЕД на рівні дев'ятого та десятого розрядів призначені для деталізації категорій товарів на національному рівні.

Для позначення розділів та підгруп використовуються римські цифри, а для груп, товарних позицій, підпозицій, категорій, підкатегорій – арабські. Товарні позиції, які не деталізуються на наступному рівні класифікації, доповнюються нулями до десяти розрядів, наприклад 0501000000, 3824300000, 8407211000.

Визначальним елементом класифікації, що закладена в УКТ ЗЕД, є однозначна належність товару до конкретної підкатегорії.

Для розрізнення товарів використовують два основних критерії:

- матеріали, з яких товари виготовлені;
- функції, виконувані цими товарами.

Ці критерії можуть використовуватися одночасно або окремо. Наприклад, у разі класифікації напоїв враховуються тільки вихідні матеріали, з яких вони виготовлені (мінеральна вода – товарна позиція 2201, лимонад – товарна позиція – 2202, пиво – товарна позиція 2203, вино виноградне натуральне – товарна позиція 2204).

– У разі класифікації фотоапаратури (товарна позиція 9006) і наручних годинників (товарна позиція 9101) навпаки враховуються тільки їхні функціональні особливості.

– У разі класифікації ванн з ливарного чавуну (товарна категорія 73242100) враховується матеріал, з якого виготовлений даний товар (ливарний чавун) і його функціональне призначення (ванна).

– Сталевий стілець може класифікуватися в товарній позиції 7326, відповідно до матеріалу, з якого він виготовлений, як виріб із сталі, і в товарній позиції 9401 відповідно до його функції, як меблі для сидіння. Те ж саме справедливо і для стільця виготовленого з дерева, тому що товарна позиція 4421 включає «інші вироби з дерева».

- Таким чином, як видно з вищенаведеного прикладу, деякі товари можуть класифікуватися відповідно до матеріалу, з якого вони виготовлені, і відповідно до їх функцій. Природно, положення, за якого залишається нічим не регламентована вільність вибору між різними варіантами класифікації товарів, неприйнятне, тому що це перешкоджає веденню точної статистики й однаковому розумінню торгових угод.

- Тому, якщо існує кілька варіантів можливої класифікації товарів, необхідно остаточно вибрати тільки один. Досить часто примітки до розділів та груп допомагають у вирішенні даної проблеми. Отже, першим кроком в остаточному визначенні товарної позиції для товарів, класифікація яких одночасно можлива в декількох товарних позиціях, є ознайомлення з примітками до відповідних розділів і груп, в яких можуть класифікуватися ці товари.

- Так примітка 1з до розділу XV виключає класифікацію меблів у даному розділі, а примітка 1й до групи 44 виключає класифікацію меблів у цій групі. Таким чином, відповідно до даних приміток, стілець повинен класифікуватися не відповідно до матеріалу, з якого він виготовлений, а відповідно до його функції в товарній позиції 9401 Інший принцип диференціювання товарів, закладений в УКТЗЕД – ступінь обробки товару. Наприклад, живі корови класифікуються в товарній позиції 0102, їхнє м'ясо, якщо воно свіже чи охолоджене – у товарній позиції 0201, якщо м'ясо заморожене – у товарній позиції 0202, сосиски чи інші продукти, виготовлені з цього м'яса – у товарній позиції 1601 або у товарній позиції 1602 (у консервованому вигляді). Аналогічно шкури корів класифікуються в товарній позиції 4101, шкіра, виготовлена з цих шкур – у товарній позиції 4104, шкіряні рукавички – у товарній позиції 4203, шкіряне взуття – у товарній позиції 6403, шкіряні м'ячі – у товарній позиції 9506.

- Іноді можуть виникнути сумніви, в якій з товарних позицій з різними ступенями обробки слід класифікувати визначені товари. Наприклад, людське волосся, тільки сортоване за довжиною і призначене для виготовлення перук,

може, у принципі, класифікуватися в товарних позиціях 0501 і 6703. Однак у примітці 2 до групи 05 дається визначення, що розуміється під терміном «необроблене волосся» (волосся сортоване за довжиною, не вважається обробленим (за умови, що основи і кінці волосся не розташовані за відповідним порядком). У відповідності з цією приміткою дане волосся повинно класифікуватися в товарній позиції 0501.

- Таким чином, примітки до розділів або груп допомагають у вирішенні спірних ситуацій не тільки між матеріалом і функцією товару, коли необхідно оцінити, що є головним – матеріал, з якого виготовлений товар, чи його функціональне призначення, але також і у випадках різного ступеня обробки товарів.

- УКТЗЕД як митно-статистична номенклатура зовнішньоекономічної діяльності побудована таким чином, що до неї включаються всі товари, що знаходяться в торговому обігу. З цією митою наприкінці кожної групи знаходяться так звані «кошикові» товарні позиції.

-

2. Система пунктуації та система знаків. «Кошикові угруповання»

«Кошикові позиції» – позиції, в яких класифікуються товари, особливо в даній товарній групі не поійменовані. Їх введення обумовлено загальним принципом класифікації будь-яких об'єктів, а саме, множина об'єктів, що класифікуються, повинна бути замкненою. Так у товарній позиції 0106 (інші живі тварини) класифікуються серед інших живі слони, кити, птахи, жаби, комарі і та інші.

«Кошикові» товарні позиції, звичайно, існують і в групах, де класифікація товарів здійснюється відповідно до їх функцій. Так у групі 65 класифікуються головні убори. У цій групі є «кошикові» товарна позиція 6506, де класифікуються головні убори, особливо не поійменовані в інших товарних позиціях цієї групи, наприклад, каски.

Таким чином, використання «кошикових» товарних позицій дає абсолютну впевненість у тому, що жоден товар не залишиться неохопленим номенклатурою УКТЗЕД.

В УКТЗЕД велике смислове значення мають розділові знаки «,» і «;». Наприклад, у товарній позиції 4201 класифікуються «вироби шорно-сідельні й упряж для різних тварин, виготовлені з будь-яких матеріалів». Кома між двома частинами даного тексту означає, що всі вироби, згадані до коми можуть бути виготовлені з будь-якого матеріалу, так, наприклад, сідла можуть бути виготовлені зі шкіри чи пластмаси, а упряж – з металу чи шкіри.

Якщо є товарна позиція, в якій товари класифікуються відповідно до їх функцій і немає ніяких посилань на матеріали, з яких вони виготовлені, це означає, що ці товари можуть бути виготовлені з будь-яких матеріалів.

Однак, якщо в тексті є «;» – це означає, що після цього знака починається опис суттєво нових товарів. Будь-яка характеристика визначеного товару, згадана до «;» не поширюється на товари, згадані після «;».

Наприклад, товарна позиція 4202 починається з опису саквояжів, чемоданів і т.п. товарів. Після слів «та аналогічні футляри» є «;». Це означає, що немає значення, з якого матеріалу виготовлені товари, поймає до «;», ці товари можуть бути виготовлені з будь-якого матеріалу, наприклад, зі шкіри, пластику, картону, металу і т.п.

Після «;» починається опис суттєво іншої групи товарів «сумки дорожні, несесери, рюкзаки, сумочки жіночі, сумки господарські, портмоне, гаманці, футляри для географічних карт, портсигари, кисети, сумки для робочих інструментів, сумки спортивні і та. ін.».

Наприкінці даного переліку товарів є конкретна вказівка на матеріал, з якого вони виготовлені, а саме: натуральна або композиційна шкіри, пластмасові листи або текстильні матеріали, вулканізовані волокна (фібра) або картон, або з покриттям всієї поверхні чи її частин з цих матеріалів.

Таким чином, дорожні сумки, виготовлені з металу, не будуть класифікуватися в даній товарній позиції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гребельник О. П. Митна справа: підручник 4-те вид. оновл, та доповн. / О. П. Гребельник – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 472 с.
2. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник / Н. М.Тюріна, С. П. Карвацька. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – Т 98. – 402 с.
3. Рум'янцев А. П. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. – 2-ге вид. перероб. та доп. / А. П Рум'янцев, Н. С. Рум'яйцева. – К. : ЦНЛ, 2012. – 296 с.
4. Митний кодекс України. – ВР України від 13.03.2012, № 4495-VI.
5. Митне право України : навч. посіб. / Ю. В. Іщенко, В. П. Чабан, В. М Дорогих. та ін. – Київ. нац. ун-т внутр. справ. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 296 с.
6. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Довідник : у 2 т. / за заг. ред. В. Л. Іванова. – Львів, 2010. – Т. 1. – 282 с. (Серія «Нормативна база підприємства»).
7. Дюкарева Г. І. Збірник опорних конспектів лекцій з дисципліни «Товарна номенклатура ЗЕД»: опорний конспект лекцій / Г. І. Дюкарева, В. О. Акмен. – Харків : ХДУХТ, 2012. – 180 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

8. Курило Т. В . Митне право України : навчальний посібник / Т. В Курило. – Львів : Новий світ-2000, 2007. – 240 с.
9. Митне право : навч. посібник / за ред. В. Г. Драганова, М. М. Рассолова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
10. Буланій О. О. Світовий досвід сучасного митно-тарифного регулювання та застосування його в Україні // Актуальні проблеми економіки (укр.). – 2006. – № 9. – С. 7–15.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ

11. Наказ Держмитслужби України від 15.02.2011 N-НТФ «Интес» – Із змінами і доповненнями, внесеними від 30 листопада 2011 року N 1006, (підпункт 2.1.1 у редакції наказу Державної митної служби України від 23.03.2011р. Класифікатор додаткової інформації, яка вноситься до графи 31 ВМД, необхідної для ідентифікації товарів при їх класифікації згідно з УКТЗЕД. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <qdpro.com.ua/documents/51819>.
12. Ліга БізнесІнформ повідомляє [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.liga.net>>.

13. Нормативна правова база Держмитслужби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mdoffice.com.ua/pls/mdoffice/aSNewsDic.getNews?dat=012015.>.

14. Пресс-служба Государственной таможенной службы Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.from-ua.com/news/427243934e4f4.html>>.

15. Про затвердження Порядку роботи відділу номенклатури та класифікації товарів регіональної митниці, митниці, відділу контролю митної вартості та номенклатури регіональної митниці, митниці при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України : [Наказ Держмитслужби України від 07.08.2012 р. N 667](#) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: qdpro.com.ua/export/document/59277>.

16. Про порядок роботи відділу тарифів та митної вартості регіональної митниці (митниці) при вирішенні питань класифікації та кодування товарів : Наказ Держмитслужби [N 725](#) від 14.11.2011 (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Держмитслужби [N 725](#) від 14.11.2011 – у тексті Порядку та додатка 3 назву «ТН ЗЕД» замінено складноскороченою назвою «УКТ ЗЕД»). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0435-11>.

17. Про затвердження Переліку товарів групи «ризику» та «прикриття», митне оформлення яких здійснюється із застосуванням заходів особливого порядку митного оформлення : Наказ Державної митної служби України від 18 вересня 2008р N 597. [Електронний ресурс] – Режим доступу:

zakon.rada.gov.ua/laws/show/490-2008-p>.

18. Про Митний тариф : Закон України від 05.04.2001 зі змінами 2013 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/T012371Z.html>.

Навчальне електронне видання
комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

МИТНІ ЗБОРИ, ТАРИФИ ТА ТОВАРНА НОМЕНКЛАТУРА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Конспект лекцій

для студентів денної та заочної форм навчання
ступеня освіти бакалавр
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
спеціалізація «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Укладач:
ДЮКАРЕВА Галина Іванівна

Відповідальний за випуск зав. кафедри товарознавства в митній справі
д-р техн. наук, проф. М. П. Головка

План 2019р., поз. 64

Підп. до друку.08.05.2019 р. Один електронний оптичний диск (CD-ROM);
супровідна документація. Об'єм даних 32 Мб. Тираж 10 прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, м. Харків, 61051.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.